

Dere edilmeyen evrak
iade edilmez

Türkiye

Mekale ve ilânlar Ankarada
"HİLÂLIAHMER MECMUASI",
müdürlüğüne gönderilmelidir.

Hilâliahmer Mecmuası

Her ayın on beşinde Merkezi Umumi tarafından neşr olunur

Senelik abonesi bir liradır

Telefon numerosu 1255

Salibiahmerin menşei

VE

Beynelmilel teşkilatı

1862 senesinde Cinevre'li Hanri Dünant (Henri Dunan) Solferino hatıraları ismini taşıyan kitabını neşreylediği zaman Salibiahmeri ; bütün beşeriyete, insanı işlerin bir timsali gibi göstermeğe çalışan faaliyeti galeyana getirmiş idi. Beynelmilel ahti ve mukaddes bazı kaidelerin bir defa kabul ve tasdik olunursa Avrupanın muhtelif şehirlerinde yarahlara yardım edecek cemiyetlerin temeli hizmetini göreceğine kanaat getirmiş olduğundan Dunan bu eserile bu hedefe vasil olmak istemiş idi. Bu hususta Cinevre umuru hayriye cemiyetinin reisi olan Güstav Muvanyy' nin muavenetini istihsal etti.

Güstav Muvanye 1863 senesinde

Dünan ve Muvanye'den başka General Dufur (Dufour) , Doktor Lüi Apya (L. Appia) , Doktor Teodor Monuvar (Maunoir) lardan ibaret olmak üzere beş âzadan mürekkep bir komisyon teşkil etti. Bu komisyon (Solferino hatıraları) müellifi tarafından vaki olan teklifleri tetkika me'mur oldu . Bu komisyonun âzaları kendilerine tevdi edilen mes'elenin Teknik vaz'iyetini tetkika devam etmekle beraber bu husustaki mesailerini beynelmilel mahiyeti ha'iz bir meclis tarafından da tasdik ettirilmek için icabeden teşebbüslere tevessül ettiler. Bunların ceh-tü gayretleri sayesinde Cinevre'de 26 - 29 Teşrinievvel 1863 tarihinde Avrupanın on altı devletinin murah-

hasları ile toplanan Konferans alâkadar olan hükümetlerin bittabi müsadeleri alınmak şartile orduların sıhiye hizmetlerine yardım edecek milli komitelerin teşkilini derpiş eden sarıh, basit bir proje ile işe başladı. Bu konferansın mesaisi neticesi Salibiahmerin muavyen bir şekilde olan esaslarını vaz' etmek olbu. Fakat Cinevre'nin bu ilk konferansı ancak istişari bir mahiyeti haiz idi. Bu konferansı 1864 te diğer bazı devletlerle mutabık kaldıktan sonra İsviçre federâl mecltsi tarafından davet edilen ve âzaları devlet murahhaslarından ibaret olan siyasi bir konferans ta'kip etti. Bu içtima on altı Avrupa devletini temsil eden yirmi altı âzadan ibaret idi ve bu içtimain müzakereleri 22 Ağustos 1864 tarihli Cinevre mukavelenamesinin imzasını intaç etti. 1906 ve badehu 1929 tarihlerinde hali hâzır ihtiyaçlarına uydurmak ve noksanını ikmâl etmek üzere toplanmış olan konferanslar tarafından dahi ruh ve manası hürmetle muhafaza edilmiş olan 1864 Tarihli Cinevre mukavelenamesinin esas mevzuu her ksin bildiği veçhile harp zamanlarında yaralıların ve hastaların bunların iltica ettikleri Ambulans ve Hastahanelerin ve bunları tedavi ile meşgul olanların bitaraflığını te'mindir. Bu mukavelename her hangi millete mensup olursa olsun yerah ve hasta askerleri toplamağa ve onları tedavi etmeğe muharipleri icbar etmektedir. Bundan maada bu mukavelename; be-

yaz üzerine kırmızı Salip timsalinide bu bitaraflığın bayrağı olmak üzere kabul etmiştir. Mamafih Türkiye için, Mısır için Rusya'nın bir kısmı için kırmızı Hilâl ve İran için kırmızı güneş ve Arslan dahi kırmızı Salip ile aynı mahiyette telâkki olunmaktadır.

Bu hizmetlere yardım etmek üzere tanınmış ve usulen teşekkül etmiş olan yardımcı cemiyetleri tarafından da bu bayrağın kullanılması kabul olaunmuştur.

Dunan ve arkadaşları tarafından vaki olan teşebbüsler sayesinde bilahara Avrupa memleketlerinin büyük bir kısmında teşekkül etmiş olan bu yardım cemiyetleri işte bu suretle Salibiahmer namını almışlardır.

1863 tarihinden itibaren beynelmilel komite namını almış olan Cinevre komitesi de Salibiahmer beynelmilel komitesi unvanı altında kendisinde manevî ve müstesna bir salâhiyetin tanınmış olduğunu görüyordu. Bu komite 1863 senesinde aktolunan konferans tarafından « Merkez komiteleri arasındaki münasebetlerin inkişaf ve idamesine çalışmağa » davet olunmuş idi. Bu vazifeyi hüsnü ifa etmek ve istihsal edilen tecrübelerle göre 1863 senesinde vaz edilmiş kaideleri milli komitelerin yavaş yavaş tamamlamalarına yardım etmek için beynelmilel komite 1867 tarihinden itibaren bir çok konferanslar tertip etmeğe başladı. Mmkavelenameyi imza etmiş olan devletlerin murahhasları yanında muhtelif milli ce-

miyetlerin mümessilleri de bu konferanslara iştirak ediyordu.

1867 tarihinden itibaren aşağıda cetvelde gösterildiği üzere, on üç konferans aktolundu :

Paris	1867
Berlin	1869
Cinevre	1884
Karlsruhe	1887
Roma	1892
Viyana	1897
Sen Petresburg	1902
Londra	1907
Washington	1912
Cinevre	1921
Cinevre	1923
Cinevre	1925
Lahy	1928

MİLLÎ SALİBİAHMER CEMİYETLERİ

Milli Salibiahmer cemiyetleri namını taşıyan ilk cemiyetler 1863 tarihinden itibaren teşekküle başlamışlardır. Elli sene sonra Salibiahmer ittihadı umumisinin uzvu olmak üzere beynelmilel komite tarafından resmen tanınmış ve usuli dairesinde teşekkül etmiş olan milli cemiyetlerin adedi 39 a balığ olmuştur.

1929 senesinde, cihan harbinin icabatı olarak bir çok yeni cemiyetlerin teşekkülünden ve bütün dünyaca kabul edilmiş olan Salibiahmerin yeni sulh programının, şimdiye kadar hariç kalmış olan memleketlerde bu faaliyet

sahası için yeni bir alâka oyandırmasından dolayı Salibiahmer millî cemiyetlerinin adedi şayanı dikkat bir surette çoğalmıştır. Elyevm Salibiahmer umumî ittihadı 57 memleketin milli cemiyetlerinden müteşekkil bulunmaktadır. Bu cemiyetler arasında Amerika, Belçika, Fransa ve Felemenk Salibiahmerlerinin müstemlikelerde ve kendilerine tabi olan memleketlerde şubeleri ve bu şubeler arasında tamamen istiklâline sahip cemiyetleri de bulunduğunu burada zikretmek lâzımdır. İşte bu suretle Avstralya, Kanad, Hindistan ve Cenubi Afrika ittihadı gibi İngiltere imperatorluğunun dört Dominyonunda (Dominyon) evvel emirde İngiltere Salibiahmer şubesi olmak üzere teşekkül etmiş olan şubeler resmen müstakil olarak tanınmışlar ve bu şubeler Salibiahmer umumî ittihadına bu sıfatla dahil olmuşlardır. Halbuki buna mühalif olarak Rusya Sosyalist Sovyet Cumhuriyetlerinin sekiz cemiyetten mürekkep olan Hilâliahmer ve Salibiahmer ittihadı (yani Ermenistan, gürcistan, Rusya, Beyas Rusya, Ukranya Salibiahmerleri ile Azerbaycan, Özbekistan ve Türkistan Hilâliahmerleri) beynelmilel noktai nazarlarına göre bir cemiyet gibi telâkki olunmaktadır. Esasen bu cemiyetler müşterek bir maksat takibederler ve aynı esaslardan mülhem olurlar isede teşekküllerinde büyük fark müşahade olunmaz. Bununla beraber her cemiyetin başında umumî idare salâhiyetini haiz bir merkez komitesi

vardır. Fakat evvelce teşekkül etmiş olan bu kabil cemiyetlere tebliğ olunmak için her iki cemiyetin nizamnameleri aşağıda muharrer umdelere mutabık olması lâzımdır :

- 1 — Cinevre mukavelenamesinin meri bulunduğu bir memlekette olmak.
- 2 — Beynelmilel komite tarafından o memlekette tasdik edilmiş bir cemiyet bulunmamak.
- 3 — Askeri sıhhiye hizmetlerine yardımcı olduğu kendi hükümeti tarafından tasdik olunmak.
- 4 — Salibiahmerin milli cemiyeti ünvanını taşımak.
- 5 — Renk olarak beyaz üzerine kırmızı salibi kabûl etmek.
- 6 — Başında diğerk cemiyetler nezdinde kendisini temsil etmek hakkını münhasıran haiz bir merkez komitesi bulunmak.
- 7 — Kendi memleketine ve memleketine tabi olan yerleri tamamen kendi mesai sahası içine almak.
- 8 — Bilhassa, cins, mezhep ve fikri siyasi cihetlerinde hiç bir fark gözetmeksizin bütün vatandaşları âza olarak kabûl etmek.
- 9 — Programında askeri sıhhiye hizmetlerinin hernev'ine icabihale göre temas ve onu kabûl eylemek.
- 10 — Harp zamanında işe yarayabilmek için sulh zamanında hazırlanacağını vadetmek.
- 11 — Bütün milli cemiyetleri birleşti-

ren manevî tesanüt umdesine iltihak etmek .

- 12 — Beynelmilel komite ile ve diğerk milli cemiyetlerle bila inkıta münasebetler idame edeceğini vadeylemek .

Ta'dadolunan bu umdeler te'min edildikten sonra her milli cemiyet kendi merâketinin vaz'iyetine daha ziyade elverişli olacağına hükmedeceği şekli alarak teşekkülmekte serbesttir.

Umumi bir tarzda bu cemiyetlerden pek çoğu kendilerine faideli olanların yardımlarını te'min etmek maksadıyla faaliyet sahalarını mümkün olduğu kadar geniş tutmak için ademi-merkeziyet usulünü kabul etmişlerdir. Bu milli cemiyet mahalli bir çok komitelerin işekkülünü der'uhte eder. Bu mahalli komitelerin merkez komitasına karşı mes'uliyetleri her cemiyetin teşkilât nizamnameleriyle tanzim edilmiştir. Bazı memleketlerde fazla olarak memleketin muayyen bir mntakasnda bulunan mahalli komitelerin faaliyetlerini bir biriyle hemahenk kılmak va zafesiyle mükellef mntaka komiteleri de vücade getirilmiştir.

Büyük harp içinde ve sonra geçen zaman zarfında istihsal olunan tecrübe milli cemiyetleri halkın saha-vet ve cömertliğinden daha çok istifade etmeğe ve her sınıf halktan âza toplamağa saik oldu. 1929 senesinde Amerika Salibiahmerinin âzaları 4,000,000 yaşlı insan ve 6 milyon çocuk ve Japonya Salibiahmerinin

2,500,000 yaşlı insan ve 1,250,000 çocuktan ibaret idi, Alman, İtalyan, Salibiahmerlerinin de âzaları da birer milyondan fazla idi. Bu tarihte pek çok cemiyetlerin âza mevcutları yüzler binden fazla idi. 1929 senesinde bütün dünyada Salibiahmer cemiyetlerinin âzaları mecmuu 20,000,000 tahmin ediliyordu.

Milli cemiyetlerin müteaddit ve mütenevvi olan faaliyetlerini tamamen saymak kabil değildir. Harp esnasında deniz ve kara ordularının esirlerini, yaralılarını, hastalarını tedavi gibi esash hedeflerini muhafaza etmekle beraber bu cemiyetlerin sulh zamanındaki faaliyetleri öyle bir inkişaf almıştır ki bunun ile yer yüzündeki musibet ve felâketleri tahfif etmeğe çalışan teşekküllerin en önünde bulunmaktadır. Bu cemiyetler harpten sakat kalanların ve ağır yaralı olanların talim ve terbiyesi eski muhariplere yardım ve sakat kalan askerlerin ibatesi harab olan mıntakalardaki ahaliye muavenet gibi harp felâketzedelerinin lehlerine yapılan bütün faaliyetlerde bir mes'uliyet der'uhte etmişlerdir. Amerika, Belçika, İtalya, Japonya ve sair yerlerde bulunan milli cemiyetlerin gösterdikleri misaller ve İtalya Salibiahmer cemiyetinin fahri reisi olan Senatör Ciraolo'nun çok güzel teşebbüsleri felâketlerin mağdurlarına yardım etmek mes'elesi meydana çıkınca bütün halkı yavaş yavaş Salibiahmere müteveccih kılmağa baş-

ladı. Milli cemiyetler maatteessüf her zaman faaliyetlerini bu vadide sarfetmek fırsatına da sık sık ma'ruz kalmakta oldukları halde seneler, bu cemiyetleri der'uhte ettikleri bu mes'uliyeti tamamen ifa edecek bir halde bulunmaktadır.

Cemiyeti akvamin delâleti ile Cinevrede 1927 senesinde imza edilen bir mukavelenin mevzuu olan « Beynelmîl yardım ittihadı » nın teşkili, bu cemiyetlerin cehtügayretlerini çoğaltmak ve yardım teşekküllerini tekemmül ettirmek için mesai vahdetini te'min edecek beynelmîl bir uzuv olacağı muhakkaktır. Yardım vazifesinin haricinde olarak bazı milli cemiyetlerin hastaların ibatesine müteallik mes'elenin nafibir surette halli için sarfettikleri çok geniş gayretleri vereme, zührevi hastalıklara, kansere, merzağî ve sarî hastalıklara ve saireye karşı açılan mücadelelere iştiraklerini, hastahane yatan hastalara manevi yardımlarını, bilhassa çocuk büyütme ve doğum müesseseleri olmak üzere muayene ve tedavi evleri açmalarını, seyyar hastahane ve seyyar tedavi hey'etleri teşkil etmelerini ve sıhhi tayyareciliğin terakkisine müteveccih olan mesailerini milli Salibiahmer cemiyetlerinin vazifeleri meyanında tatad etmek lâzımdır.

Yalnız bu hizmetlere mahsus müesseseleri vücade getirmek ve Hıfzıssıhha propagandasına iştirak etmekle milli Salibiahmer cemiyetleri umumî sıhhatin tekâmülüne hizmet

etmiş olamayacaklarından bu cemiyetlerin aralarında bir çokları hastabakıcı yetiştirmek vazifesini de der'uhte etmişlerdir.

Bu hastabakıcılar yanında müstacel bir zamanda seferber bir hale konulabilecek yardımcı hastabakıcı, seyyar hastahaneci, eczacı muavini, ve radyograf gibi bir gönüllü alayı da teşekkül etmiştir. Hastabakıcı denilen sınıfta Salibiahmer milli cemiyetleri ziyaretçi hastabakıcılarının hizmetlerine daha ziyade bir alâka göstermişlerdir. Mamafih bu alâka bu vadide çok büyük terakkiye mazhar olmuştur. Salibiahmer milli cemiyetlerinin ön ayak oldukları bir teşebbüs de harbi umumiden sonra fevkalâde takdire mazhar olan gençlik Salibiahmerleridir. Muhtelif milli cemiyetlerin çocuk şubeleri çocuklar arasında ve mektepte hıfzıssıhha riayeti tamim etmek ve çocuk ruhunda millî ve beynelmilel tesanüt fikrini uyandırmak ve bu suretle çocuklara âza olacakları Salibiahmer mefkûresini telkin etmek üzere tanzim edilmişlerdir. 41 milli cemiyetin bu suretle genç âzalarının mikdarı 1929 senesinde 11 milyon'a baliğ olmuştur. Her memlekette bulunan Salibiahmer cemiyetlerinin faaliyet programları diğer umuru hayriye cemiyetleri ile birlikte çalışmaları sayesinde tam bir hale gelmiştir. Salibiahmerin beynelmilel teşekkülleri delâleti ile bu tesanüt beynelmilel sahada dahi kendini hissettirmektedir.

BEYNELMİLEL SALİBİ- AHMER KOMİTESİ

1863 senesinde Cinevre umuri hayriye cemiyetinin tayin ettiği komisyonu bu hususta gösterdiği ilk gayret ile Beynelmilen komite ismini almış ve Salibiahmerin Beynelmilel komitesinin esasını teşkil eylemiştir.

TEŞEKKÜLÜ

Beş âzadan ibaret olan komitenin âzası yavaş yavaş 10 Mart 1921 tarihli nizamnamenin beşinci maddesine muhtabık olmak üzere beşi fahri olarak 25 e iblâğ edilmiştir. Komite kendi kendini intihab eder. Bütün âzaları İsviçrelidir. Beynelmilel Salibiahmer konfransları; ismi ile, ruhu ile beynelmilel olan bu komitenin bitaraflık, hakşınashık ve istiklâl hususlarında kendilerine her türlü te'minatı vermekte olduğunu evvelâ kabul ve sonra te'kit etmişlerdir. 1863 - 1910 devresinde Güstav Muvanye (Gustave Moynier), 1910 - 1928 devresinde Güstav Ador (Güstav Ador)'un riyaset ettiği beynelmilel komitenin elyevm riyasetinde 1928 tarihinden beri hakim ve beynelmilel adalet daimi mahkemesinin sabık reisi olan Maks Hüber (Max Hübert) bulunmaktadır.

VAZİFE VE FAALİYET

Beynelmilel komitenin vazifesi,

müessislerinin istikbali görerek tahmin ettikleri vazife ne ise yine odur. Yalnız bu vazife her türlü cesarete rağmen akla gelmiyecek bir surette inkişaf ve ehemmiyet kesp etmiş ve Salibiahmerin beynelmilel hizmetleri şayanı hayret bir surette hududunu genişletmiştir. Bu vazifenin tealluk ettiği mes'eleler şunlardır :

— Bütün dünya üzerinde Salibiahmeri te'sis ve inkişaf ettirmek.

— Salibiahmerin esas umdelerini mürakabe etmek, bilhassa yeni teşekküleden cemiyetleri tanımak ve tanıtmak.

— Medenî devletlerin Cenevre mukavelenamesine iltikaklarını te'min etmeğe çalışmak.

— Hukuku düvelin hakim düsturlarına riayet edilmesinde müteyakkız bulunmak ve buna karşı vaki olan tecavüzleri âleme işaa etmek ve ordularının ümera ve neferlerini ta'lim ve terbiye ile ve askeri nizam ve kanuni tedbirlerle devletleri bu düsturlara riayete davet eylemek.

— Harpten mutazarrır olanlara bilhassa esirlere yardım etmek ve bunlara dair malumatı toplamak ve âileleri ile muhaberelerini te'min eylemek için harp esnasında beynelmilel mahiyeti haiz ajanslar vücade getirmek.

— Esirlerin bulundukları karar-gâhları teftiş etmek ve muhtaç oldukları manevî yardımı esirlere hazırlamak.

— Beşeriyeti hırpalayan felâketlere, hastalıklara ve harpten zarar görenlere yardım ve tesianüt gibi insani vazifeyi ya bizzat yapmak yahut diğer teşekküllere bu yardım imkânını hazırlamak için hükümetler, milletler yahut muhtelif milliyetlerden müteşekkil teşekküller arasında harp esnasında olduğu gibi sulh zamanında dahi bila ivaz mütevassıt vazifesini görmek.

MALİYE

Beynelmilel Salibiahmer komitesinin âzaları zamanlarının ve kabiliyetlerinin büyük bir kısmını bu muhtelif hizmetlere hiç bir para almaksızın tahsis etmişlerdir. Bir kalem ile bir hey'eti murahhasa beynelmilel komitenin işlerine yardım etmektedir. Bunların masrafları millî Salibiahmer cemiyetleri tarafından gönderilen teahhüdât ve son zamanlarda vakfedilmiş olan bir sermayenin iradı ile ödenir. Senevî masraf 150,000 İsviçre Frangıdır.

Muhaberatı kendisine gelen 8;000 mektup ile kendisi tarafından yine bu mikdar olarak gönderilen mektuplardan ibarettir.

SALİBİAHMERİN İNKİŞAFI

Beynelmilel Salibiahmer komitesi elyevm mevcut olan (57) Hilâliahmer, Kırmızı aslan, Kırmızı güneş ve millî Salibiahmer cemiyetleri ile daimî bir

surette münasebette bulunmaktadır. Beynelmîlel komite bu cemiyetleri yavaş yavaş teşekkül ettikçe tasdik etmiş ve nizamnameleri ve 60 sene evvel te'sis edilmiş olan kendi bülten'inde bu cemiyetlerin nizamnamelerini neşreylemiştir.

Beynelmîlel komite bu bültene 1919 senesinde bir mecmua daha ilâve etmiştir ki bu mecmuada Salibiahmerin inkişaf ve ta'mimi ile alâkadar olan bütün mes'eleler izah olunmaktadır. Bu mecmuadan başka beynelmîlel Salibiahmer komitesi 1925 senesinden beri bir Salibiahmer beynelmîlel yıllığı daha neşr eylemektedir. 1929 senesinden itibaren bu yılğın yarısı Salibiahmer milli cemiyetleri birliği tarafından neşredilmektedir. Beynelmîlel komite; muhtelif memleketlerin Salibiahmer cemiyetleri gibi hatta onlardan çok zaman evvel Cinevre mukavelenamesinden aynı derecede istifade eden devletlerin kara ve deniz orduları sıbhiye hizmetleri ile de daimi bir münasebet idame ettirmektedir. Cinevre mukavelenamesinin başlıca muhafız ve mürakibi olan beynelmîlel komite 1906 ve siyasi konferansın mesaisine de resmen iştirak etmek suretile bilhassa 1929 tarihlerinde bu mukavelenin bilvasıta ve bilâ vasıta ıslahına faâl bir surette müdahale eylemiştir.

VEKÂLETLER

Beynelmîlel Salibiahmer komitesi

vicdanının emrettiği vazifeleri şimdiye kadar bizzat yaptığı gibi yine kendiliğinden bu tarzda vazifeler der'uhte etmekte devam eylemektedir. Bu teşebbüslerin bir çoğu beynelmîlel Salibiahmer konferansları tarafından tasdik ve kabul edilmiş ve kendisine bazı muayyen vekâletler dahi tevdi olunmuştur.

100,000 yen sermayeden ibaret olan İmperatoriçe « Shoken »in ve 10,000 altın Franktan ibaret olan Ogusta vakıflarından hasıl olan varidatı milli cemiyetlere tevzi etmek ve Florans Nigtengale'in resmini taşıyan madalyeleri milli cemiyetler tarafından kendisine gösterilen namzetler arasında en ziyade istihkak kesbetmiş olan hastabakıcılara tahsis etmek konferansların beynelmîlel komiteye bilhassa tevdi ettiği vekâletlerden biridir.

HARP ESİRLERİ

1870 senesinde Bal, 1913 te Belgrat ve 1914 senesinde Cinevrede ajanslar tarafından harp zamanında harp esirleri lehine milli Salibiahmer komitesinin gösterdiği faaliyet 1929 senesinde Cinevrede aktedilmiş olan siyasi konferansta tasdik olunmuştur. Harp esirlerine yapılacak muameleye dair bir mukavelename 27 Temmuz tarihinde bu konferansta imza edilmiştir. Bu mukavelenin muhtelif maddelerinde (7., 87,88 maddeleri) beynelmîlel Salibiahmer komitesinin namı bir kaç defa zikredildiği görülmektedir. Şurası bilhassa kayde şayandır ki beynelmîlel Salibiahmer komitesinin insanî faali-

liyetini tahdit edecek bir surette bu mukavelename hükümlerinden hiç birinin tefsir edilmemesi hususunda ısrar edilmiştir.

YARDIMLAR

Harpten sonra düşman memleketlerinde kalmış olan 650.000 harp esirini Cemiyeti akvamın yüksek komiseri Doktor Nansen ile birlikte memleketlerine iadeye memur edilmiş olan beynelmilel komite bu muazzam işi başarmak için 100 murahhas istihdam etmiştir. Harbin acı tecrübelerini geçirmiş olan bu memleketlerde bulunan bu murahhaslar resmî vazifeleri ile birlikte müşfik bir faaliyet ibraz ederek hem beynelmilel Salibiahmer komitesi namına hem bu komitenin himayesi altında bulunan beynelmilel çocuklara yardım ittihaı namına çocuklara yiyecek ve içecek tevzi etmişlerdir. Bilhassa merkezî ve şarkî Avrupada keزالık yakın ve uzak şarkta gösterilen bu faaliyet beynelmilel komiteye yardım meselesinde büyük bir ihtisas kazandırdı. Murahhasların bir çoğu Cemiyeti akvam nezdinde mülteciler için teşkil edilmiş olan yüksek komiserliğin hizmetine girdiler. Beynelmilel komite, Salibiahmer Cemiyetleri birliği ile beraber, umumî bir afet ve musibet vukuunda muavenet temin edecek beynelmilel bir birlik tesisi için Senatör (Çiraolo) tarafından vuku bulan teklifin inkişafına bütün kuvvetile çalışmıştır. Bu birliğin ni-

zamnamesi istikbalin beynelmilel yardım birliğinin merkez hizmetini ifaya beynelmilel komite ile Salibiahmer millî cemiyetler birliğini memur etmiştir.

SIHHÎ MALZEMENİN İSTAN-DARDI (tevhidi)

Salibiahmerin 12inci konferansının talebi üzerine beynelmilel komite sıhhi levazımın tetkiki için Cinevrede beynelmilel bir enstitü tesis etmiştir. Bu enstitü'de askeri sıhhiye hizmetleri ve Salibiahmer cemiyetleri tarafından gönderilmiş olan sedyeler, support brancards, hüviyet plâkları, pansiman paketleri, ilk yardım kutuları ve aletleri muntazam bir surette tasnif edilmiştir. Hükümetler tarafından verilen tahsisat bu enstitü'ye müstakil bir bütçe temin etmektedir. Beynelmilel komite 1926 senesindenberi her sene sıhhi levazımı istandarize edecek bir komisyonu içtimaa davet etmektedir. Bu komisyonda on beşten fazla memleketlerin ordu ve sıhhiye hizmetlerine mensup murahhasları bulunmaktadır. Bu komisyonda ittihaz edilen (9) karar Salibiahmerin onüçüncü konfransi tarafından tasdik edilmiş ve 1929 Temmuzunda Cinevre'de toplanan siyasi konferans; İstandart ile meşgul olan bu komisyonu kendi programına meseleyi kaydetmeğe resmen davet etmiştir.

Komasyon bunun üzerine sıhhiye levazımının istandardını temin edebil-

mek için beynelmilel Salibiahmer komitesi tarafından verilecek mükâfathı ve madalyalı bir müsabaka açmıştır.

KİMYEVÎ HARBE KARŞI SİVİL EHALİNİN HİMAYESİ

Salibiahmerin on ikinci beynelmilel konfransının kararı üzerine Beynelmilel komite kimyevi harbe karşı sivil ahalinin himayesi maksadı ile mütehassıslardan mürekkep bir komisyon teşkil etmiştir. Bu komisyon 16-19 Kânunusani 1928 tarihinde Brüksel'de ve yine 22-26 Nisan 1929 tarihinde Roma'da olmak üzere iki defa toplanmıştır. Bu mesele için Cinevre'de bir vesika merkezi vücade getirilmiştir. Merkez komitesinin daveti üzerine bir çok memleketlerde kimyevi harbe karşı müdafaa tertibatını hazırlamak için muhtelif komisyonlar teşkil olunmuştur. Ameli bir tarzda çalışmağı esas ittihaz etmiş olan Salibiahmer teşekkülleri bu mesaiye devam etmekle beraber beynelmilel komite 17 Haziran 1925 tarihinde imza edilmiş olan Cinevre protokolü ile menedilen kimyevi harp usulüne karşı manevî mücadeleyi de ihmal etmemektedir. Beynelmilel komite iki defa Cinevre mukavelenamesini imza eden devletlere gönderdiği tahrirat ile hükümetleri kimyevi ve mikroplu harbi meneden 1925 tarihli protokolü imzaya davet eylemiştir. Beynelmilel mütehassıslar komisyonunun talebi üzerine beynelmilel Salibiahmer komisyenu havadaki

İperit'i keşf için 10.000 Frank mükâfathı bir müsabaka açmıştır. İcabeden parayı bulmağa muvaffak olursa beynelmilel komite gazdan muhafaza edecek en iyi Anti gaz maske ve halkı gaze karşı koruyacak umûmî bir melce için iki müsabaka açacaktır.

HUKUKÎ TETKİKAT

Beynelmilel komite Salibiahmerin vazife ve faaliyeti münasebetile meydana çıkan bir takım hukukî meseleleri bir çok defalar tetkik etmeğe mecbur olmuştur. Misal olmak üzere elyevm kendisini işgal eden meseleleri zikretmek kâfidir.

CEMİYETİ AKVAM MİSAKININ 16 ıncı MADDESİ

1921 senesinde Cemiyeti akvamın ikinci içtimasında bir çok mesail arasında misakı bozmuş olan bir devlete karşı yapılan ablokanın devamı esnasında insanî münasebetlerin berdevam olacağına dair bir karar ittihaz etmiş idi.

On ikinci beynelmilel Salibiahmer konferansı bu münasebetlerin idamesi Salibiahmerin doğrudan doğruya vazifesi cümlesinden bulunduğuna hükmederek Cemiyeti akvamca ittihaz edilen bu kararın izah ve teşrihini beynelmilel Salibiahmer komitesine havale etti. Komite 1930 senesinde aktedilecek olan on dördüncü Salibiahmer

konferansına verilmek üzere bu meseleye dair bir lâyiha hazırlamıştır. Bulgaristan, İsveç, Danimarka milli Salibiahmer cemiyetlerinin talebi üzerine beynelmilel konferans beynelmilel komiteyiabloka esnasında sivil ahalinin ıstıraplarını tehvin edecek vasıtaların da tetkikine memur eylemiştir. Beynelmilel komite cemiyeti akvam misakının 16ıncı maddesinin tatbikında Salibiahmerin vaziyetini tetkik ederken bu meseleden dahi bahsedecektir.

DÜŞMAN ELİNDE KALAN SİVİL HALK

1929 senesinde aktedilen siyasi konferansın temennileri mevzuunu teşkil eden düşman memleketlerinde kalan sivil halkın himayesi beynelmilel komitenin elyevm faaliyetini ve dikkatini işgal etmektedir. Beynelmilel komite beynelmilel bir mukavele aktedilmek üzere tetkikata tevessül eylemiştir.

DENİZ SALİBİAHMERİ (Bolan projesi)

Beynelmilel komite 13 üncü beynelmilel konferans tarafından deniz muharebesi esnasında Salibiahmerin vazifesini; deniz üzerinde yapılacak yardımlar için sulh zamanında beynelmilel bir teşekkül vücade getirilmesi neye mütevakıf bulunduğunu tetkike memur eylemiştir.

TAHARRİ ŞUBESİ VE ZATİ MUAMELELER

1914 - 1918 harbinin eski esirlerine ait şahsı ve zati taharriler ve tetkikler hali hazırda bile bu şubenin vazifesi içinde büyük bir yer tutmaktadır.

Moskova da bulunan beynelmilel Salibiahmer komitesinin murahhası bu kabil taharrileri icraya sık sık davet olunmaktadır. Rusya Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri memleketinde kalmış olan eski esirler memleketlerine iade olunmak için Salibiahmer murahhasına müracaat ediyorlar ve taharriyat servisi de alâkadar olan hükümetler nezdinde lâzım gelen teşebbüse başlıyor. Ekseriya harbin eski esirleri yahut bunların varisleri tekaüde hak kazandıracak ve eski muharip olduğunu ispat edecek olan, meselâ yaralandığı memleketi, yattığı hastaneyi, İsviçreye ne zaman getirildiğini gösteren vesikaları tedarik için ekseriya beynelmilel komiteye müracaat ederler. Fransadaa Lejyon etranje (Fransızların Cezayirde ve müstemlikelerde yabancılardan mürekkep olmak üzere teşkil ettikleri bir asker alayıdır) bulunan veya bulunduğu zannolunan evlâtlarını bulmak için bir çok ailelerin müteaddit müracaatına maruz kalan beynelmilel komite Fransanın alâkadar olan daireleri nezdinde pek çok taharrilere tevessül etmiştir. Kezalik Lejyon etranjede bulunanlar da

gerek temaslarını kaybettikleri ailelerini bulmak gerek alaydan çıktıkları zaman kendilerine lüzumlu olan milli vesikaları tedarik etmek için komiteye müracaat etmektedirler. Harp ve siyasi hadiselerle dağılmış olan bir ailenin efradını aramak ve imkân olursa temasa getirmek için milli Salibiahmer cemiyetleri ve diğer hayır müesseseleri marifetile bütün mem'eketlerde pek çok taharri ve tetkikler yapılmıştır. Beynelmilel Salibiahmer komitesine ekseriya memleketine iade bahusus ailesi bir başka memlekette yerleşmiş olan çocukların nakli için müracaat vaki olmaktadır. Sureti mahsusada müstacel ve hazin olan bu müracaatlar beynelmilel komite ve beynelmilel yardım birliği taraflarından buna mahsus olmak üzere tahsis edilmiş olan paradan sarf suretile is'af olunmaktadır. Sureti sevki emniyet altında bulunduğundan dolayı beynelmilel komitenin taharri şubeşi bından maada kendisinin himmetine emanet ve tevdi edilen vesikaları nakletmektedir. Bu vesikalar şunlardır : Ecnebi bir memlekette bulunan şahıslara ait olup gerek ellerinde bulunan evrakı ikmal edecek, gerek memleketlerine iade olunmalarına yarayacak milli vesikalar. Eski esirlere, eski muhariplere ait vesikalar. ilâh

Beynelmilel Salibiahmer komitesi kendi vasıtasile diğer bir memlekete yapılan yardımları da keza mahalline isal eder. Hulasa beynelmilel her

türlü malumatı icabına göre toplamağa gayret ederek gerek Salibiahmer cemiyetleri ve hükûmetler ve umuru hayriye teşekkülleri tarafından kendisine vaki olan bütün zati muamelelere cevap vermektedir,

SALİBİAHMER CEMİYETLERİ BİRLİĞİ

1919 senesinde Amerika Salibiahmer Reisi Mösyö Hanri P. Davison (Henry P. Davison) un teşebbüsü üzerine milli cemiyetler tarafından beşeriyetin ıstıraplarını tehvin etmek, harp esnasında yapılan fedakârlık hassasiyetini snlh zamanında idame ettirmek ve bu büyük kuvveti muayyen bir programın husulüne alet etmek gayesile Amerika, Fransa, İngiltere, İtalya, Japonya milli Salibiahmer cemiyetleri tarafından (Salibiahmer Cemiyetleri Birliği) teşkil edilmiştir. Birliğin programı birlik nizamnamesinin ikinci maddesi şu suretle tasrih edilmektedir : Birliğin resmî, irkî, mezhebî hiçbir sıfatı yoktur. Gayesi Salibiahmerin insani olan yardım faaliyetini her zaman kolaylaştırmak ve teşvik etmektir. Bu gayeye vasıl olmak için :

1 — Her memlekette Cinevre mukavelenamesinin umdelerine göre çalışan müstakil ve meşru salâhiyeti haiz bir Salibiahmer şubesinin teşekkül ve inkişafını teşvik etmeğe.

2 — Sıhhati umumiyeiyi ıslâh etmek

ve hastalıklara karşı korunmak ve felâketleri tehvinetmek için Salibiahmer teşekkülleri ile birlikte çalışmağa.

3 — Tababete ve fenne ait yeni keşiflerin elde edilen faideleri ile halkı tanıtmak ve tatbik ve istifade ettirmeğe.

4 — Milli ve beynelmilel afetler vukuunda yardım için yapılan mesaiyi tanzim takviye ve tevsî için Salibiahmer cemiyetleri ile birlikte çalışacak bir mütevassıt vazifesini görmeğe hasrı mesai etmeğe mecburdur. Biribirlerinin meşguliyet sahalarına taallukeden faaliyetlerde bilhassa milli ve beynelmilel afetler vukuunda yapılan yardımlara birlik ; beynelmilel Salibiahmer komitesi ile birlikte çalışmaktadır. Bu muavenet bilhassa beynelmilel komite tarafından birlik nezdine, keza birlik tarafından beynelmilel komite nezdine birer mümessil ta'yini suretiyle te'min edilmektedir.

BİRLİĞİN PROGRAMI

Birlik mevcudiyetinin ilk üç senesini 1922 senesinde yukarda gösterilen maksatlara mutabık olmak üzere kendisine kat'î bir program tanzimine yarayacak tecrübeler ve tetkiklere hasretti. Bu program Salibiahmere mümkün olduğu kadar büyük bir nüfuz te-

minetmek için halk arasında âza toplamağa millî cemiyetlerin daha çok çalışmasını halkın her sınıfı arasında sıhhati muhafaza ve bu neticeye isal edecek en iyi vasıtaları tanıtmak için halkta şuurlu bir arzu uyanmasını ve birliğin umumî kâtipliğinin de yardımını ile halk terbiyesini ve ziyaretçi hastabakıcılarının ve müstakbel nesli hıfız hususunda terbiye etmeğe daha umumî tabirle telkine müsait oldukları bir zamanda Salibiahmerin maksadı mahsusu olan fedakârlık umdesini aşılamağa yegâne bir vasıta telakki edilen gençlik Salibiahmerlerinin faaliyetlerini takviye eylemeği hedef ittihaz etmektedir. 1924 senesinde millî cemiyetler bu programın kıymetini takdir ettiler ve beynelmilel yardım hususunda birlik umumî kitabetinin vazifesini tevsî etmeğe karar verdiler.

BİRLİĞİN TEŞKİLÂTI

Cinevrede, mukavelenamesine göre teşekkül eden ve nizamnamede gösterilen bu programa iltihak eden her Salibiahmer cemiyeti birlik âzası olabilir. 5/ Mayıs 1919 senesinde kabul ve 1927 ve 1928 senelerinde tadil edilen nizamnameye göre birliğin idaresi bir meclis ile icra komitasına mevdu'dur. Birliğin âzası olan millî cemiyetlerin her biri tarafından ta'yin edilen mümessillerden teşekkül eden meclisi idare her iki senede bir defa içtima eder ve bu meclisi aynı zamanda icra komitasının

dahi riyaset vazifesini ifa eden kendi reisi ile üç ikinci reis intihap eder. Bundan mada birlik merkezinin içtima ettiği memleketin Salibiahmer cemiyeti merkezinin reisi bu birliğin tabii ikinci reisidir. İcra komitesi meclisi idaresinin reisi ve ikinci reisleri ile yine meclisi idare tarafından intihap edilen altı âzadan ibarettir. İcra komitesi birlik dairesinde her altı ayda bir içtima eder. Mali meseleleri mürakabe etmek vazifesiyle mükellef ve üçten beşe kadar âzadan mürekkep (daimi komite) meclisi idare tarafından ta'yin olunur. Kitabî işlerinin umumî mürakabesi reise yahut gaybubet ettiği zaman kendi tarafından irâ'e edilen bir ikinci reise mevdu'dur. Umumî kâtip ve mutahassis müşavir ile umumî veznedar meclisi idarece tayin olunur. Umumî kitabî yardım, hıfzıssıhha, hastabakıcı gençlik Salibiahmer şubelerini ihtiva etmektedir. Bir merkez şubesi umumî kitabî işlerini tevhit eder. Ve teşkilât, tahkikat ve neşriyat ile meşgul olur. Meclisi idarenin 1924 senesinden beri Amerikaya mahsus bir bürosu vardır. Mali muameleler umumî veznedarın idaresi altında ceryan eder. Evvelâ Cinevrede bulunan umumî kâtiplik meclisi idarenin kararile 1922 Eylülünde Parise naklolunmuştur. Birliğin bütçesi millî cemiyetlerin teahhütleri ile beslenir. Bu millî cemiyetler arasında Amerika cemiyetleri sureti mahsuzada cömertlik göstermişlerdir. Senevî masraf 250 000 Dolâr dan fazladır,

Yeminli mütehassis muhasipler tarafından mürakabe ve tasdik edilen hesaplar her sene neşrolunmaktadır.

UMUMÎ KÂTİPLİK VAZİFELERİ

Birliğin umumî kitabîtinin vazifesi Salibiahmer millî cemiyetlerinin kendi teşekküllerini tekemmül ettirmekten ve âza kaydetmek faaliyetini kuvvetlendirmekten ve sulh zamanında millî ananelerine göre ve imkân müsaade ettiği derecede hususî ve resmî teşekküllerle teşriki mesai ederek bunların faaliyetlerini arttırmaktan ibarettir. İçtimai muaveuet ve hıfzıssıhha için kendi memleketlerinde sarfettikleri faaliyetlerin tevhidini kolaylaştırmak maksadile millî cemiyetler tarafından izhar olunan arzu umumî kâtipliği pek tabii olarak bu mes'eleda beynelmilel bir ahenk te'sisini araştırmaya sevkeylemiştir. Umumî kâtiplik bu maksadı takip ederek Paris'te, beynelmilel umumî hıfzıssıhha dairesi ile; Cemiyeti akvam hıfzıssıhha şubesi ile; beynelmilel iş şubesinin sanayi hıfzıssıhha dairesi ile; Amerika ittihadı Sıhhiye komisyonu ile sıkı bir münasebet te'sis eylemiştir. Beynelmilel vereme karşı mücadele cemiyetinin kâtibi, hastalıklardan korunma cemiyetinin kâtibi Birlik merkezinde vazife görmektedirler.

Birlik, beynelmilel hastabakıcılar cemiyeti meclisi idaresi; beynelmilel hars teavün enstitü'sü, beynelmilel şe-

hirlir ittihadı, Eugénique, - nesil beşeri ıslâh - beynelmilel ittihadı, alkol iptilâsı mücadele cemiyetinin beynelmilel bürosu, beynelmilel çocukları himaye ittihadı, beynelmilel çocuklara yardım ittihadı, beynelmilel büyük ittihatları anlaşma komitesi terbiye cemiyetlerinin umumî ittihadı, orta tahsil mensupları millî ittihatlarının beynelmilel bürosu beynelmilel terbiye bürosu (Boyiskot) lar beynelmilel bürosu ile çok sıkı bir münasebet idame etmektedir.

Birlik, cemiyeti akvamın çocuk himayesi istişarı komusyouuuda bir mümessil tarafından temsil edilmektedir. Kâtibiumumî, Salibiahmer millî cemiyetleri ile olan temasını muhabere ile yahut umumî kitabet dairesi âzalarının bu cemiyetleri ziyareti ile yahut bu cemiyetlerin birlik nezdinde staj yapan murahsları ile te'min eder.

Her iki senede bir defa toplanan meclisi idare içtimalarından maada umumî kitabet mevzâ ve münferit bir takım konfranslar da tertip eder ve bu konfranslarda biribirine benziyen mes'eleler muvaccesinde coğrafi, iktisadî ve içtimai noktai nazarlardan birleşmiş olan millî cemiyetlerin murahsları bulunur. Bu içtimalar noktai nazar teatisine ve bu sayede müşterek bir hareket ile bu muhtelif mes'elelerin halline yardım eder.

Salibiahmerin aksayı şarktaki ilk konfransı Teşrini sani 1922 tarihinde Bankok'ta Salibiahmerin yedi cemiy-

tini toplamıştır. 1923 senesinde şark Avrupasında bulunan 9 memleket; murahslarını Varşova'da toplanan konfransa göndermişlerdir. Ve kânunu evvel 1923 senesinde Amerikanın on beş Salibiahmer cemiyeti de Boenos Ayers konfransında temsil olunmuşlardır.

Bu nevi bir ikinci seri konfranslar da 1925 - 1926 senesinde tertip olunmuştur. 26 cemiyet Viyana'da Mayıs 1925 tarihinde, 24 cemiyet Vaşington da Mayıs 1926 tarihinde, ve 19 cemiyet Tokyo'da Teşrini sani 1926 tarihinde toplanan konfranslarda temsil edilmişlerdir. Umumî kitabet Fransızca, İngilizce ve Espanyolca olmak üzere (Vers la sante) Sıhhate doğru namında üç ayda bir neşrolunur ve takriben on iki bin nüsha olarak basıbr bir mecmua neşretmektedir. Bundan başka umumî kitabet kendi ve muhtelif Salibiahmer cemiyetlerinin mesaisine dair tetkikleri ve notları muhtevi bir de haftalık Bülten neşreder. Kezâlik umumî kitabet Salibiahmer cemiyetleri tarafından matbuatta, kendi mecmualarında yahut gençlik Salibiahmer cemiyetlerinin neşriyat vasıtalarında basılmak üzere her ay makaleler ve birlik âzası olan cemiyetlerin talepleri, yahut konfrans davetlerinin icapettirdiğı vesilelerle husuei risaleler ve tetkikler hazırlar.

Birliğin risale ve ilânları ve Sineması için bir merkezi idaresi meşgul olur. Sinema külliyyatı Salibiahmerin sulh zamanındaki programının muhte-

lif cepheleriui gösteren iki yüzden fazla film'i ihtiva etmektedir. Beynel-mil el ilân ve risalelerin koleksiyonu da vesika makamında olmak üzere milli cemiyetlere yahut milli cemiyet-lerin vasate ile diğer teşekküllere gön-derilmektedir. Filimler dahi böyledir. Birliğin merkezi idaresinde bir kitap-hane ve ziyaretçilere gösterilmek üze-re Salibiahmer levazımı için daimi bir sergi te'sis edilmiştir.

Umumî kitabetiu muhabere evreki-nin yekûnu alınan 12 000 ve gönderi-len 12 000 mektuptan ibarettir.

YARDIM

Beynelmil el yardımı icabettiren bir afet vukuunda yardım şubelerinin teş-kilâtını kuvvetlendirmek ve faaliyetle-rini birleştirmek için birliğin yardım şubesi milli cemiyetlerle birlikte çalışır.

Beynelmil el Salibiahmer komite-sile beraber olarak birliğin müdahale-si aşağıda gösterilen büyük kazalara uğrayanların imdatlarına yaramıştır.

Şarkı Avrupada Tifüs afeti	1919
Rusyada kıtlık	1921
Japonyada ve Şilide ve kolombiya-da ve İranda zelzele	1923
Almanyada ve Arnavutlukta açlık tehlikesi	1924
Holladada kasırga	1925
Yakın şark mültecilerının akibeti	1925 1926
Hollanda ve Belçikada su basması	1926

Romanya Yugoslavya ve Macaris-tanda su istilâsı	1926
Kübada kasırga	1926
Asor adalarında ve Ermenistanda zelzele	1926
Lihistanda su basması	1927
Balkanlarda ve Anadoluda zelzele	1928
Antil ve Bahama adalarında fırtına	1928
İranda zelzele	1929

1921 senesinde Senatör Ciraolo ta-rafından bir afet vukuunda Salibiah-merin vazifesini takviye edecek ve bu hususta hükümetlerle, Salibiahmerin hareketlerini birleştirecek bir beynel mil el yardım ittihadı teşkili hakkında yapılan teklif lehinde birlik beynelmi-lel Salibiahmeria komitesile mutabık kalarak vasi mikyasta propağanda yap-muş ve teklif esas itibarile Cemiyeti-akvam tarafından kabul olunmuştur. Bu hususta gösterilen faaliyet ve ha-reket Cemiyeti akvam tarafından hazırlanrı ve otuz devletin imzasını taşıyan 12 Temmuz 1927 tarihli mukavelenameyi intaç etmiştir. Bu mukavelename laakel 12 devlet tarafından tasdik edil-miştir. 420,000 altın franktan ibaret olan teahhüdât temin edildikten sonra bu mukavelename mer'iyete girecektir.

HIFZISSIHHA ŞUBESİ

Umumî kitabetin hıfzıssihha şubesi Salibiahmeri alâkadar etmek mahiye-tinde olan bütün sıhhi meselelere ait vesikaları toplamakla mükelleftir. Vaki

olan talepler üzerine sıhhi tahkikat yapar ve bu hususta ehli hibre vazifesini görür .

Hıfzıssıhha şubesi Cemiyeti akvamın Hıfzıssıhha şubesi ve Cemiyeti avamın çocukları himayeye mahsus istişari komisyonn ve umumî sıhhat ilmeşgul diğer büyük beynelmilel birlikler ile sıkı bir münasebet idame eder . Bundan maada vereme karşı mücadele ve Hastahklardan korunma (prophylaxie) Cemiyetlerinin beynelmilel ittihatlarının işlerini te'min eyler. Bu şube hıfzıssıhha propagandası için muhtelif memleketler tarafından neşrolunan ilân, öğüt ve risalelerin bir kolleksiyonunu toplamıştır. Bu hususta en güzel nûmuneleri hazırlar ve Salibiahmer Cemiyetlerinin doğrudan doğruya propaganda yapmalarını temenni ederek bu nûmuneleri millî cemiyetlere gönderir. Halk sıhhat bilgisi için yapılan propagandaları hazırlamak ve bu konfransları resimlerle canlandırmak için icabeden vesikaları millî cemiyetlerin emrine amade tutar. Talep üzerine propaganda levazımı tertip eder. bundan maada millî cemiyetlere iare edil mek üzere şubenin de yüz elli adet propaganda film'i vardır. Şubenin âzaları talep vukuunda millî cemiyetlerin kendilerine mahsus olan Faaliyetlerine iştirak ederler. Bu millî cemiyetler şunlardır : (Lekeli humma tetkik komisyonu, Şarkı Avrupa'da sarî hastalıklara karşı mücadele heyeti, Doğum evleri teşkilâtı merkezi, ve Şarkı Avrupada hıfzıssıhha propagandası için seyyar heyetler, Hıfzıssıhha vesika merkezleri,

Deniz ticaret filosunda hıfzıssıhha için Salıbiahmerce yapılan faaliyetlerin milletler arasında yayılması ve sıhhi propaganda merkezleri) .

HASTA BAKICILAR

Hastabakıcılar şubesi Arnavutlukta, Letonyada, Yunanıstanda, Macaristanda. Romanyada, Yugo İslavyada, bulunan hastabakıcılar mekteplerinin teşkilinde ve idaresinde yardımı vardır. 1920 senesinde (Birlik) Londra'da (Ziyaretçi Hasta bakıcılar) için bir kurs ve 1924 senesinde Hasta bakıcı mekteplerinin müdireleri ve müzakerecileri için beynelmilel diğer bir kurs açmıştır. Bundan maada millî Salibiahmer Cemiyetleainin yahut diğer teşekküllerin talepleri üzerine, hususî dersler vermek yahut memleketlerinde Hastabakıcılık mesleğini tamim etmeğe kabiliyeti olan namzetleri bu hususta hazırlamak için Hastabakıcılar şubesi lâzımgelen vazifeyi dahi der'uhte etmektedir. 39 muhtelif millete mensup 159 talebe bu beynelmilel kurslardan birini tamamlamış ve yedi talebe kendileri için hazırlanmış hususî bir tetkik ve tahsil programı takip etmiştir. Beynelmilel hasta bakıcılar ocağı Londrada Mançester iskuvarda / 15 / numarada kâindir. Bu şube Hastabakıcıları alâkadar eden Bütün mes'elelere müteallik malûmatı toplar tetkik ve neşr eder. Bu suretle elli dosyadon fazla tetkikat vücûde getirmiştirki bu dosyalar millî cemiyetlerin ve hasta bakıcılarının emrine amade tutmakta-

dır. Şube beynelmilel kurslara devam etmiş olan eski talebeleri ile sıkı münasebet idame etmektedir. Muhtelif memleketlerde bulunan ve birliğin yardımı ile alâkadar olan hasta bakıcı mekteplerini yakından takip eder ve 1925 senesinde Viyana ve Rîga'da olduğu gibi hasta bakıcılar için mahalli kongreler tertip eyler.

GENÇLİK SALİBİAHMERİ

44 milli cemiyetin (Jünior) namını taşıyan /11/ milyondan fazla âzası olan gençlik Salibiahmer şubeleri vardır. Birlik kâtibi umumiliği gençlik Salibiahmer şubesi vasıtasıyla bir vesika ve malûmat merkezi gibi milli cemiyetlerin gençlik Salibiahmer şubelerine her türlü faaliyetlerinde yardımcı olmak için hiç bir fırsatı kaçırmaz. Bu şubeler arasında bir irtibat vasıtası gibi hizmet görür ve konferans, tetkik staj'ı ve heyetler tertibi gibi beynelmilel temaslari tertip eder. Elyevm 29 muhtelif memlekette neşredilmekte olan gençlik Salibiahmerinin 35 mecmuası için makaleler, notlar, resimler hazırlar. Bundan maadr birlik kâtibi, umumiliği Salibiahmerin himayesi altında mek.epler arasında taati edilmekte olan muhaberelerin milletler arasında çeryanını te'min eder. Gençlik Salibiahmerinin hedefi çocukları hıfzıssıhaya ve medenî vazifelere ve milletler arasında hurmet hislerine riayet ettirerek, biribirleri arasında kavgadan ziyade dünyayı daha insani bir şekilde

kurabilmeğe muktedir olabilmeleri için onları istikbalde fikirce olduğu gibi vücutçe dahı sağlam ve husumet fikrinden azade bir halde hazırlamaktır.

BEYNELMİLEL SALİBİAHMER MES'ELENİN ESASLARI

Beynelmilel Salibiahmer teşkilâtı mes'elesi 1920 senesinden itibaren mevzuu bahsolmuştur. Milli salibiahmer cemiyetleri birliğinin teşkili ve sulh zamanında milli cemiyetler için meydana çıkan yeni mes'uliyetler Salibiahmerlerin bundan evvelki fasullarda gösterilen hizmetlerine ve vazifelerine yardım bütûn teşekküllerin hukuk ve vazifelerini tasrih ettirmek ve beynelmilel Salibiahmerin bir tarafını vücade getirmek için milli cemiyetler tarafından bir arzu ızhar edilmesine vesile olmuştur. Hakikatte bu mes'ele milli Salibiahmer cemiyetleri ile beynelmilel komite ve 'Birliğin faaliyetlerini, mesailerini hemahenk kılmaktan başka bir şey değildir. Uzun tetkikler 11 Mayıe 1928 senesindeki proje'yi vücade getiren müzakereyi hazırlamış ve bu proje on üçüncü Salibiahmer beynelmilel konferansına beynelmilel Salibiahmer komitesi reisi Maks Huber ile Salibiahmer cemiyetleri birliği ikinci reisi Miralay P. Draudt tarafındân müstereken takdim olunmuştur.

Filhakika beynelmilel komite ile Birlik ve Salibiahmerin beynelmilel

teşkilâtı ile sureti mahsusada alâkadar olan müteaddit millî cemiyetler bu mes'eleye verilecek muhtelif sureti tesviyeleri nazarı dikkate almışlardır. Bu teklifler geçmiş zamanda başlayan müzakere ve münakaşelerden yavaş yavaş teressüp eden umdelere tetabuk etmektedir. Evvelce yapılmış olan bu teklifler de mevcut olan müteaddit ve mühim anasırın Salibiahmerin ananesine mutabık ve kuvvetli bir teşkilâtın temelleri için elverişli olduğu meydana çıkmıştır.

Her türlü teferrüatı ile yeni bir teşekkül vücade getirmek mevzuubahs değildir. Mevzuubahsolan mes'eleye kıymetleri ve lüzumlu oldukları evvelce işaret edilmiş olan bu mevcut anasırı kuvvetlendirmek ve olduğu gibi muhafaza etmektir. Daha doğrusu mevzuubahs olan şey bu muhtelif unsurların vazifelerini ve faaliyetlerini Salibiahmerin yüksek menafii için biri birile ahenkli bulundurmak ve bu suretle Salibiahmerin en yüksek kanunî selâhiyeti dahiline beynelmilel konferansı ithal ederek bu ahengi te'min etmektir. Bu mülâhaza takip edilerek bir proje hazırlanmış ve bu proje beynelmilel komiteye ve birliğin meclisi idaresine tevdi edilmiştir. Her iki müessese beynelmilel on üçüncü konferansın tasdikine muallâk olmak üzere bu proje'yi kabul etmiştir. Beynelmilel on üçüncü konferans usulen bazı tadilat icrası ile bu projeyi kabul etmiş olduğundan bugün beynelmilel

Salibiahmer muvazzah ve muayyen bir şekil almış bulunmaktadır. Ve esas nizamnamesi aşağıda gösterilen umdelere istinat etmektedir. Bu teşekkül millî cemiyetleri beynelmilel Salibiahmer komitesini Salibiahmer birliğini muhtevidir. Beynelmilel Salibiahmer bu üç müessisenin teşkilâtını te'min edecek selâhiyeti yüksek bir müesseseolan beynelmilel konferansın kararlarından alır. Bu gayeye vasıl olmak için birlik âzası olan millî cemiyetlerin mümessillerinden teşekkül eden ve beynelmilel konferansa karşı müstakil bir vaz'iyeti olan birlik heyeti umumiyesi ilga olunmuştur. Binaenaleyh beynelmilel konferansın selâhiyeti bu heyeti umumiyenin makamına kaim olacak bir tarzda tevsi' edilmiştir.

BEYNELMİLEL SALİBİAHMER KONFERANSI

Beynelmilel Salibiahmer konferansı bütün Salibiahmerin kanunî hüküm ve selâhiyetini haiz bir müessesedir. Kararları Salibiahmerin mevcudiyetini müşterek ana'nesi ve müşterek maksatlarını tanzim eder. Fakat bu kararlar millî Salibiahmer cemiyetlerinin beynelmilel komitenin ve Salibiahmer birliğinin istiklâline asla temas etmez. Beynelmilel konferans beynelmilel komiteye olduğu gibi birliğe vekâletler tevdi etmeğe ve icabında bu iki teşekkül arasında mesaiyi tanzim eylemeğe selâhiyettardır. Beynelmilel konferans dört senede bir defa ve icap ederse iki senede bir defa içtima

eder. Beynelmilel konferans bir milli cemiyetin merkez komitesi veya beynelmilel Salibiahmer komitesi veya hutta Salibiahmer milli cemiyetleri birliği tarafından içtimaa davet olunur.

MURAHHASLAR MECLİSİNİN VAZİFESİ

Beynelmilel konferansın her içtimai, konferans kadrosu dahilinde murahhaslar meclisinin ve birlik meclisi idaresinin içtimamı icap ettirir. Murahhaslar meclisi milli cemiyetlerin beynelmilel komitenin ve birliğin murahhaslarından terekkün eder. Selâhiyetleri konferansın küşadından evvel kalemi teşkil etmek, reis ve reis vekilleri intihap etmek ve konferansa teklif edilip müzakereye konulacak muhtelif meselelerin sıralarını tespit eylemek, konferans tarafından kendisine gönderilen mes'eleler hakkında karar ittihaz etmekten ibarettir.

BİRLİK MECLİSİ İDARE-SİNİN VAZİFESİ

Birlik meclisi idaresinin selâhiyeti, Salibiahmer cemiyetleri birliğini bir hey'eti olmak sıfatıyla haiz olduğu selâhiyetlerden maada, beynelmilel komita yahut kendi daimi komisyonu tarafından gönderilmiş olan teklifler hakkında bir karar ittihaz etmektir. Milli cemiyetler, beynelmilel konferansa, murahhaslar meclisine ve birlik meclisi idaresine gönderecekleri murah-

hasları intihapta serbestir. Mamafih bu delekelere veya müdürler cemiyetinin murahhası milli cemiyetler tarafından gönderilecek beynelmilel konferansa intihap edilen murahhasların sıfatına bağıdır.

BEYNELMİLEL SALİBİAHMER KOMİTESİ

Beynelmilel Salibiahmer komitesi, İsviçre vatandaşları arasında intihap olunmak ve kendine mahsus nizamnameyi muhafaza etmek suretile müstakil bir müessese olmak üzere kalmaktadır. Bu müessese Salibiahmer umdelerinin muhafızı gibi durur ve insanı vazifelerine devam eder. Milli Salibiahmer cemiyetlerine Cenevre mukavelenamesinin umdelerine göre muntazam bir surette teşekkül eden yeni cemiyetleri bildirir. Harp zamanında ehemmiyeti herkesçe malûm olan tavassutunu ifa etmek için bitaraf bir vasıta olarak durur. Sulh zamanında harbin neticeleri olmak üzere baş gösteren fenâlıkların teskinine daima sa'yeder Harp zamanında Salibiahmerin faaliyetini temin etmek için sıhhi levazım memurları ihzar eder ve bunları tevsiya çalışır.

SALİBİAHMER CEMİYETLERİ BİRLİĞİ

Salibiahmer cemiyetleri birliği nizamnamesinde gösterildiği veçhile sulh zamanında müteakıl yardım ve müş-

terek faaliyetlerde ameli bir tesanüt maksadıyla birleşmiş olan milli Salibiahmer cemiyetlerinin bir teşekkülü olmak üzere kalmaktadır. Milli cemiyetlerin bilhassa bir afet vukuunda umumi sıhhat meselesinde hasta bakıcıların talim ve terbiyelerinde gençlik Salibiahmeri meselesinde sarfettikleri faaliyetleri hemahenk bulundurmağa çalışır.

BU İKİ MÜESSESENİN MÜŞ- TEREK MESAİSİ

Beynelmîlel Salibiahmer komitesi ve Salibiahmer cemiyetleri birliği sulh faaliyetleriyle harp faaliyetlerinin tahdit ettiği şahsiyetlerini ve kendilerine mahsus mesai sahalarını muhafaza etmek şartile bir kardeş gibi mesailelerini birleştirerek biribirlerine daimi ve müşterek bir muavenette bulunurlar. Bu müşterek mesai beynelmîlel Salibiahmer komitesi tarafından birlik nezdine ve Salibiahmer cemiyetleri birliği tarafından beynelmîlel komite nezdine birer murahhas izamı suretile temin olunmaktadır.

DAİMÎ KOMİSYON

Beynelmîlel Salibiahmer konferansının yanında bir daimî komisyon teşkil olunmuştur. Konferansın bir uzvu olan bu komisyon içtima arasındaki fasılada konferans makamına

kaim olur. Ve konferansa ait mesainin devamını teshil eder. Bu komite millî Salibiahmer cemiyetlerinin beş, beynelmîlel Salibiahmer komitesinin iki Salibiahmer cemiyetleri birliğinin kezaik iki azasından teşekkül eder. Komisyon konferansın kat'i kararı kaydı ihtiyatı ile nizamnamenin tefsir ve tatbikinden tevellüt edecek ihtilâflar, kezaik benyelmîlel komite yahut birlik taraından kendisine tevdi edilen meseleler hakkında karar verir.

Daimi komisyon beynelmîlel konferansın içtima ettiği memleketin Salibiahmeri ile yahut icabında beynelmîlel komite ile yahut birlik ile beraber çalışarak içtima edecek olan beynelmîlel konferansın ruznamesini tanzim eder. Bilahare in'ikat edecek konferansın içtima edeceği mahal kendisinden evvel içtima eden konferans tarafından tayin edilmemişse mahallî içtima tayini daimi komisyona aittir.

Beynelmîlel Salibiahmer konferanslarının salâhiyetlerini muhafaza etmek maksadıyla dünyanın her hangibir kıtasında bulunan millî cemiyetler arasında temasları kolaylaştırmağa mahsus olan hukukî ve mahallî konferanslardaki müzakerelerin, kendileri için tanınmış olan selâhiyeti tecavüz etmemesine de daimî komisyon nezaret etmektedir.

*Terceme eden
Galip*

Münevverlerimize , Mütekaitlerimize

Geçen sayımızda yukardaki ser lavhalı bir yazımız vardı. Orada aynı mevzuu tetkik edeceğimizden bahsetmiştik.

Bu gün mektepler vasıtası ile yeni bir nesil hazırlanırken diğer taraftan da okumak ve yazmak ni'metinden mahrum belunan vatandaşlarımızı okutmak için millet mektepleri tesis edilmiştir. Gerek bu kısım ve kerekse camiamız altında daha milliyetini değil, hatta insanlığını bile tamamen müdrük olmayan ve topraklarımız üstünde yaşayan bir kütleyi tehlikeli ve yahut faidesiz bir unsur olmaktan kurtarıp memlekete ve dolayısıyla insanlığa nafi bir hale koymak bizim için tetkik ve tettebbü' edilecek bir mesele ve bir vazifedir. Bu muazzam mesele ve vazifenin siyasi, millî, sıhhi ve içtimai cepheleri vardır.

Siyasî ve millî cepheyi tetkik , mevzuumuz haricinde olduğundan tettebbûmüzü içtimai ve sıhhi cepheye hasredeceğiz.

Hükûmet, millet mektepleriyle ; Sıhhat ve içtimai muavenet Vekâleti, Çocuk koruma, Doğum evleri; dispanserlerle; Himayei etfal, Türk ocakları,

Kadınları esirgeme dernekleri , birliği yurtları; şubeleriyle bizim varmak istediğimiz neticeyi hedef ittihaz, ederek çalışmaktalar ise de bu teşkilât ve bu müessesat maksadı aşağıda arzedeceğimiz sebeplerden dolayı istihsale kâfi değildirler .

Zira memleketimizdeki köy teskilâtı hiç bir maksada cevap vermiyecek tarzda gelişi güzel kurulmuştur. Batıklıklar içine gömülmüş ve yahut ıssız bir dağın yamacına yaslanmış ve yahut kesif bir ormanın sükûn ve karanlıkları içinde boğulmuş beş altı kulübeden ve yahut kovuktan ibaret asayiş, sıhaat iktisat ihtiyaçları nazari dikkate alınmadan kurulmuş köylerimiz vardır .

Halen hükûmetimiz Ankaradan itibaren yeni köy nûmuneleri vücade getirmeğe başladı. Yalnız tekmil memleketi bu günkü ihtiyaçlara tekabül edecek tarzda bu gibi köylerle teşhiz etmek için yüz milyonlarca lira ve asırlarca zaman lâzımdır. Köylerimizin mikdarı aşağı yukarı 40000dir. Bunların hepsini asrın ihtiyacına tekabül edecek bir hale koyunciya kadar beklemek mümkün değildir. Binaenaleyh yapıla-

cak şey ; bir taraftan bu köylerin mev-
kına göre kabili ıslah olanlarını az
para ve çok himmet ile ve münevver-
lerimizden mütekaitlerimizden bekle-
diğimiz fedakârlıklarla ıslah etmek, re-
fah yoluna sokmak ve diğer taraftan
da yeni nümune köylerimizi adedini
yalnız merkezden muhite doğru değil ,
bir azda muhitten merkeze doğru ço-
ğaltmaktır. Tetkik ve tettebbümüz bu
gibi köyleri vücade getirmekte değil,
zira hükümetimiz bu noktayı benimse-
miş, çalışıyor. Maksadımız mevcutları
ıslah ve içinde yaşayanları ihtiyaca
tekabül edecek derecede yükseltmek
yolu ve çareleridir.

Yukarda sesmî ve hususî teşkilat
ve müessesatın maksadımızı istihsale
kâfi olmadığımızı arz etmiştik. Esbabına
gelince : Bir kere biz maâlesef mem-
leketimizi hakkile tanımiyoruz. Ra-
kımîhuruf sekiz sene Avrupada otur-
dum, ve çalıştım. Memleketimi tanımak
için vatanım hakkında yazılmış bir çok
esr okudum venet'cede memleketime
avdet ettiğim vakit Türkiyeyi cebim
gibi biliyorum, bizde şu ve şu noksanlar
vardır. onları gidermek için şu şeyleri
yapmak lâzımdır ve bunlar yapılırsa
memleketim cennete dönecek zannedi-
yordum. Şimdi büyük bir mahcubiyetle
i'tiraf ediyorum, Kitaplarda okuduklarımız
ve memlekete tatbik edildiği halde va-
tanımı az zamanda cennete döndürece-
ğini zannettiğim nazariyeler tamamen
yanlış imiş. Zaman geçtikçe daha iyi
anlıyorum. Memleketime avdet edeli

yirmi iki sene olduğu halde bu gün
Türkiyeyi hakkile tanımak iddiasından
çok uzağım. Ve ben öyle zannediyo-
rum ki bir çok vatandaşlarım da benim
gibi memleketlerini hakkile tanımiyor-
lar. Bu bir hakikattir. İtiraf ve ka-
bul edelim.

Esbabına gelince : Biz bu ihtiyacı
duymamıştık. Duysak bile bunu tatbik
edecek vesaitimiz yok idi. Şimendifer-
lerimiz daha bu gün bile memleketi
çelik bağlarla tamamen kaplayamadı .
Memleketimiz tabiat itibarile bir yek-
nesakî göstermez. Adeta koca asyanın
ufak bir minyatürüdür. Buzlu dağlar,
tuzlu çöller , Afrikanın sıcak muhitini
andıran iklimler ve bunların etrafında
ve arasında mu'tedil iklimlere hâs
cennetâsa yerler vardır. Bu iklimler ;
üzerlerinde yeşattıkları insanlara aynı
ırktan olmakla beraber muhtelif sây
hayatı tahmil etmiş ve bunun neticesi
olarak sakinleri bazı muhitlerde adeta
birbirlerinin dilini anlayamayacak ka-
dar yabancı bir hale gelmişlerdir.

Dildeki bu yabancılık histeki ya-
bancılığı tevlit eimiştir. Bu gün bilgi
dernekleri vasıtasıyla öğrenmeğe baş-
ladığımız şeyler yalnız istikbal için bir
tenvir seferberliğine lâzımgelen plânları
hrzırlamağa yarayacaktır.

Halbuki biz, acilen meşgul olacak
ve ufak bir fedakârlıkla iyi semereler,
neticeler verecek yollar aramalıyız.]
Biz işte bundan mülhem olarak evvel-
ki makalemizde münevverlerimize, mü-
tekaitlerimize hitap etmiş ve ortaya

bir fikir atmıştık. Şimdiye kadar her hangi umurda olursa olsun sarfettiğimiz emekler neticesinde bizi tamamen memnun edecek bir neticeye vasil olamamış isek bunu vatandaşlarımızın istidatsızlıklarında değil, takip ettiğimiz yolun iyi intihap olunmamasında aramalıyız.

Millet mektepleri vasıtası ile kanunen halkın büyük bir kısmını okutuyoruz. Yalnız şurasını unutmayalım ki okumak tenevvür için bir vasıtaadır.

Biz milletimizin gözünü açmak ve onu istediğimiz yola sokmak için kendilerini menfaattar edecek mevzuları onların anhyabileceği bir kalıba sokamadık. Bu vadide, ciddi ihtiyaçlara tekabül edecek bir yenilik gösteremedik Köylüyü okutmak için yazdığımız, telif ettiğimiz, bastığımız kitaplar köylüyü hakkile menfaattar edemiyor. Çünkü biz elan köylünün ruhunu bilmiyoruz. Köylülerimizi Avrupa köylüleri ile mukayese edemeyiz. Onların terakkilerine saik olan herhangi bir nazariyeyi tercüme edip bizde tatbik edemeyiz. Münevverlerimiz ile köylülerimiz arasında asırların kazdığı büyük bir çukur var. Köylü bizi yabancı telâkki ediyor. Şimdiye kadar onun dertleri ile müteallim olmamışız. Onu düşünmemişiz. Haleti ruhiyesini anlamamışız.

Müelliflerimiz, kitapçılarımız köylünün anhyabileceği zannedilen tarzda kitaplar yazdılar, bastılar. Lâkin bunların hiç biri aşık kerem, aşık garip,

kan kalesi, battal gazi kadar köylü arasında okuyucu bulamıyor. Halbuki köylüye kendinin muhtaç olduğu ve bizim kendisine vermek, öğretmek istediğimiz istikamette ve onun haleti ruhiyesini farkına varmadan değiştirecek, tenvir edecek bir şey gösteremiyoruz. Gösterdiğimiz şeyler ona aykırı geliyor. Köylüde okumak hevesi yoktur diye iftira etmiyelim, vardır. Kendisi okumasa okuyamasa bile okuyamı dinlemek ihtiyacını duyuyor ve yapıyor.

Fena tak it ettiğimiz asrılık köylü ile münevverlerimiz arasındaki asırların kazdığı çukuru doldurmuyor. Bilakis derinleştiriyor, genişletiyor.

Köylülerimizde filhakika eski zamana nispetle bir değişiklik vardır.

Köylüde şimdi az çok memleket ahvalile doğrudan doğruya temas ediyor. Ve alâka peyda eyliyor. Lâkin biz bu alâkayı besleyemiyoruz. Matbuatı yevmiye bu vazifeyi hakkile ifa edemiyor. Bir köylü çıplak kadın resimleri ile sahifeler doldurmuş mizahı bir gazeteyi evine sokmaz. O; bunun manasını, mizahı, karikatürü bizim anladığımız tarzda anlamaz. Mizahı ciddi telâkki eder. Akidesini bozar. Böyle bir gazeteyi okumaz. Okusa da karısına, çoluğuna çocuğuna okutmaz. Ve dolayisile memleketin halinden malûmattar, olmaz. Biz kırk sene daha bu tarzdan salâh ve terakkî ümit etsek netice daima aynı olacaktır. Mademki daha köylülerimizin haleti ruhiyesini

bilmiyoruz. onlara lâzım olan şeyleri cami kitaplar yazamıyoruz ve geçirecek sarfedecek zamanımız da yoktur. O hal de başka bir tarz aramalıyız ve onlara başka vasıtalarla yeni ve nezih bir ruh telkin ve telkih etmeliyiz.

O vasıta da nedir? ve o vasıtayı nasıl tedarik edeceğiz?

Büyük şehirlerimizin çoğunda ömürlerini kahve köşelerinde yıpratın, maaş cüzdanlarını bir takım muhtekir sarraflara kaptıran binlerce mütekaidimiz vardır. Bunlar bir kere hallerinden memnun değildirler ve hükûmetçe bunların maaşları a zam yaparak memnun etmek ihtimali de yoktur. Bütçemize bakıldığı vakit mütekait, eytam ve eramile verilen para yüzde hesabı ile oldukça kabarık bir yekûn tutuyor.

Diğer tarafta da bu mütekaitlerin aldığı maaşla herhangi büyük bir şehirde refah ile geçinmek imkânı da yoktur. Binaenaleyh içlerinde serveti şahsiyesi olmayanlar ve iş bulamayanlar ömürlerini kahve köşelerinde geçirirler ve günden güne de ihtiyaç içinde kıvranırlar. Halbuki bu gibilerin aldıkları maaşla Anadolunun herhangi bir köyünde ferih ve fahur geçinmek imkânı vardır.

Hükûmet herhangi bir mütekaidi (sen filan köyde oturacaksın ve maaşını oradan alacaksın) diye icbar edemez. Lâkin herhangi bir mütekait muamelei nakliyesini ifa ettirdikten sonra maaşını istediği bir mal sandığından alabilir ve bir köyde kendi teşebbüsü

ile yerleşebilir. Orada ufak bir ev yaptırabilir.

Böyle bir mütekait yerleştiği köyde pek az bir zaman içinde yabancılık sitresini yırtar ve yavaş yavaş köylülerle temas ederek kendisine onları ısındırabilir. Bu ilk devre geçtikten sonra, bu muhterem mütekaidimizin hayatı kendisi hiç bir şey yapmadan köylüler tarafından taklit olunmağa başlar. Gençlerimizin sinema artislerine benzemeğe çalıştıkları gibi köylü onu kendisinden daha tecrübeli, görgülü telekki ettiği için her işinde ona akıl sorar, ondan öğrenir ve az bir zaman içinde köyün (Âs) ı olur.

Her halde böyle bir (Âs) olmanın geçim, nüfuz itibarile iyi cihetleri yanında eski görgüler, şehirlerin umuma mahsus bazı tiyatro, konser, sinema mektep ve ilaahırılı gibi mahrumiyetleri de vardır. Lâkin bu mahrumiyetle diğer fevait mukayese edilecek olursa her halde faidenin galebesi tezahür eder. Hususiyle maksat ve vücade getirilecek memlekete ait büyük hizmet nazarı dikkata alınacak olursa.

Ben böyle bir tip tahayyül ediyorum. O tipin muvaffakiyeti halinde o köyde uyandıracağı medeniyet ve bilgi ışıgı her halde on senede hükûmet ve yahut diğer bir teşkilât tarafından sarfedilecek emekle vücade gelmiyeceğini düşünüyor ve bu fikrin daha mütehassıs vatandaşlarımız tarafından tetkik edilerek amelî bir çare bulunmasını istiyorum. Ma'ruz bir tipte-

ki vatandaşımızın memleketin sıhhati üzerinde Hilâliahmer, Himayietfal gibi sıhhi ve içtimai meseile karşı uyardıracağı alaka pek yakın vakitte bu topraklar üzerinde yaşayan insanların

aynı his ile kavi ve zinde olarak kendilerini müsmir bir say hayatına hazırlayacağına ve memlekete her hususta nafi bir uzuv olarak yetişdireceğine kavi bir itimat besliyorum.

Fazlı

Ak akçe karagün
içindir

Beynelmilel levazımı sıhhiye «Standardisation» komisyonu

Beşinci devre 18-25 Ağustus 1930
Beynelmilel levasımı sıhhiye «standardisation» komisyonu beşinci içtiamı Cinevrede beynelmilel levazımı sıhhiye tetkikat enstitüsünde aktetmiştir.

Atide esamisi muharrer zevat işbu içtımaa iştirâk eylemişlerdir :

Alman ordusu 5 inci fırka tabibi ceneral Pflugmacher

Belçika ordusu umuru sıhhiye müfettişi umumisi tabip mirilva Demolder

İspanya ordusu umuru sıhhiye erkânından kaymakam Van Baumberghen

Fransız ordusu 14 üncü mıntaka umuru sıhhiye müfettişi Tabip Mirilva Marotte

Major jeneral J. D. Collins (Büyük Beritanya)

İtalyan umuru sıhhiyei askeriyesine mensup Binbdşı Antonio Basile

İtalyan salibiahmer merkezi azasından doktor Yeno Mataloni

Bahriye Kaymakamlarından Miyoshi (Japonya)

Miralay Krupinski (Polouya)

Kaymakam doktor Babecki (Polonya)

Bükreşte zabıtana mahsus «Elena Evaclide» sanatoryomu müdiri Miralay Doktor Saidac (Romanya)

Nakliye kıtatı ikinci kol komandanı Binbaşı Smith (İsveç)

İsviçre ordusu sertabib Miralay Havser

İsviçre ordusu sereçzacısı Miralay Thomann

Beynelmilel Salibiahmer komitesi reisi sanisi Kaymakam Georges Patry

Tibbiye ve ispençariyei askeri kongraleri daimi komitesi kâtibi umumisi Binbaşı Vencken (Lyej) .

Meclis, mddeti riyaseti hitam bulan ceneral Marotte tarafından kûşat edilmiş ve mumaileyh bervechi ati nutku irat etmiştir :

Beşinci «Standardisation» devresini kûşattan evvel, son içtimamızı takip eden aylarda hadis olan bazı vakyi hakkında size bir az malûmat vermekligim lâzımdır. Bu vakayii, geçen sene olduğu gibi, hususi bir celseyi

istilzam etmeyecek mahiyette görmüş-tüm. Bu bapto size şimdi vereceğim tafsilâtın kifayet edeceği fikrindeyim .

Evvel emirde, komisyondaki rûfe-kamızdan en eskilerinden ikisinin, müs-yö Chlevinski ile müs-yö Baduel in infikâklarından mütevellit teessüfatı. mızı ifade eylemeliyiz .

Kaymakam Chlevinski, Varşovadan reisimize, 21 kânunusanı 1930 tarihile atideki mektubu göndermişti :

Reis Efendi,

Vazifei askeriye bitirmiş olmak-lığım hasebile tekaüde sevkolunduğu-mu harbiye nezaretinin emrile zatı âlilerine bildirmekle kesbi şeref eylerim.

Bu münasebetle Lehistan ordusu murahhası sıfatile komisyonla vski olan temaslarım munkati olmuş bulu-nuyor .

Müsaade buyurulursa, mesaisinden en iyi hatıratı muhafaza etmekte ol-duğum komisyona bundan böyle iştirâk edememekten mütevellit hüznümü arzede-yim.

Pek müteheyyiç olarak bu veda cümlelerini bütün muhterem rûfekama yazıyorum, fakat reis efendi, evvel emirde, size hitap ederek, çok söyle-meği seven lehli refikinize karşı daima izhar buyurduğunuz lutfu vo kerem ve müsamahadan dolayı arzı şükran eyleyorum .

Ümitvar olmak isterim ki, komis-yonun bütün azaları, siz başta oldu-ğunuz halde, nutuklarımda en hayır-

hah efkârdan ve hepimizi birleştiren asil vazifenin verdiği hakiki alâkadan başka bir şey görmek istememişlerdir.

Müsmir olacak olan faaliyeti atiye-nizden en iyi netayicin istihsal olun-ması, uzun zamanlar bahtiyarlıkla muammer olmanız ahassı temenniya-tımdır reis efendi.

Muhlisiniz

*Kaymakam Doktor
Chlevinski*

Sizin namınıza bu mektuba şu cümleler ile mukabele ettim :

Aziz meslekdaşım ,

Tekaüde sevkolunduğunuzu ve ba-dema beynelmilel levazımı sıhhiye «Standardisation» komisyonuna iştirâk edemeyeceğinizi müş'ir mektubunuzu aldım .

İş'arımızdan pek meyus olduğumu ve bu yesin, yalnız en başta ben ol-duğum halde, hepimizin hürmet etti-ğimiz sevimli refikimize bundan böyle senelik içtimalarımızda tesadüf edeme-mek mülâhazasının bais olduğu tees-süften değil, aynı zamanda, gaybube-tinizin bizleri, münakaşalarımızda serd-etmekte olduğumuz ve alelekser bun-ların istikametini tebdil etmiş olan pek musip mutaleat ve teklifattan ba-dema mahrum kalmaklığımızdan mü-tevellittir .

Bu mutaleatı serdettiğiniz ateşin lisan, (bundan dolayı mazeret beyan eylemeniz doğru olmaz) işlerimize ne

kadar büyük bir alâka atfetmekte olduğunuzu gösteriyordu. Bundan dolayı şikâyetle bulunmak veya mütaleatınızı başka türlü tefsir eylemek hiç bir vakit hiç birimizle aklımdan geçmemiştir.

Bundan başka, verdiğimiz direktifler dairesinde tertipgerdeniz olan ve en iyi nümunenin tesbiti hususunda pek işe yaradığı gibi pâquis müzesini pek muvaffak bir surette zenginleştirmiş muhtelif aletlerin mücidi bulunmaktasınız.

Böylece, kalbî olarak, gerek kendi namıma, gerek arkadaşlarım namına, müfakketinizin bizler için bais olduğu telehhûf arzeder ve sizi inzivagâhınızda da takip edecek olan en hayırhah temenniyatımızı ıblâğ eylerim.

Arzı veda eder ilh

Arkadaşımız Miralay Chlevinski mdisize okuduğum mektubun tahriri-iktifa etmemiştir. Bu masanın üstünde onu hatırlatan ve şu suretle muharrer olan bir de telgraf buluyorum:

« Beşinci devrei içtimainin yevmi küşadında size, reisim, en has tebrikâtımı ve muvaffakiyet temenniyatımı refeylerim. » Chlevinski.

Mösyü Chlevinskinin şahsında en mukdim ve tabir caizse, takip ettiğimiz gayeye en har bir tarafatar gaybetmiş oluyoruz buna na kadar teessüf etsek sezadır.

kendilerine halef olarak lehli iki muhterem arkadaşımız vardır. Kendile-

rine beyanı hoşamedî eylemek vazifesini refikim Miralay Van Baumbeghen'e terk ediyorum. Ceneral Badüel de bizi terketti fakat tekaüde sevkolunmak suretile değil, istifa tarikile. İstifa vaki, şu mealde bir mektupla bana ihbar edildi :

Azizim Ceneral,

Bir kaç gün evvel İtalya Salibiahmri reisi ayandan Cremonesi den alınan bir mektupta İtalyan Salibiahmeri müdiri umumisi Ceneral Baduelin istifa eylediği bildiriliyordu. Ceneral bizzat haberi vakii tasdik etti. Bu şerait dahilinde, mumaileyhin «Standardisation» komisyonunun gelecek içtimaina İtalyan Salibiahmdri mümessili sıfatile iştirâk etmeyeceğini tahmin ediyoruz. Buna binaen Standardisation komisyonunun gelecek devrei içtimaisinde İtalyan Salibiahmeri mümessiliğinin kimin tarafından deruhte edileceğini bize bildirmesinin reis Cremonesiden rica ettik. İhtiramatımızın ilh ...

Doktor G. Patry

Ceneral Baduel şahsen bana yazmadığı cihetle, mufakketinin mucibi telehhûf olduğunun ayrıca kendisine ıblâğına mahal olmadığına hükmettim. İtalyan Salibiahmerinin umuru sıhhiye müdiri olmak itibarile, eski arkadaşımız mütemediyen geştügâzar etmek mecburiyetinde bulunuyordu. Ve her gün ağır bir vazife ifasile mükellefti. Esanen, meşgalesinin, taaddüt ve tenevvüünden dolayı, bütün devrei içtimailerimize de iştirâk edememiştir.

Binadnaleyh, ittihaz eylediği karardan müehayyir olmadım. Çünkü buua her gün intizar etmek lâzımdı. Bu iki arkadaş a müşterek teessüfatımızın teminatını ve bize ettikleri muavenetten dolayı tesekküratımızı iblagını teklif eylerim.

Eğer tensip buyuruluyorsa, bu firsattan bilistifade, italyan Salibiahmer müdirine geçenlerde hadis olan ve bu saatta İtalyan Salibiahmerinin rehakâr faaliyetini tahrik etmekte olan fdlâket hasebile komisyonun teessürünü de dildiririz.

Şimdi size bu sene tertip olunan ve bizim de hakkında hüküm ve kararımızı vereceğimiz müsabakadan bahsedeceğim. Müfarakatımızdan sonra bu mesele beni hayli işgal eyledi. Filhakika, son 1929 içtimamızda, bu müsabakaların ihtiva eylediği tecrübelerin ifası hususunda elzem olan ve bilhassa şahsî pansıman paketlerine taalluk eden şeraitin tesbit edilmemiş olduğunu gördüm, Şüphesiz tahattur edersiniz ki, 1926 da beynelmilel Salibiahmer komitesi tarafından mürettep musabaka esnasında şahsî pansıman paketlerinin evsafı meselesile meşgul olmuştuk ve o vakit bu ilk tecrübelerde suya m kavemet, ta, kim, paket muhteviyatı, eb'adı, sıklığı cihetlerinden tecrübe ve muayenenin kifayetine hükmetmiş-tik .

Bu sene yaptığımız tetkikattan ve tahattur olunacağı vechile Mösyö Thomann, Hauser ve Démolis tarafın-

dan şayanı dikkat birer rapor mevzuunu teşkil eden tetkikattan ve bu vesaiten sonra, bu derece basit ana-sırı takdiriye ile iktifa edemezdik.

Binaenaleyh, paket muhteviyatını teşkil eden muhtelif mevaddın cinsini nazarı dikkate almaklığımız ve bilhas-sa bu evsafı, gaz, idrofil pamuk sargı, hatta lâstikli bezleride ayrı ayrı tetkik etmekliğimiz icabediyor. Halbuki bu mevattan her birinde aranılan evsafı mümeyyizenin - müsabakaya iştirak edenlerce bilinmesi için - beynelmilel Salibiahmer komitesine mensup erba-bı fen tarafından bidayeten tesbit edilmesi muktazi idi.

Bir de, bu iptidai tetkikat için bir mühlet, meselâ bir aylık bir mühlet vazetmek lâzım geliyordu. Halbuki böyle bir mühlet itası bir cihetten müsabıklar tarafından nümunenin ir-sali tarihile diğer cihetten de, dağıl-madan evvel tayin etmiş olduğumuz içtima tarihile gayrı kabili telif düşüyordu.

Bu seneki müsabakaları ilân zım-nında ihzar olunan tamimde bu husu-siyetin nazarı dikkate alınıp alınmadığını bundan başka müsabıklardan komisyona yalnız kullanılan bezler hakkında icabeden malûmatla beraber bunların maliyet ve satış fiyatlarını da bildirmelerinin şart konulup konulmadığını refikimiz doktor Patri'den sordum. Bu cihetin tenevvürü meselâ pek gali bir fiata mal olan bir modeli intihap vaziyetine düşmemekliğimiz için lâzımdı.

Bu şerait dahilinde müracaat edilecek iki yol vardı: Ya fabrikatör ile hükûmetlere ikinci bir tamim göndermek. Fakat bu tarzı hareket, bizi istediğimizi iyice kestirememiş gibi bir vaziyete düşüreceği cihetle komisyonun hüsnü şöreti için bir az tehlikeli olurdu. Ve yahut devrei içtimaiyyeyi temdit eylemek. Bu takdirde de komisyon azalarından bir çoğu böyle bir tarih tebdilini kabul edememek iztirarile karşılaştıracaktı. Nihayetül-emir hatıra gelen bir sureti tesviye daha vardır ki o da müsabaka netayici hakkında hüküm ve kararımızı vermek üzere ikinci bir içtima aktetmekliğimiz idi. Bunun da mahaziri ve buraya murahaslarını gönderen hükûmetler tarafından kabul edilmemesi ihtimali vardı.

Bunun üzerine sevimli arkadaşımız doktor Patry'den, bu bapta en muvafık bir sureti tesviye bulunmak üzere bütün bu mesaili beynelmilel Salibi-ahmer komitasile müstereken tetkik eylesesini rica eyledim.

Bu mesele hakkında doktor Patry'nin bana son yazdığı şudur:

Hafta iptidasında miralay Thomann ve Miralay Hauser ile uzun bir mülâkatta bulundum. Tetkikat işleri münhasıran kendilerine bırakılmak şartile iptidai tecrübelerin tertip ve kontrolunu tamamen deruhte ediyorlar. Kendileri, en salâhiyettar zabitanın celbi ve bu tecrübeleri talim devresinde yani gelecek temmuz ayında

başlanması esbabını istikmal edecekleri gibi bütün tecrübelerin vukuf ve ihtimam ile yapılmasını da temin edeceklerdir. Fakat bu tecrübelerin istilzam ettiği mühletler bilmeceburiye kısa olacağından (benim de öyle düşündüğümü görüyorsunuz) standardisation komisyonundaki azalara müsveddese melfuf tamimi göndermenizi teklif ediyorum. Eğer bu tamim tasvibinize iktiran ederse derhal rüfeka-ya göndereceğim. Zannıma kalırsa bilhassa miralay Van Baumberghen Liej - Cınevre seyahatlerini bir defada yapmak arzusundadır. Vaziyetin tevlit ettiği mecburiyetleri takdir edeceğinden ümitvar olalım.

Müsabaka şeraiti hakkında daha etraflı izahat vermekliğimiz ve mütaleanız vechile müsabıklardan da mevzuubabs eşyanın maliyet ve satış fiatları hakkında faideli her nevi malûmat itasımı şart koşmaklığımız şüphesiz şayanı tercih idi.

Maamafih yalnız bu mülâhazanın sevkile yeni bir tamim yapılmasının epeyce güç olacağı ve fakat müddeti muayyene zarfında yani 1 Temmuzdan evvel, pansıman paketlerle hüviyet plâkalarını ve saireyi aldığımız zaman, müsabakaya girenlere mektup yazarak veya telgraf çekerek bu kabil mütemmim malûmatın talep olunabileceği zannındayım.

Bu noktai nazara iştirâk buyurulacağı ümidile ilh.... Doktor G. Patry

İşittiğiniz vechile bu mektupta bir

taminden bahsediyor. Bu tamimin metnini size okumağa lüzum görmiyorum. Çünkü şimdi burada mevcudiyetiniz o vesikayı aldığınız ve muhteviyatını tasv'p eylediğinize delildir. İşte size bütün teferrüat ile arz etmek istediğim ı okat bunlardı. Zira başka türlü, reis sıfat ile, müstereken tesbit edilmiş olan bir tarihi tebdil etmek bana düşmezdi. Gördüğünüz veçhile ve Mösyö Patry'nin de fikrinde, ahvali maddiye bu tebdili amirdi, aksi takdirde, tenkidata mahal verecek ve bizim teklif ve neticesine intizar etmek hakkımız olan lâzımeyle tatmin etmeyen şerait karşısında kalacaktık.

Bu kıssadan çıkan ve unutulmaması lâzımgelen hisse şudur: Mühlete taallûk eden mukarreratı ve bunların netayici muhtemelesini durudürâz düşünmeksizin içtima devrelerimizi süratle bitirmekten hazer eylemek.

Bu nutku iftitahiye bitirmeden evvel, müsaadenizle, sizleri takip etmekte olduğumuz işin muhtelif yerlerde mütezayit bir alâka uyandırmakta olduğundan haberdar edeyim.

Bu devrede de riyasette bulunmaklığım itibarile, sene içinde birkaç mülakat talebine maruz kaldım.

Topladığım talâkkiyatı tekrar eylemeği müfit buluyorum. Çünkü bunlar bir taraftan bir çoklarımız için sitayiş amiz olmak itibarile, bizim için fevkalâde calibi nazar bir terqip mahiyetinde oldukları gibi, bazılarıda istifademizi mucip tenkidat ihtiva ediyorlar :

Mesaimiz yavaş yavaş öğreniliyor, ve sureti umumiyede mazharı takdir oluyor. Faaliyetimizde iki menfaat mündemiç olduğunu tasdik ediyorlar : İdamesinde faideden başka bir şey mutasavver olmayan beynelmilel münasebatı tesis etmiş olmak ve muhtelif memleketlerde aynı zamanda kabul edilmiş olan hal suretlerinin mukayesesile en musip sureti tesviyeyi bulmak.

Bu yoldaki mesainin umuru sıhhiyeye muteallik levazım için ne kadar faideaver olacağı tabiidir. Hassatan Fransada, burada mevzuu müzakere olan meseleler kemali memnuniyetle mevkii tedkike konuluyor.

Müzakeratımızın vardığı neticeler ianesile zulmette kalan bazı meseleler tenevvür etmiş oldu.

Hülâsai kelâm, bu hususta yaptığım muhtelif mülâkatlara istinaden diyebilirim ki Pâquis enstitüsü, muhatabımın takdirince bir müşahadat ve documentation merkezi haline gelmiştir.

Mamafih kabul etmiş olduğumuz usuller hakkın a bir «amma» kaydı ihtirazisi vardır. Kulağıma bazı çatlak sesler geldi. Bize karşı serdolunan şikâyetlerin en mühimi, fikrimce şudur.

«Celselerinizin zabıtnamelerini okuyup da münakaşatın ne kadar mahdut olduğuna hayret etmemek mümkün olamıyor. Bu hal insana, yalnız mazbata muharririnin meseleye vakıf olduğunu ve teklifatının komisyonca dai-

ma yahut ekseriya bila tadil kabul olunduğu hissini veriyor.»

Bu tenkidin kısmen doğru olduğunu kabul etmeliyiz. Celselerimize ait zabıtnameler yabancı bir kari için pek muhtasar idi. «İdi» diyorum, zira bey-nelmilel Salibiahmer komitesi bizlere burada söylediklerimizin stenografi suretile zaptedildiğini görmek memnuniyetini bahşetmiştir. Mazbatalar, burada söylenilen şeylerin tam metnini değil, münakaşat esnasında tahassul eden tesirâtı ifade ediyordu. Ve yabancı bir kari, münakaşatımızın ekseriya hararetili bir şekil aldığını tahmin edemezdi. Bu münakaşattan bazılarının heyecanlı olduğunu hatırlatayım. Fakat bu cihet hulâsadan anlaşılmıyordu. Umuru tahriyemizin nevakısı bu mahzurun izalesine imkân bahşetmiyordu. Ve iki celse arasında vazifeşinas fakat mahdut olan hey'eti tahririyeye mazbataların tanzimi için bıraktığımız az müddete bakılırsa, bunların harikulâde bir gayretle çalıştıkları ve mamafih bizi tamamen tatmin edemedikleri görülüyordu.

Buna mukabil raporlarımız hakkındaki tenkidattan ve bilhassa bu raporları kâfi derecede tetkik etmeden mevkii münakaşaya koyduğumuz ve kararlarımızı ittihaz sadetinde sür'atla hareket ettirdiğimiz yolundaki zehaptan hisse almalıyız.

Raporları evvelce almadan Cinevre'ye gelmekliğimiz ve müsaadenizle şu cümle ile ifade edeyim, bilnetice bunları hazmedememiş olmamız şayanı te-

essüfdür. Bu sene de gördüğünüz vec-hile, buraya muvasalatınızda bütün raporları buldunuz. İçinizden bu raporları buraya gelmeden alan varmı? Bana sorarsanız tehdest ve raporların münderecatından bihaber olarak geldim.

İşlerden malûmattar olmalıyız. İhtilas edebildiğimiz zamanın azlığı bu raporları iyice mütalea ve ihata eylemekliğimize mani oluyor. Hepimiz biliyoruz ki, bir kere okumakla itirazat tebellür edemiyor ve teemmül için fikre bir az zaman lâzımdır. Hızlı gitmekte olduğumuzdan şikâyet ediliyor. Bu şikâyet ihtimal ki büsbütün haksız değildir. Müttehaz kararlardan bazılarını müteakip devrei içtimaiye talik etmek belki daha münasip olurdu. Bu müddet zarfından şu veya bu şekilde bir müşkilât zuhur etmesi, hükûmetlerden birinin şöyle veya böyle bir itirazda bulunması mümkündür. Halbuki karar bir kere tanzim olunduktan sonra iptali çok müşkül olur.

Bu muhtelif tenkidatta bizi tefekkür ve mütaleaya sevkedecek esaslar vardır. Ve kendi hesabıma, bu mühim meseleyi bu içtimaimızda mevzuu münakaşa etmekliğimiz abes olmaz.

Artık maziye karışmış olan bir reisin mütaleatını burada bitiriyorum. Mamafih Fransa hükûmetinin bu devrei içtimaiyenin bidayetinde kiraatını tavsiye etmiş olduğu bir vesika münderecatını gûşu itilamıza isal edeceğim.

Şurayı devlet azası ve gümrükler müdürü umumisi tarafından nazıra atideki mektup gönderilmiştir:

«Cinevredeki beynelmilel tetkikat enstitüsü tarafından levazımı sıhhiyenin standardisationu için yapılan tecrübelerin bu levazımın Fransız ve ecnebi mütehassıslar tarafından da muayenesinin istilzam eyleyeceğini maliye nazırına bildirmek lûtfunda bulundunuz. Bu irsalâtın mahiyeti mahsusasına ve keyfiyeti istimaline nazaran Fransaya hini ithallerinde ve memleketimizden hini ihraçlarında vergi ve resimden muaf tutulmaları talep buyuruluyor.

Mevzuulâhs levazımın hini ihraçında, hiç bir gümrük resmine tabi olmadıklarını ve bunlardan yalnız istatistik, tezkere ve pul rûsumu alındığını arz ile kesbi şeref eylerim. İşbu rûsum bu gibi ahvalde bilâ istisna tahsil edilmekte olduğü cihetle bunların ademi istifasına müsaadeye selâhiyettar değilim.

İthal olunan levazıma gelince: Meri nizamnamelerden hiç birinin ahkâmı bunların gümrük resminden sureti kat'iyede istisna edilmesine müsait değildir. Yalnız şurasını ilâveye müsaaraat edeyim ki, zatı âlilerince de derpiş buyurulduğu veçhile, levazımı mezkûrenin tekrar memaliki ecnebiyeye ihracı mukarrer ise, bu baptaki talep bidayeten nezaretiniz tarafından

dermeyan olunmak şartile bunların muvakkat gümrük resminden istisnaen kabulü husnsunda en vası mıkyasta teshilât ibraz olunacaktır.

Muvakkaten memaliki ecnebiyeye gönderilmiş olan Fransız mamulâtı levazımın tektar memleketimize ithali sırasında müşkülât zuhur etmemesi için alâkadarların ihracat gümrüğünden tavizatı lâzımevi havi bir pasavan istihsal eylemeleri ve bu suretle mallarının iadeten kabulünü temin edilmiş olacağını ilâveten arzeylerim.»

Levazım ihracı icabeylediği zaman Fransız mütehassıslarına gönderilenler muvakkaten Fransaya kabulü ve bu kabulün şeraiti hakkında beynelmilel Salibiahmer komitesinin nazarı dikkatı celbedilmek üzere işbu vesikayı Salibiahmer murahhaslarına tevdi ediyorum.

Beynelmilel standardisation komisyonunun 5 inci devrei içtimaiyesinin kûşat edildiğini ilân eylerim. Sandalyemi, geçen sene intihap eylemiş olduğunuz reise terkederken, beni iki sene mütemadiyen müzakeratınızın başında bulundurmak suretile hakkımda ibraz etmiş olduğunuz yüksek asarı teveccühe bir defa daha teşekkür eder ve keza sepkeden mesainizden ve gösterdiğiniz dostane nezaketten dolayı da şükranlarımı takdim ederim.

Riyaset makamı Kaymakam Van Baumberghen tarafından işgal edilmiştir.

Beşinci devrei içtimaiye reisi Kaymakam « Van Baumberghen » in nutku

Efendiler,

Lûtuflukârlığınız beni ikinci defa olarak bu mevkie getirmiş bulunuyor. İlk intihabım levazımı sıhhiyenin Standardisationu mes'elesinin bidayetinde olmuştu ve o zaman bu fikir bir ruya, bir hayal, tath bir ümitten ibaretti.

Beynelmîlel Salibiahmer komitesi, bir kere daha her hayırlı işe tavassuta bulunuyor, projeyi tanzim ediyor, ona bir şekil veriyor. Millî Salibiahmerlere mensup murahasları davet eyliyerek kendilerinin ordular umuru sıhhiye mümessilleriyle doğrudan doğruya temaslarını te'min eyliyordu.

Onun davetine icabet eden elli altı millet, 1925 senesinin o unutulmaz günlerinde biliçtima bana hiçte lâyük olmadığım bir şerefi, bu komisyonun reisliğini tevcih etmişlerdi.

Bütün bu anasırın gayri mütecanis olması ve takip olunacak usullerin kesreti vazifemi teshil etti. Aradan henüz beş sene geçmiş olduğu halde, bu hayalin, bu ruyanın, bu tath ümidin bu gün el ile tutulur birer hakikat, ameli birer vakıa olduğunu görüyoruz.

Yapılan itilâfatın her kes için derhal veya çabuk bir faidei amelîyesi olmasına ve maamafih uzun sürmiye-

cek bir zamanda tehakkukuna çalışıyoruz.

O zaman karışık bir halde olan bu kalabalık bu gün tamamen mütecanis bir vahdet teşkil ediyor. Harp hiden atında bulunmaktan mütehassıl malûmatınızı levazımı sıhhiyenin sureti istimali hakkındaki tecrübenizi, bir kaç sene tabi tutulduğunuz imtihandan aldığınız dersleri ortaya koymak suretiyle başarılan işlerin muvaffakiyetine hadim oldunuz. Sırası geldiği zaman elinizdeki anasırın nevakısını itmam ve maddi müşkülâta cevval ferasetinizi ikame suretiyle, harp sahalarında mücerrep olan kahramanlığınız, şahsî himmetinizle, vesaitin fıkdaından mütevellit eksikliğini tamamladı. Naklettiğiniz vak'aları dinliyerek, ilhamlarınıza tebaiyet ederek ve bütün şevk ve faaliyetimi harekete getirerek bu suretle şahsî tecrübe noksrımı telâfi ettim.

Bizzat sizler de bana yalnız bir teallüm devresi ihzarı ile iktifa etmiyerek, başkalarının nefine matuf olan işlerinizi, hakkımda da ibzali lûtuft etmek suretiyle tetviç ve beni müzakeratınızı idareye davet etmişsiniz. Bana tevdi etmiş olduğunuz vazife küçük değil idi.

Ne yapılacağından bahsetmeden evvel, arkaya dönülerek yaptığımız şeylere atfı nazar eylemekliğime ve her şeyden akdem ve bilhassa bu makamda bana tekaddüm etmiş olanlara kârşî deyni minnetimi izhar

etmekliğime müsaade ediniz. Bir isim derhal hatırıma geliyor. bir hatıra kalplerimizi ve dudaklarımızı tahrik ediyor ve kaybetmiş olduğumuz arkadaş ve kardeşin ruhuna şukranlar ittihaf ediyoruz. Her ne kadar Dektor Albert Reverdin kaderin anlaşılmasız cilvesi ile bizi terk etmiş bulunuyorsa da onun bize kuvvet vermekte olan yüksek ruhu, bir çok defa musip mütalalarına makes olan bu mahalde yaşamaktadır.

Başka bir arkadaşımız da eksik. Hamdolsun onun bu gaybubeti senelerinin bilâ rahim seyrinden münba'is: İstirahati mecburiye kanunu şedidi kendisine tatbik olunmuş. Şimdi ihtiyat sınıfına nakledilmiş olan Ceneral Schrijver muhabbetimizin kendisine refakat etmekte ve hatırasının daima aramızda mevcut bulunacağına emin olmalıdır. Bir şeyin diğer bir şey yerine ikamesi sureti umumiyede hem güç hem de çatalıdır.

Reisi sabıkın hepimiz için ne olduğunu söyleyebilmekliğim güç olacak.

Ceneral Marotte mukdim bir mesai arkadaşı, musip ilhamlarda bulunan akıllı bir şahsiyetti. Bizi hikâyelerinin sadeliğiyle teshir eder, sözlerinin ehemmiyetiyle celbeyler, mütaleatının vuzuhiyle ikna eder ve noktai nazarlarda ihtilâf olduğu, ifadelerde şiddet gösterildiği ve birbirine zıt efkâr serdolunduğu zamanlar, aranılan cümleyi ve herkesi memnun

etmenin yolunu bulurdu. Netekim bunu anlaşmalarımız belligane bir surette ispat etmektedir.

Aziz üstat, size arzedeceğim en yüksek tazimat, zannimce yaptıklarınızdan ilham alarak vazettiğiniz esasat dairesinde yürüyerek ve buna muvafak olmazsam bunun mes'uliyeti ademi ehliyetime atf ve asla hüsnü niyet fıkdanına hamletmiyerek, size benze-meğe çalışmak olacaktır.

Hadisatın zamanı vukuu itibarile, şimdide kendimden bahsetmek mecburiyetindeyim. Elimden geldiği ve elimden gelebileceği derecede davayı müştereke hizmetine vakfı nefsedeceğim. Kendimden ziyade sizlere güveniyorum. Lûtfunuz beni buraya getirdi, nezaketinizde, beni intihap suretile gösterdiğiniz zafı setr için, beni mazur görecektir.

Eski yardımcılarımız meyanında Mösyö Clouzot ile yorulmak bilmez madam Delapraz'ı selamlarım. Bunlar şimdiye kadar yapmış oldukları gibi kemali gayret ve vukuf ile bize arzı hizmet etmektedirler. Bu gayret ve vukufa mösyö ve madam Perret ile madam Vuagnat gibi yeni yardımcılarımızın işlerini kendileriyle taksim etmekte olmaları da inzınam edince beraeti muvaffakiyet olur.

Birde bize yeni fikir ve vasi malûmat getirmiş olan ve şimdi müzakeratımıza iştirak eyleyen yeni arkadaşları şu dakikada en kalbi bir surette selâmlamak isterim. Beynel-

milî komite ve hassaten, her sene huzuriyle şerefbaşı olan reisisani Mösyö Bernard Bouvier, bize tevdi edilmiş olan vazifeye ne büyük bir aşkla sarıldığımızı bilmelidirler. Keza iştirak etmiş olan hükümetler de bilmelidirler ki muharebede yaralı düşenlerin âlâmını tevhin hakkındaki tetkikata pek büyük azım ve iman ile devam ediyoruz.

Vazifemize, başladığımız zamanki iman ile devam edelim. Fakat aynı zamanda, muhtelif milletlere mensup insanları yekdiğerinin kardeşi haline sokacak bir devrei sulh sayesinde vazifelerimizin bi lüzum kalması temenniyatını da ref'edelim. (alkışlar)

Mösyö İkretpol ve Lazareftan aldığım bir telgrafi size okuyayım:

Vazifeye müteallik mühim esbaptan dolayı murahhaslarımızın Standardisation komisyonuna iştirak edemeyeceklerini arza mecburiyetimizden dolayı müteessifiz. Beynelmilî Salibiahmer komitesine gönderdiği bir mektupta kaymakam Denekamp ahvali sıhhiyesinden dolayı bu devrei içtimaiyede bulunamayacağını bildirmiştir.

Komisyon, mumaileyhin ankarip iadeli afiyet etmesi temenniyatında bulunur.

Beynelmilî Salibiahmer komitesi reisisanisi Kaymakam Doktor George Patry'nin nutku

Bu celsenin bidayetinde, komis-

yonların faaliyetini pek büyük bir alâka ile takip etmekte ve girdiğiniz bütün zahmetleri bir kere daha taktir eden Beynelmilî Salibiahmer komitesinin temenniyatını iblağı vazife bilirim.

Cinevreli sıfatile de size beyanı hoş amedi eylerim. Bana öyle geliyor ki bütün bu yaz bize yağmur ve fena havalar ihsan etmiş olan tabiat, sizi, icap ettiği veçhile ve temadi eyleyeceğini ümit ettiğim gibi, güzel günlerle karşılamak niyetindedir.

Aynı zamanda, son devrei içtimaiyemizden sonra pek müthiş zamanlar geçirmiş ve büyük afetlere maruz kalmış olan Fransa ile İtalyanın murahhaslarına en derin muhabbetlerimizi arzetenği vazife bilirim.

İlk devrei içtimaiyede ittihaz etmiş olduğunuz mukarreratın temini tatbikine beynelmilî komite tarafından bezli gayret edilmiştir.

İlk işimiz, devrei içtimaiyenin hitamını müteakip derhal Cinevre mukavelenamesine vaziulimza olan hükümetlere birer tamim göndererek faaliyetiniz netayicinden malûmat ita ve beşinci devrei içtimaiyeye müteallik raporların tanzimi için muktezi malûmat ve vesaikin irsalini talep eylemek oldu. 15 Teşrinisani 1929 tarihli olan bu tamimi, arzunuz veçhile, yalnız diploması tarikile değil aynı zamanda posta ile de Harbiye, Bahriye, Hava nezaretleri umuru sıhhiye Müdürlerine, millî Salibiahmer cemiyetleri reis-

lerine ve Binbaşı (Voncken) in lûtfu delâletile askeri umuru tabbiye ve İspençariye kongraları daimi komitesi-nin salâhiyettar muhabirlerine gön-derdik.

Binbaşı Voncken 17 Mart tarihli mektubunda, komisyon tarafından ızhâr olunan arzuya tebean doğrudan doğruya mazbata muharrirlerine Amerika ve Brezilyaya ait vesaiki gör-düğünü bildiriyordu. Bu tamimden maada, geçen 6 Şubatta bütün milli Salibiahmer cemiyetlerine gayri resmî fakat müstacel sirküler göndererek, raporları için istediği malûmatın Ceneral (Collin) e itasını talep ettik.

15 Teşrinisani tarihli tamimimizle, umuru sıhhiye Mûdürlerinden doğruca mazbata muharrirlerine irsalâtta bulunmalarını talep eylemiştik. Bu tarzı muamele, talebimizin ne gibi bir kabule mazhar olduğunu kontrol etmetliğimize imkân bırakmadığından, milli Salibiahmer cemiyetlerle başka bir sureti tesviye tatbik ve hüviyet varakalarının bizim tavassutumuzla gönderilmesini temin ettik. Bu münasebetle size haber vereyim ki, müracaatte bulunduğumuz 57 Salibiahmer cemiyetinden on dördü muvafık cevap vererek memleketlerinde müstamel Hüviyet cüzdanlarından bir veya bir kaç nûmunı gönderdiler.

Menfi cevap veren müteaddit milli cemiyetler de, memleketleri umuru sıhhiyesinin Stândardisatiön komisyonunun mukarreratına intizar etmekte

olduğunu sureti mahsusada bildirdiler.

Diğer komisyonlardan alınan raporlara nazaran, mevzuu bahis sıhhiye hizmetlerine doğrudan doğruya ve mühim miktarda levazım gönderilmiştir.

RAPORLAR

Haziran ve Temmuz ayları içinde Ceneral Collins ile tabip ve müfettiş Ceneral Demolder'in Doktor Boris Leonardoff ile doktor Saidac'ın beklenilen ve son günlerde de Doktor Mataloni'nin raporları alındı. Vusullerini müteakip matbaaya gönderilen bu raporlar bu sabah sizlere tevzi olundu. Fırsattan bilistifade şunu söyleyeyim ki Ceneral Marotte tarafından serdolunan mütaleata iştirak ederek, bittabi imkân dairesinde ve raporlar bize vaktinde geldiği takdirde, bu vesaiki, tetkikine imkân bulabildiğimiz için, devrei içtimaiyenin küşadından bir müddet evvel göndermeğe gayret edeceğiz.

MÜSABAKALAR

Ceneral Marotte'un söylediği veçhile, tertip ve tanzimine memur edildiğimiz müsabakalara ait iptidai tecrübeleri yapabilmekliğimiz için devrei içtimaiyenin küşadı tehir edilmişti. 15 Teşrinisani tarihli tamimimize bir lâhika mevzuunu teşkil eden bu müsabakalar için, son irsalât tarihini 1 Temmuz 1930 olmak üzere tespit

eylemiştik. İki refikimiz, İsviçre ordu-su ser tabibiyle ser eczacısı, icabeden tecrübelerin Berne'de hükümet Lâbo-ratuvarlarında yaptırılmasını kabul ettiler. Miralay Thomann tarafından buna dair tevdi edilmiş olan raporlar beni herhangi bir tefsirde bulunmak-tan müstağni kılmaktadır. Bu husus-ta ızhar ettikleri lütufkârlıktan dolayı kendilerine, gerek beynelmilel Salibi-ahmer komitesi namına, gerek sizin namınıza beyanı teşekkür etmekliğime müsaade ediniz. Mükâfatların itası komitece, komisyonun mukarreratına terk ve havale edilmiştir.

Mevzuubahis mükâfatlar için (4.500) Franğı nakten ve (500) Franğı da bas-tırılmış olan madalyaların masrafına tekabül etmek üzere komitece (5.000) Franklık bir tahsisat kabul edilmiştir. Bu madalyanın imalinde kabul edil-miş olan yeni tarza nazarı dikkatinizi celbederim. Bundan evvelki müsaba-kalarda verilen madalyalar, piyasada mevcut bulunupta icabı maslahata göre üzerinde hafif tadilat yapılmış olan bir nümuneye tevfiikan imal edil-dikleri halde hususî bir model tespi-tini arzu eden beynelmilel komite, Salibiahmer fikrinin menşei olan (Solférino) muharebe meydanını teces-süm ettiren bir madalya hak ve darp ettirdi.

BEYNELMİLEL LEVAZIMI SIHHİYE TETKİKAT ENSTİTÜSÜ

Son içtima devrenizden beri ensti-tü, yeni kolleksiyonlarla tezeyyün etti. Evvelâ : mazbata muharrirleriniz tara-fından gönderilen levazımı zikredelim. teskereleri, ameliyat masası veya ya-tak şekline ifrağ edilen sehpalara için bir salon tahsis edildi. Teskereleri nak-le mahsus tekerleklerle makaslar için de bir daire tahsis edilmek üzeredir. Skiler (Skis) üzerine merbut kızak ve teskereler için de, bu işe memur edil-miş olan mazbata muharririnden nü-muneler geldiği zaman, bir salon tah-sis edileceği şüphesizdir. Bize doğru-dan doğruya da bazı irsalâtta bulunul-du. Meselâ Çekoslovakya umuru sıh-hiye idaresi, 15 Teşrini sani tarihli tamimimizde sarahaten serdedilmiş olan talebe cevaben, bize, komisyonunuzca tayin edilmiş olan Standart eb'adında üç muhtelif sahra teskeresi gönderdi. Fenlandya umuru sıhhiyesinden de bir teskere aldık. Fransız sıhhiyei as-keriyesinden, standart teskeresi, ame-liyat masası gibi kullanmağa müsait iki tertibat nümunesi geldi. Nihayet Lehistan ordusu umuru sıhhiyesi de bize, (ehemmiyet itibarile Cemahiri müttefikai Amerika ordusunu kiyle kabili kıyas) ve bir mualice sandığı, edevatı cerrahiye ils seromları ihtiva

eden diğer bir sandığı, üç sargı bezi sandığı, ameliyat masası için teskere mesnedi ve bir küçük su fişisini ihtiva eyleyen bir irsalâta bulundu. Enstitüdeki kolleksiyonlar tanzim edildi. Talim devresinde bulunan iki maaşlı sıhhiye namzedini, mektep amir muavininin idaresinde olduğu halde beynelmilel komitenin tahtı emrine koymak suretile İsviçre ordusu ser tabibi tarafından gösterilen lütufkâr müdahale sayesinde, yeni bir daire tanzim olundu. Kolleksiyonlarımızı peyderpey tezayüdiyle mütenasiben beynelmilel Salibiahmer komitesi tarafından pek ziyade takdir olunan ve tarafınızdan aynı veçhile takdir edileceğinde şüphem olmiyan muavenete mazhar olduğumuz muhakkaktır.

Enstitünün kataloğu, Amerika umuru sıhhiyesinin sahra levazımına tahsis edilmiş olan bir risale ils zenginleşti. İhtimalki bazılarınca bu katalogda fazla tafsilata girilmiş olduğuna hükmedilecektir.

Eakat bizim fikrimizce, muayyen bir ordunun bir cüzütamı hakkında dakik tafsilatı havi bir eser her halde müfittir. Esasen bazı taraflarda ve bilhasssa Lehistan umuru sıhhiyesi tarafından katalogumuza gösterilen hüsnü kabul de noktai nazarımızın isabetine delildir.

İŞTİRAK AİDATI

Geçen sene zarrında berveçhi atı tahsisat alınmıştır :

	Frank
Siyam hükûmetinden	537,50
Norveç »	553,60
Mısır »	500
Romanya » (1929 sensi için)	500
Lehistan Salibiahmerlerinden (1929 sensi için)	1279,84
Fransa umuru sıhhiye idaresinden	1789,75
İsviçre hükûmetinden	550
Romanya hükûmetinden (1930 senesi için)	500
Lehistan Salibi ahmerinden (1930 senesi için)	1275
Çekoslovakya milli müdafaa nezaretinden	500
Yugoslavya Salibiahmerinden (1928 - 29- 30 seneleri için)	2582,10
Yekûn	10594,70

30 Haziran tarihinden sonra yenden alınan üç tahsisatı da bu meballığa ilâve etmek lâzımdır. İşbu tahsisat gelecek sene (1930 - 31) vaz'iyeti maliye cetvelinde gösterilecektir.

	Frank
Norveç hükûmetinden	550,90
Belçika umuru sıhhiye idaresinden	500
Felemenk müdafaaal miliye nezaretinden	725,10

Görüleceği veçhile, beynelmilel tetkikat enstitüsünün hesabâtı (8450.79)

Franklık bir fazlaî varidat ile kapanıyor. Bu güzel vaz'iyet, muhtelif hükümetlerin beynelmilel komite tarafından vaki olan muracaatleri müsareaten is'af eylemeleriyle kabili izahtır. Şimdi on iki kadar hükümet enstitünün masarifatına muntazaman iştirak ediyorlar. Bu adedin zaman ile tezayüt edeceğine ve bu suretle kolleksiyonlarımızın

muhafaza ve tanzimine onların ehemmiyetiyle mütenasip mebalîği hasr imkânını bulacağımıza şüph yoktur.

Efendiler, Bu tahsisatın kısmı azamının sizlerin şahsî teşebbüsünüzle te'min edildiği komitenin meçhulü değildir. Sizlere komitenin en derin hissi şükranını iblâğa me'mur bulunuyorum.

İstanbulun en ciddi mecmualarından

“Muhit,,

Refikimizin faydalı yazılarını ehemmiyetle Okuyunuz

Beynelmîl levazımı sıhhiye enstitüsünün 30 Haziran tarihindeki vaziyeti

Varidat

Frank	S	
5 213	15	30 Haziran 1029 tarihinde fazlai varidat
537	50	Siyam hükûmetinin iştirak aidatı
553	60	Norveç » » » »
500		Mısır » » » »
500		Romanya » » » »
1 276	84	Lehistan Salibiahmerlerinin iştirak aidatı(1929)
1 789	75	Fransız umuru sıhhiye idaresinin iştirak aidatı
550		İsviçre hükûmetinin iştirak aidatı
500		Romanya hükûmetinin iştirak aidatı (1930)
1 275		Lehistan Salibiahmerinin » » » »
500		Çekoslovakya M.Miliye nezaretinin »
2 582	10	Yugoslavya Salibiahmerinin iştirak » (928-29-30)
1 814	60	Madalyaların tesbiti için beynelmîl Salibiah- mer komitesi tarafından verilen
63	50	Asarı münteşirenin satış hasılatı
195	45	Gümrük resmi istirdadatı
17 891	49	

Masarifat

Frank	S	
1 781	25	30 Haziran 1930 tarihine kadar kira hesabı
750	10	Teshin, tenvir, telefon, idare, sigorta
342	80	Masarifi nakliye
508	85	Mektup ve telgraf ücretleri
3 379	45	Tab'iye ve kışe masrafı
62	00	Masarifi seferiyye
378	40	Tercüme
1 814	60	Müşabaka için madalya ihzar masarifi
330	45	Mütenevvi masarif
8 450	79	Varidat fazlası
92 - 80		İstikbal masrafı
17 891	49	

18 Ağustos Pazartesi gününden 25 Ağustos Pazartesiye kadar Standardizasyon komisyonu on üç celse akt eylemiştir.

Devrei içtimaiye ruznamei müzakeratı mesaili atıyeyi ihtiva etmekte idi :

- 1— Standardize edilmiş sahra tezkeresinin tekerlek üzerine mevzu alâta raptı hakkındaki tetkikatın devamı (Mazbata muharriri: Belçika mümessili)
- 2— Standardize edilmiş sahra teskeresinin kızaklarla skilere raptı hakkındaki tetkikatın devamı. (Mazbata muharriri: Sovyet Şuraları ittihadı mümessili)
- 3— Standardize edilmiş sahra teskeresinin tayyareye raptı hakkındaki tetkikatın devamı (Mazbata muharriri: İtalyan Salibiahmeri mümessili)
- 4— Sıhhiye arabası hakkındaki tetkikatın devamı (Mazbata muharriri: Romanya mümessili)
- 5— Askeri üniforma taşıyan bilumum sıhhiye mensubini için tek bir model tayin ve tesbiti (Mazbata muharriri: Büyük Britanya mümessili)

Bu raporlardan her biri hakkında muharrirleri tarafından izahat verildi. Yalnız Sovyet Şuraları ittihadı mümessili hazır bulunmadığından mumaileyhin raporunu Ceneral (Marotte) telhis etmiş ve bu münasebetle bazı şahşı mütaleatta ilâve eylemiştir.

Münakaşat esnasında, müttehiz kararların tahriri için, tali komisyonlar teşkil edildi. Standardize edilmiş sahra teskeresinin tekerlekle müteharrik alâta raptını tetkika memur tali komisyon :

Ceneral Demolder

„ Marotte

Miralay Hauser

Doktor Georg Datry

Standardize edilmiş sahra teskeresinin (Skis) lerle kızaklara raptını tetkika memur tali komisyon :

Ceneral Marotte

Miralay Hauser

Binbaşı Smith

Sıhhiye arabası hakkında tetkikata memur tali komisyan :

Miralay Van Baumberghen

Ceneral Marotte

Miralay Saidac

Standardize edilmiş sahra teskeresinin tayyareye raptını tetkika memur tali komisyon :

Doktor Z. Mataloni.

Binbaşı Basile.

Binbaşı Smith.

Bundan maada, müsabakaya konulan eşya: Hüviyet plakları, tıbbi fişler, şahsi pansıman paketleri hakkında Miralay Thomann (İsviçre) tarafından verilmiş raporlar vardır.

Bir de Fenlandya, Fransa ve İsveç Harbiye nezaretleri, istimal eylemekte oldukları levazım hakkında malûmat ita ettiler.

Devrei içtimaiye zarfında, komisyonca kabul olunan mu-karrerat berveçhi atidir:

XI Standardize edilmiş sahra teskerelerinin tekerlekle müteharrik alâta tatbiki.

I — Tekerlekle müteharrik alât el ile yapılan nakliyatın kıymettar muavinleridir.

A - sahrada

II —

B - dağda

İstimale tahsis edilmiş olan alâtın tarifi lâzımdır.

III — Veçhi istimleri ne olursa olsun, alâtın atideki esasatı tahakkuk ettirmeleri lâzımdır.

A — Gerek yapılmış, gerek takma ve sökme noktai nazarından sadelik.

B — Asgarî hacım, aksamı mürekkebesi değiştirilebilecek bir surette sököl-meğe salih olmak.

C — Dayamlı, stok halinde bulunduru'ması kolay fiyatı ehven olmak.

D — Gerek istirahat halinde gerek yürümiş vaz'iyetinde müstakir olmak ve yaralı'nın esbabı istirahatini te'min etmek.

E — Asgarî bir heyeti müstahdimin ile, teskerenin istenildiği vakit el ile ve el ile götürülürken başka bir suretle nakle salih olması.

F — Arazi üzerinde asgarî derecede göze görünmek.

(A) Sahra aletleri

IV — Sahra aletleri atideki şeraite tevafuk etmelidir.

A — Mekkâre ve yahut tekâlifi harbiye arabalarıyla ve asgarî yer işgal ederek nakle salih olmak.

B — Azamî metanetle mütenasip asgarî sıklet (matlûp olan azamî sıklet : 50 kilo).

C — Teskerenin tercihan askıye taliki ve yahut bu talik ameliyesinin merkezi sıkleti endiren ve istikrarı tezyit eden ve aletin muhtelif teskere modellerine talikını mümkün kılan diğer bir vasıta ile tahakkuk ettirilmesi.

D — Tekerleklerin kutru: 90 santimetreden bir metroya kadar.

E — Tekerleklerin dahili açıklığı : azamî 1 metro.

F — Yaralıyı şedaidi havaiyeye ve tekerleklerin sürünmesine karşı muhafaza edecek vesait.

(B) Dağ aletleri

Dağ aletleri atideki şeraite tevafuk etmelidir:

A — İnsan veya hayvan tarafından nakle salih olmak.

B — Matlup azamî sıklet: 10-12 kilo.

C — Teskere indirilmeksizin maniaların geçilmesi ve kısa mesafelere naklolanabilmesi.

İhtar — Dağlarda kullanılacak alâtın haiz olması icabeden evsafı tayin etmek üzere mes'ele ruznameye alınmıştır.

XIII Standardize edilmiş teskerenin tayyareye raptı

Levazımı sıhhiye standardizasyon komisyonu Mösyö Mataloni (İtalya) tarafından hazırlanmış olup standardize edilmiş teskerelerin tayyarelere raptı hususundaki müşkülâtı izah eden rapor münderecatını senet ittihazeder.

Bu müşkülâtın ancak komisyonun selâhiyeti haricinde olan bazı fennî tetkikat icrası ile bertaraf edilebileceğini, Cinevre mukavelenamesine merbut nihai mazbata

münasebetile, Brüksel'de mün'akit beynelmilel Salibiahmer konferansı ruzaimesine sıhhi tayyareciligin dahil ve bu suretle bu bapta kariben kat'i bir sureti halle mütedair karar ittihazı me'mul bulunduğunu, nazarı dikkate alan komisyon, Brüksel konferansının mukarreratına intizaren, kat'i mukarrerat ittihazının tehirini tensip eyler.

Sıhhiye arabası

Komisyon, tanzim edilmiş olan iki rapor muhteviyatını senet ittihaz ve muharrirlerine beyanı teşekkür eder.

Komisyon uzun müzakerattan sonra, henüz kemale ermemiş olan ve nakl olunacak yaralı ve hastaların istirahatini azamî surette temin için üzerinde mütemadi tetkikatta bulunulması icabeyleyen levazımın şimdiden Standardize edilmesi teklifinde bulunamayacağını tespit eder.

Şimdiye kadar kat'i surette tespit olunan nokat berveçhi atidir.

- 1— Her tipteki sıhhiye arabaları standardize edilmiş teskerelere raptedilebilmelidir.
- 2— Bu arabaların şimendifer «gabarit passe partout»leri altından geçebilmeleri.
- 3— İstenildiği zaman yıkanmağa ve dezenfekte edilmeğe müsait olmaları.

Diğer nokat hakkında komisyon hali hazırda en müsait gördüğü atideki şeraiti irae eyler.

(A) Otomobil arabaları için

- 1— Kapalı araba tertibinde olup ledelicap su geçmiyecek bir hale ifrağ edilebilmeli ve:
- A — Teskerelerin ithal, ihraç ve vaz'ını teshil edecek ve gerek oturmuş, gerek yatmış ve yahut hem oturmuş ve hem yatmış vaz'iyette olanları kabul edecek tertibatı.

- B — Teskerenin araba tavanından veya teskereden asgari 60 santimetroluk bir mesafe ile ayrılmasını te'minen tertibatın ona göre hesap edilmiş olması.
- C — Elâstiki haiz uzun yaylı ve mümkün mertebe Amortisörlerle mücehhez şassi intihabı.

D — Hava teceddüdünün te'mini.

E — Tehlikesiz bir teshin tertibatı.

F — Ön saflarda ve arızalı arazide istifade edilecek, daha sade ve daha hafif sıhhiye arabaları mevkii istimala konulacağı tahmin olunmaktadır.

(B) Beygir arabaları

İçin yukarda zikrolunan şeraitle beraber atidekilerin de tahakkuku lâzımdır:

- 1— Arabanın daha hafif olması.
 - 2— Tekerlekler arasında vasatı arz 1 metro ve yerden dingile kadar asgari 50 santimetro mesafe.
- Standardize edilmiş teskerelerin skis'lere ve kızaklara raptı.
- 1— Yaralılarla hastaların ovada veya yüksek dağlarda kar üzerinde nakli hususi skilerle kızakların istimali bazı memleketler için çok ehemmiyetlidir.
 - 2— Bu hususta hangi aletler istimal edilirse edilsin atideki şeraiti müşterekeyi haiz olmaları muktezidir:

Sadelik, hafiflik, kolaylıkla, sür'atle ve karışık olmayarak takılma ve sökölme, mümkün olduğu kadar az havaleli olmak, kolaylıkla kabili nakil olmak, fiyatı ehven ve her şeyden evvel standardize edilmiş teskereye ve talik noktalarına kabili rapt olmak.

- 3— Bu neviden bütün aletlerin naklolunan şahsî şedaidi havaiyeden ve bilhassa soğuktan müessir bir surette vikaye eylemeleri ve kendisine tahtı emniyette olduğu hissini vermelidir.

(A) Skis

- 4— Orduların ihtiyacı için: kıtaata mahsus Skis'lerle hususi ihzar edilmiş sıhhiye skis'leri tefrik edilmelidir.
- A — Kıtaata mahsus skis'ler. Bunlar bil-hassa küçük mesafeler arasında nakli-yata mahsus iptidai aletlerdir. Bunlar-da, ihtiyaç hasıl olur olmaz bir teskerenin ayaklarını takacak ve tespit edecek gayet sade tertibat mevcuttur.
- B — Hususi sıhhiye skis'leri - Uzun yerlere naktiyat için imal olunmuşlardır. Bunlar umumiyetle, daha uzun ve daha geniş, aynı yassılıkta iki uçları yukarı kıvrılmış olup yüzlerinin kısmı süflâ-sında raptedilen cismi sabit ve müstakir kılmağa hadim derince iki yuva vardır. Bu skis'lerden bazıları tel kafes döne-meli hususi teskereleri alabilecek tarzda imal edilmişlerdir.
- 5— Bilumum (skis) nûmunelerinde teskere bezinin veya tel döşegün kayılan satıh üzerinden (Optima) yüksekliği 30 santi-metroyu tecavüz etmemelidir.
- 6— Dağda, ya ön tarafa bir ip sarılarak yapılmış veya daha iyisi otomatik bir fren bulunmalıdır.
- 7— Ovada, bil'akis, (skis) lerin kayan kısmı üzerinde çıkıntılı hiç bir şey olmama-lıdır.
- (B) Kızaklar
- 8— Mahallinde bulunacak kızakları -bunlar o havalideki arazinin menaaatine göre yapılmış oldukları için- tercihan kullan-malıdır.
- 9— Yerli (skis) bulunamazsa, ya bunları nü-mune ittihaz ederek, yahut âdi birkaç ski-yi birbirine raptederek idarei masla-hat olunabileceği gibi teskerenin sapla-

rına itina ile bağlanacak sııklar üzerin-de kaydırılması da mümkündür.

- 10— Devrilmek tehlikesine mani olmak için ya aletleri oldukları yerlere mihveleri üzerinde çevrilmeli, yahut onlara üç met-royu tecavüz etmeyecek bir hareketi devriye sahası te'min eylemeli.

(C) Cer

Cer ameliyyesi, araziin vaziyetine ve derecei meylânına göre adedi tehalûf eden, yaya yürüyenler ve karın vaziyetine göre ayaklarında raketler veya (skis) lerle müceh-hez adamlar tarafından ve ovada da hayvan-lar marifetiyle yapılır.

Müteaddit adamların çekmesine lüzum hasıl olduğu zaman, asgarî (8) metro tulûnde (1) metro kutrunda katranlı ve iç yağıyla tı-lâ edilmiş iyi cins iplerin istimali faidelidir.

x VI Hûviyet varakası

- 1— Cinevre mukavelenamesinin (21) inci maddesile, askeri üniforma taşımayan eşha-sın hamil olaca ları hûviyet şehadetnamesi, hûviyet varakası tesmiye olunan vesikadır.
- 2— Bu vesikaya düz ve yahut ikiye katlan-mış' yüzü ve arkası beynelmîlel mahi-yette standartların kayıt ve zikrine mah-sus olup ikiye bükülmüş kartların içi, milletlerden her birinin bu vasaikte mu-harrer olmasına lüzum gösterdiği malû-matın (nekadar müddetle muteber ol-duğu, hamilinin memuriyet veya vazîte-si, kimlere intikâl edebileceği. İ L H ...) dereci için boş bırakılmıştır.
- 3— Kart mukavvadan veya mukavim bir kâ-ğıttan mamul ve bozulmaması ve kirlen-memesini te'minen bir zarf içinde mah-fuzdur.
- 4— Kart Cinevre mukavelenamesinin rum-zini taşıyacaktır.

- 5— Kartın matlup forması : boyu 14 santi-
meto, genişliği 10 santimetro.

Yüzünde

- 6— Numara sırasıyle berveçhi ati malûma-
tın itası mecburidir :

A— En başta :

Memleketi.

Sahibi varakanın mensup slduğu birlik.

«Hüviyet varakası» ibaresi.

Varakanın numarası

B— Sonra sırasıyle :

1— Hamili varakanın ismi.

2— Şöhreti

3— Mahalli velâdeti.

4— Tarihi velâdeti.

5— Boyu.

6— Gözlerinin rengi.

7— Alâmatı farika.

8— İmzası.

9— Verilen n alûmatın sıhhatini tasdik eden
cemiyet reisinin imzası.

10— Mahal ve tarihi tanzimi.

İhtar : Memurini sıhhiye hiçbir sebeple
hamil olduğu alâmetlerden ve kendine mah-
sus hüviyet vesaikinden mahrum edilemez.
(Cinevre mukavelenamesinin 21 inci madde
sinin 5 inci fırcası)

Zahırında

11— Fotograf (başın yüksekliği lâekâl 2 san-
timetro olacaktır.)

12— Fotografın bir kısmında cemiyet tara-
fından mahtum mü'âr.

13— Makamatı askeriye tarafından ilsak edil-
miş pul.

14— Mes'ul makamı askerinin irası ve bu
makamın imzası.

15— Mahal ve tarihi tanzimi.

Müşabakalar

Ön safa mahsus tıbbî fişler, hastaneye
yatırlmak için verilecek fişler taburcu edi-
lenlere mahsus cep fişleri.

Müşabakaya iştirak edenlerden biri ta-
rafından muntazaman gönderilmiş olan eşya-
nın, gerek gönderenin gerek komisyonun
mes'ul olmayacağı bazı esbap neticesinde,
tecrûbe edilmediğini, diğer rakiplerin de
eşya göndereceklerini bildirdiklerini ve bu
eşyanın müşabaka için hakiki bir alâka
bahşedecek mahiyette olmasının muhtemel
bulunduğunu.

Nazarı nikkate alan komisyonca, müşa-
bakanın gelecek seneye tehiri karargir ol-
muştur.

Müşabaka şeraiti değişmemiştir. Müsa-
bakaya girecek eşyanın 15 Mayıs 1931 tari-
hinden evvel beynelmilel lavazımı sıhhiye
tetkikat enstitüsüne gönderilmesi Muktezidir.

Hüviyet plakaları

1— Müşabakaya ithal olunan plakalardan
hiç birinin şeraiti matlubeyi haiz olma-
dığını.

2— Bir takım rakiplerin, kendilerinin ve
komisyonun yedi ihtiyarında olmayan
bazı esbap dolayısıyla vakti muayyende
irsalâtta bulunmadıklarını ve tevhürle
gelen eşyanın mutahassıslarca muayene
ve tetkik edilmediğini nazarı itibara
alan komisyon, hüviyet plakaları müşa-
bakasının 1931 senesine talikini tahtı
karara alır

Müşabakaya ithal edilecek eşyanın 15 Ma-
yıs 1931 tarihinden mukaddem be ynel-
milet levazımı sıhhiye tetkikat enstitü-
süne irsali muktezadır.

Müşabaka şeraiti

Pansıman paketleri

- 1— Paketin şekli
- 2— Sikleti
- 3— Hacmi
- 4— Zurufun adedi
- 5— Zurufun dayanıklığı
- 6— Zuruflu haricenin mihaniki mukavemeti
- 7— Suyu mukavemeti
- 8— İstimalinde sühulet
 - a) Harici zarfın açılması
 - b) Dahili zarfın açılması
 - c) Katlanmaktan husule gelen buruşukluğun izalesi ve alâmeti mahsusa
- 9— Sureti istimali
- 10— Kompreslerin evsafı (bunlardan beherinin 140-130 santimetro olması lâzımdır.
- 11— Kompreslerin terekübâtı Gaz 2/5, atılmış pamuk 3/5
- 12— İmtisâs
 - a) İmtisasta sūr'at
 - b) İmtisasta sühulet
 - c) Mayinin kıl gibî ensiceye nûfuzu
- 13— Sargı
 - a) Mensuc ipliğin miktarı
 - b) Uzunluğu
 - c) Mukavemeti
- 14— Akım
 - a) Havaya maruz et suyunda
 - b) Havası tahliye edilmiş et suyunda (Tüp-ler, 24, 48, 72, saat ve 8 gün sonra mu-ayene edilecektir.)

Tıbbi fişler

- 1— Standardize edilmiş metnin iraesı

- 2— Sureti istimali
- 3— Kâğadın mukavemet edeceği seyahat adedi
- 4— Kâğadın suda mukavemeti (deniz suyu ile adi suda)
- 5— Koparılacak aksamın muayenesi
- 6— Tarzı taliki
- 7— Küçük cebin kiliflenmesi
- 8— Her cinsten fişlerin maliyet fiyatı

Hüviyet plakaları

- 1— Şekli
- 2— Ebadı
- 3— Yazısı
- 4— Madenin nevi
- 5— Tarzı raptı ve kordonun nevi
- 6— Alevli ateşte ve sıcakta mukavemet tec-rübesi
- 7— Kırılmağa mukavemeti
- 8— Beherinin maliyet fiyatı

Netice

Komisyon 6 ncı devreyi içtimaiyesinin 1931 senesi Teşrinî evvelinin birinci pazarte-si günü küşadını tahtı karara almış ve maz-bata muharriiri olmak üzere

- 1— Dağlarda vesaiti nakliye (skis ve kızak-lar hariç) meselesi için İsveçreyi,
- 2— Standardize edilmiş teskerenin tekalifi harbiye sûretille alınan arabalara raptına müteallik tertibat meselesi için Lehistanı
- 3— Komisyonun nizamüamesi için Fransayı tayin etmiştir.

1931 müşabakalarının mazbata muhar-rirliğine miralay Thomann (İsveçre) intihap olunmuştur.

«La Revue Internationale de la Croix Rouge» dan terceme edilmiştir.

F. A.

Salibiahmer

VE

terbiyevî film

Muharriri M. F. Royon

Salibiahmer cemiyetleri ittihadı kâtibi umumiliginde
propaganda şubesi müdiri

Roma'da Dr. Luciano de Feo tarafından şayanı takdir bir nüfuz ve salâhiyet ile idare olunan beynelmilel terbiyevî sinema enstitüsü (Cemiyeti Akvam) tarafından her ay beş lisanda ve «beynelmilel terbiyevî sinema» namı altında bir mecmua neşredilmektedir. Bu mecmuanın gayesi maarifi umumiyyeye, malumatı bediiyyeye, meslekî işlerde tayini istikamete, hıfzı-sıh ve terbiyei ictimaiyyeye müteallık terbiyevî filimlerin istimal ve intişarına hizmet etmektir. Bu mecmuanın münhasıran sinema vasıtasıyla hıfzıssıhha tedrisatı meselesine hasredilmiş olan Mayıs ayı nüshasındaki mekaleyi berveçhi atı naklediyoruz : [1]

*
* *

Salibiahmer cemiyetinin sıhhatın ıslahı, hastalıkların önü alınması ve elemelerin tahfifi yolunda tecelli eden iradei umumiyyeyi temsil etmektedir.

[1] Bu makale, mezgûr mecmuada, atıdaki serlavha altında yazılmıştır :

Salibiahmer, ve film vasıtasıyla halkın terbiyei sıhhiyesi.

Her nevi siyasi, ırkî ve dinî düşüncelerden muarra olarak, her memlekete millî Salibiahmer cemiyetinin takip ettiği gaye budur.

Bu gün millî cemiyet, gönüllü teşkilât ve müstakil teşkilât namları altında mensup oldukları hükûmetler tarafından tanınmış olan elli dokuz teşekkül, bütün dünyada, (22,000,000) azayı bir araya toplamış bulunuyor.

1918 senesinde, mütarekenin akdinden hemen sonra, Salibiahmer büyüyük mes'uliyetler tekabbül etti. Harp esnasında sıhhiye hıdematının muavini olan bu teşekkül, sulh zamanında da resmî mekamatın ve hususî müesseselerin faaliyetini itmam ve ikmal edegelmektedir.

Salibiahmere teveccüh eden faaliyetler arasında, büyük afetlerin zuhurunda muavenet tertibatı, hasts bakıcılar teşkilâtı, gençlik arasında Salibiahmer ruhunun tenmiyesi ve hıfzı'sıhha sahasında terbiyei ictimaiye itası, programının başlıca aksamını teşkil eder.

Bu mütenevvi vazifeleri başarabilmek için, milli cemiyetlerin memleketleri halkının manevî muzaheret ve maddî muavenenetini te'min eylemeleri lâzımdır. Bu suretle, milli cemiyetler, hadisatın revişine göre, Salibiahmerin programını halka tanıtmak için propagandalarda bulunmak, aza adedini tezyit etmek, afetzede ehali için para toplamak, hıfzıssıhha hakkında iptidai malûmat telkin etmek gibi mecburiyetlerle karşılaşırılar. Bu cemiyetler fenni hazırların mevlûdû olan her nevi propaganda vesaitine ve bilhassa sinematografa muracaat ederler.

1917 de Amerika harbi umumiye iştirak ettiği vakit, ordu sıhhiye teşkilâtı, resmi hıfzıssıhha hidmeti ve Amerika Salibiahmeri tarafından, hıfzıssıhha vadisinde büyük bir mücadeleye girişildi. Bu vesile ile sıhhiye hey'etinin teşkiline ve askerlik terbiyesine müteallik filimler bil'hassa Amerikada çevrildi.

Harbin hitamı Salibiahmeri müsellâh ihtilâfın devam ettiği dört sene zarfında tehlikeli bir şekilde teazzuv etmiş olan afatı ictimaiyeye karşı koymak için müessesatı resmiye ile teşriki mesaide bulunmak iztirariyle karşılaştırdı: Veremin çoğalması, zührevî hastalıklar, çocuk vefiyatı, tifo, grip ve kolera salgınları.

İşte bu tarihlerde, yâni mütarekenin akdinden pek az sonra, 1919 Mayıs'ında, Salibiahmer cemiyetleri ititihadı te'sis olundu ve bu şerait dahilinde

de pek tabiidir ki bu beynelmilel yeni teşekkülün ilk meşgalelerinden biri, harpten doğmuş olan felâketlere karşı mücadeleyi teşvik etmek oldu. hastalıkların zebunu olan ehaliye bunlardan tevekkî yollarını göstermek, sirayet menbalarını kurutmak, sarî hastalık musaplarını tedavi ve tecrid etmek; bütün bu himmetler hey'eti tıbbiyenin ağır vazifesini itmam gayesini istihdaf ediyordu. Salibiahmer, bu işe, elindeki bütün vesait ile ve bil'hassa hıfzıssıhha hakkında pek şiddetli bir propaganda yapmak suretiyle atıldı. milli cemiyetlerin bu vadideki faaliyetleri Salibiahmer ititihadı tarafından, onlara adam ve levazım göndermek, hıfzıssıhaya müteallik filmler irâe etmek suretiyle teşci edildi. Ve böylece ititihadın, o tarihten beri mütezayiden terekki eden sinema kısmı teşekkül etti.

Salibiahmer de, vaziyetin tabii bir neticesi olarak, programının kendisini propaganda yapmağa mecbur ettiği anden itibaren, sinematografa muracaat etti.

Filmlerin, sinema salonlarını veya projeksiyon aletleriyle mücehhez sâmiin kütlelerini ihtiva eden büyük şehirlerde irâe ile iktifa edemeyen bazı milli Salibiahmer cemiyetleri, propagandalarını daha küçük şehirlere veya ehalisinin Salibiahmerin hıfzıssıhha vadisinde masruf himmetlerinden uzak kalan köylerine sokmayı kararlaştırmışlardır. Bu takımlardan her biri, sabit veya müteharrik, projeksiyon

aletleriyle mücehhez bir kamyon-otomobil den ve bir teşkilât memuru ile iki veya üç konferansçı ve bir de şoför - operatörden müteşekkildi .

Bunlardan bir takım 16 kânunuşani'den 13 Haziran 1922 ye kadar Polonyayı devretti ve (3.120) kilometroluk mesafe kat'ederek hıfzı sıhha hakkında (616) konferans vermeye ve bu konferanslarda (300.000) den fazla sami ine hitap etmeye muvaffak oldu .

Seyyar takım 1922 senesinde Çekoslovakya'ya geçerek bütün Bohemyayı dolaştı. Orada verilen (600) den fazla konferanslara köylü tabakasının % 55'ini teşkil eden bir halkın icabet ettiği görülür.

1923 te aynı seyyar takım İsllovakya'da (28) mahalli ziyaretle oralarda verdiği (106) konferansa (43.500) kişinin iştirakine şahit oldu.

Halk için tertip edilmiş olan ve bu arada risale ve beyannameler de tevzi edilen bu hıfzı sıhha konferanslarının başlıca calibi dikkat cihetini, vereme, zührevi hastalıklara karşı mücadele, terbiyei etfal ve vücudün hıfzı sıhhasına ilh.... ait filimler teşkil ediyordu.

1924 te, Cenubi Afrika Salibiahmeri de bir kamyon iştirak ettirerek bunu sıhhati umumiye nezareti tarafından yapılan propagandalar için müteaddit defalar ve bilhassa Oranj eyaletinde ve Kap havalisinde müstevli

bir surette zuhur eden veba salgını esnasında mezkûr nezaret emrine vermiştir.

Hali hazırda, Salibi ahmer cemiyetleri ittihadı azasından olan (57) milli cemiyet, filimleri, gerek işe aşına bir sınıf teşkili için (hasta bakıcıları, hayır sahipleri ilk muavenet kıtaları ilh....) talim ve tedris yolunda, gerek halk kütlelerine içtimâî terbiye esasatını öğretmek için kullanılmaktadır.

Bu milli cemiyetlerin hemen hepsi Salibiahmer cemiyetleri ittihadı kâtibi umumiliğinin film koleksiyonuna müracaat etmekte ve bunları meccanen istiare eylemektedirler.

Son senelerde ittihat kâtibi umumiliğinin (200) kadar filmi daima aranılmış isede bir çok milli cemiyetler birer film koleksiyonu vücade getirdikleri gibi bazıları da memleketlerinde propaganda umurunda kullanılmak üzere filim çevirmişlerdir. Bu meydana, bilhassa, Amerikan, Alman, Avusturalya, Belçika, Brezilya, Danimarka, Fransa, yunan, İtalya, Japonya, Felemenk, Polonya, Siyam ve İsveç milli Salibiahmer cemiyetlerini zikredebiliriz.

Salibiahmer cemiyetleri tarafından film vasıtasile propaganda için yapılan teşebbüsâtı bütün teferrüat ile burada tadat edecek değiliz. Maamafih zikredeceğimiz bir kaç misal beynelmilel Salibiahmer âleminde sinematograftan istianenin ne kadar teammüm etmiş olduğunu gösterecektir.

İtalya'da Salibiahmerin elinde bulunan (50) kadar film, İtalya sıhhati umumiye müdürü umumiliğinden, Salibiahmer cemiyetleri kâtibi umumiliğinden veya «Luce» milli sinema enstitüsünden tedarik edilmiştir. Tefferuata ait şayanı dikkat bir hususiyet olmak üzere şunu da söyleyeyim ki, yukarıda ismi geçen enstitü ile Salibiahmer arasında mevcut bir mukavele mucibince «Luce» enstitüsü İtalyan Salibiahmerine ait filmleri hususî bir fiat üzerinden imal etmekte ve bu filmleri, kendi hesabına, memlekette mevcut sinemaların programına idhal suretile istismar eylemeği müteahhit bulunmaktadır.

Fransız Salibiahmeri ve bilhassa bu eşekkülün gençlik kısmı terbiyei içtimaiyeyi istihdaf eden filmleri mebzulen kullanmaktadır.

Belçika Salibiahmeri tarafından yedi seneden beri hıfzı sıhhaya ait mevzular üzerinde tertip edilen sinema projeksiyonları (3.000) i bulmuş ve cemiyet, yedinde ki yirmi üç filme ilâveten Salibiahmer cemiyetleri ittihadından sık sık film almakta bulunmuştur.

Bu sene Nisanında tertip edilen Salibiahmer haftasında, Belçika Salibiahmer cemiyeti bütün memlekette kuş palazına karşı mücadele lehinde bir propaganda yapmış ve bunda filmler pek mühim rol oynamıştır.

Estonya Salibiahmerinin bir raporuna göre, bu müessese, 1924 te teşek-

kül eden gençlik şubesinin bidayeti ihdasından beri hıfzı sıhhaya ait propaganda filmlerini kullanmaktadır. Hıfzı sıhhaya ait konferanslar, sinema ile müterafik gençlik Salibiahmerinin tahtı himayesinde verilmekte ve bunlar yalnız Narva, Reval, Parün, Teapa, Võru gibi büyük şehirlere münhasır kalmayıp Jõhvi, Part - Kundu, Asari ilh.... gibi köylere de teşmil edilmektedir. Fazla olarak, Estonya, Litvanya ve Letonya milli Salibiahmer cemiyetleri arasında Baltık memleketleri için yapılmış müşterek bir film koleksiyonu ve bu filmlerin memleketler arasında teatisini teshil eden bir de mukavele mevcuttur.

Zağrep, Bosna - Sarayı, Guştany ve Lâçrak'taki Salibiahmer mahalli komiteleri ile Belgrat'taki merkez komitesinde film iraeisi için tertibatı mahsusa ve Yoğuslavya gençlik Salibiahmer şubesinde de otuz üç sinematograf makinesi mevcut bulunmakta olup bu makineler hıfzı sıhhaya ait tedrisatta kullanılmak üzere şehir ve köylere götürülmüştür.

Macar Salibiahmeri tarafından halka hıfzı sıhhaya dair telkinatta bulunmak üzere 1925 senesinde Macaristanda tertip edilmiş olan (72) konferansta ancak (25.000) kişi hazır bulunduğu halde 1926 da celselerin adedi (382) ye ve samiin miktarı da (52.000) e ve 1928 te (620) içtimaa mukabil (146000) hazırına balığ olmuştur.

İzlandada ittihat koleksiyonuna

ait bazı filmler Salibiahmer tarafından Vestman İzlandada irae edilmiş ve bu devrelerde (250) si mektepli çocuk olmak üzere (850) kişi hazır bulunmuştur.

Yunan Salibiahmeri, bilhassa sıt-maya karşı yaptığı mücadelelerde, film kullanmakta olduğu gibi, Yunanistan da terbiye ve ezcümle hıfzı sıhhaya taalluk eden filimlerin çevrilmesi ve tamir edilmesi ile iştigal etmek üzere muhtelif gruplardan mürekkep bir «federasyon» vücade getirilmiştir.

Amerika dahi Salibiahmer propaganda filmleri yaptığı gibi, bir çok ahvalde de bu kabil filmlerin imaline yardım etmiştir.

Amerikanın lâtın ırkiyle meskûn kısmına geçecek olursak buradaki muhtelif memleketlerde sinema vasıtasile hıfzı sıhha tedrisatında bulunmak üzere milli Salibiahmer cemiyetile hükûmet arasında sıkı bir teşriki mesai mevcut olduğunu görürüz. Buna binaendir ki, Salibiahmer cemiyetleri ittihadı kâtibi umumiliğince cenubi Amerika hükûmetleri için sureti mahsusada İspanyolca ibareli filmler yaptırılmıştır.

Kostarika Salibiahmeri tarafından bir müddet evvel vaki olan iş'ara göre, bu filmlerin iraesı matbuatta takdir amiz birtakım tefsiratta bulunulmasını mucip ve bu suretle cemiyet tarafından hıfzı sıhhas sahasında açılan propaganda faaliyetini dolayısıyla takviyeye hadim olmuştur.

Sinematografin propaganda vasıtası olarak istimali hususunda aksayı şark

da bigâne kalmamıştır. Daha 1922 de, ittihadın himayesi altında aksayı şark Salibiahmerlerinin ilk mahalli konferansı Bankokda toplandığı zaman, bu mühim içtima esnasında hıfzı sıhhaya ait filmler gösterilmiştir. Bu konferansta temsil edilmiş olan memleketler, hilahara, terbiyevi filmler elde etmek üzere ittihat kâtibi umumiliğinin film kolleksiyonuna müracaat ettiler.

Hıfzı sıhha hakkında yaptığı propaganda için sık sık ittihat kâtibi umumiliğine müracaatla film iştir eden milli cemiyetler arasında Hindistan Salibiahmerini zikredebiliriz.

Bazı milli cemiyetler bu flimlerin yalnız ana vatanda iraesile iktifa etmiyerek müstemlekâtıdaki şubeleri vasıtasile filmlerin oralarda da gösterilmesini temin etmişlerdir. Meselâ bu kabil filmler Belçika Salibiahmerinin bir şubesi olan Kongo Salibiahmeri tarafından Afrikada gösterilmiştir. İctimaî terbiyeye ait filmlerin bütün dünyada teammûmünü Salibiahmerin himmetine atfetmek doğrudur.

Milli Salibiahmer cemiyetlerinin hepsi, sinematografi, propagandalarının en müessir vasılarından biri adetmekte müttefik olup, terbiyei içtimaiyeye ait filmlerin emri ihzarında âmillerin itinayı muhsus göstermelerini pek ziyade şayanı arzu bulmaktadırlar. Bu suretledir ki film âmilleri de, Salibiahmere, deruhte etmiş olduğu vazifelerin en mühimlerini ifa hususunda, müzaheret etmiş olacaktırlar: «Sihhatin ıslahı, yani beşeriyetin daha eyi olmasına hizmet.» F. A.

«Vitamin» nedir ?

«Vitamin» lerin keşfini tahminen otuz sene evveline irca edebiliriz. O zaman bu keşif kendisinden pek az bahsettirmişti. kâşifler de, keşiflerinin Pasteurünki kadar hatta ondan daha tam ve daha şayanı hayret bir ihtilâle bâis olabileceğini tahmin edememişlerdi. Pasteur, göze görünen ve hatta sikletleri tahmin edilebilen mikropları keşfetmişti. Fakat vitaminlerin el ile tutulmaz ve gözle görülmez mevat olduklarına göre, insanların nasıl olup ta bunları keşfettikleri cayı istigraftır. Şimdiye kadar kimse vitaminleri görmedi, fakat bunlardan bize elzem olanları ve bu mahrumiyet temadı ederse adeta yemekten, havadan, sudan mahrum kalmış olanlar gibi kat'iyetle ölmeğe mahkûm bir vaziyete düşeriz.

Bu sahadaki ilk keşfin şerefi «Eijkman» isminde bir Holandalıya teveccüh ediyor. 1897 senesinde bu zat, béri-béri denilen hastalığın gıdaların bir çoğunda tesadûf olunan bir madde nin yemeklerde fıkdanından ileri geldiğini ispat etti. Bu maddeye elyevm vitamin B ismi verilmektedir.

Keşfi vaki, adeta gayrı mer'i geçti

Tıbbi mecmualarda hemen hemen mevzuubahs edilmedi. Yevmî gazetelerden bir tanesinin bile, yeni bir devre açan bu hadise hakkında bir başlık koymamış olması muhtemeldir. Yeni bir şey zuhur etmeksizin böylece on sene geçti. 1907 senesinde Norveçli Holst ve Erölich pişirilmemiş ve konserve haline sokulmamış olan gıdalarda ve hasatan meyvalar ile sebzelerde, Vitamin C namile maruf bir madde olduğunu ve bu maddenin tagaddi rejiminde ademî mevcudiyetinin sicorbit hastalığını tevlit eylediğini ispat etti.

Bu sahada çalışarak muvaffakiyeti tehiye edenlerden birisini de zikretmeli : İngiliz Hopkins. Bu zat, mevadı iptidaiye, şeham; nişasta ve şeker gibi mütekaddimince hayat ve sıhhatın idamesi için kifayetine hükmolunan mevat ile tegaddi eden fareler üzerinde tetkikatta bulunarak böyle mürekkep bir rejime tabi tutulan fârelerin büyümediklerini ve fakat rejime biraz süt ilâve edilince hayvanların derhal iyileşdiklerini ve büyümeğe başladıklarını gördü ve mevat iptidaiye, şuhum ve maiyyeti karbonlardan başka, sıh-

hatın idamesi ve vücudun neşvü neması için elzem bir maddei gıdaiyenin mevcudiyetine hükmetti.

Bu keşfin tesir ve şumulü pek büyük olmuş ve béri - béri ile Sicorbitin, hatta gemilerde ve uzak yerlere yapılan seferlerde bile, önüne geçmiştir. İnikası pek büyük olan bu keşif önümüzde geniş ve ameli bir malûmat sahası açarak bizi fevkalâde mühim bir neticeye isal eylemiştir. Takip ettiğimiz rejimin bütün ihtiyacatımıza kifayet etmesi için gıdalarımızı, ihtiva ettikleri vitaminler noktaî nazarından dikkatle intihap etmek vücubu. Pasteur tarafından mikrop aleminin keşfi, hasıl ettiği büyük tesirattan başka, bizi garip bir neticeye vardırdı : bilâ tefrik bütün tohumlara karşı umumî bir müdafaa tertibatı almak.

Ağdiye ne kadar çok tasfiyeye tabi tutulursa o nisbette iyileşir zümile, bunların takimi adeta moda oldu. Bu suretle bir tehlikeden kaçmak isterken başka bir tehlikeye düşmüş olduk. Çünkü, uzun müddet pişirmekten veya her hangi bir takım vasıtasını tatbik etmekle anasırı kimyeviye nin tesiri azalmakta ve bu suretle bütün tohumlardan tathir edilmiş olan yemekler ekseriya, (vitamin) lerin imhası hasebile, kıymeti gıdaiyelerinin büyük bir kısmını gaip etmiş oluyorlar.

Evet amma, bizim ecdadımız hiç de vitamini bilmedikleri halde yaşamış ve pek alâ da sıhhatlarını muhafaza etmiş

oldukları hrlde, şimdi bununla bizim bu kadar meşgul olmamızda ne mana var ? maalinde bir sula varittir. Bizim ecdadımız meyve, tohum, kök, tagşiş edilmemiş ve tam çi gıda aldıkları gibi bu nebatat rejimine de süt, tereyağı, yumurta, balık ve et terfik ediyorlardı.

Bu suretle beslenen valideler çocuklarını bizzat emziriyorlar ve onlara, anasütünün havassından pek zaif bir miktarını ihtiva eden mahlut bir mayile doldurulmuş, emzik vermiyorlardı. Tesadüfen ele geçirdikleri bal hariç tutulursa, onlar bugün bizim hakikaten suiüstimal derecesinde istihlâk ettiğimiz şekere muadil bir madde bilmiyorlardı.

Bugün bir çoğumuzun yediğimiz muzir yemeklerle, vahşi ecdadımızın sade, temiz ve tam yemek rejimi arasında ne tezat vardır ?

Mevaddi gıdaiyye satan mağazalar bir takım paketler ve kutularla tıklım tıklım dolu. Bu kutu ve paketlerin içindekiler profesör plimmer « Müstahzeratı mumyaiye » ismini vermektedir. Bu müstahzeratı, tabii sebze ve meyve manzarasını vermek için keskin renklerle boyuyorlar. Bunun hasıl ettiği tesir de, hemen hemen, dudak boyası ve pudralığıle gayet ciddi bir surette kendisine hafif bir eda vermeğe çalışan kandında olan tesir gibi lâtif ve muknidir. Aldığımız gıdalardan bir çoğu vitaminden mahrum bırakıldıktan başka, bunlara vitaminlerin inhilâline mani olacak kimyevi mevat ilâve olunuyor.

Tegaddimizde yapılan değişiklerin en vahimi, her gün yedigimiz ekmeğin uğradığı tahavv ld r. 1870 senesinden evvel -ki danenin makine ile  ğ d lmesi bu tarihte başlamıştır - bugday, değirmen taşları arasmda  ğ d lmekte ve bu suretle kepeğin bir kısmı ayrılmakta idi. Bu tarzda istihsal olunan unda her noktai nazardan «tam» bulunuyordu. Bugünkü makineli değirmenlerde danenin kepeği ile özü tefrik edilmekte ve bu suretle bugdayın, pirincin, arpanın ve mısırın hassei gıdayesi hemen hiç raddesinde olan i leri bırakılmaktadır.  avdar ile yulaf tanelerinin teşekkülü mahsusu vitaminli mevaddın ihracına mani olduğu cihetle, makine ile tahan ameliyesinden bunlar daha az müteessir olmaktadır.

Hıfzıssıhhai tegaddide sahibi ihtisas olanların fikrince, eger ecdadımızın basit tegaddi tarzına bittabi bazı tadilat ithalile rücu etmek istersek ve aynı zamanda kuru gıdalarla konserve-lerden, şekerden ve vitaminsiz hububattan vazgeçmiş olsak inkıbaz, sui-hazım, karhei mideviye, hussatı safravi, apandisit, iltihabı maai kolon, romatizma, seretan, şeker gibi hastalıklar aramızda daha az zuhur ederdi. Böyle söylemek belki bir az fazla düşer. Fakat, gerek seririyatta gerek istatistikler ianesile yapılan tetkikatın, bu fikrin ehemmiyetini teyit eder mahiyette olduğunu da kabul eylemelidir. L tin-ce (Vita)-hayat tan m stak olan Vitamin kelimesini Funk'a medyunuz. şim-

diye kadar l akal beş nevi vitamin keşfedilmiş olup daha teşhis edilmeyen başka vitaminlerin mevcudiyeti muhtemeldir. Vitaminler A. B. C. D. E. harflerile işaret edilmektedir. Vitaminlerden her hangi birinin bir şahsın gıdasından aylarca ve tamamenle hazf edilmesi ölümü intace kâfidir.

Bir maiyeti karbonu diğer bir maiyeti karbonun yerine kaım olması ve ayrı vechile bir yağın diğer bir yağ yerine ikame edilmesi mümkün olduğu halde, m essif netayice maruz kalmaksızın, vitaminlerden biri diğerinin yerine ikame edilemiyor. Muhtelif gıdalarda her vitaminden layetecezza bir mikdar mevcut olup, ele alınan bir gıdada da bu maddenin mevcudiyet veya adem-i mevcudiyetini tayin için bu hususta tecr be mevzuu olan hayvanlara verilmekte ve eğer vitamin mevcut değil ise hayvanlar da, vitamin noksanını gösteren arazi m meyyize zuhur etmektedir.

Vitaminlerle muarefemizin daha pek yeni olmasına rağmen, bu hususta hataalut bir çok fikirler meydan aldı. Meselâ vitaminleri nebati em ah deye tarif ettiler. Halbuki bazı ameliyeler neticesinde vitaminler tahrip edildiği halde emlah müteessir olmadığı gibi vitaminler ile emlah arasında daha başka birçok farklar mevcuttur. Vitaminler ile emlahın ekseriya hayvanat veya nebatatın aynı aksamında beraberce mevcut olmaları ve bu aksamdan gene aynı zamanda, yani danenin

öğütülmesi ve sebzenin pişirilmesi suretile, ayrılımları bu yanlışlığa meydan vermiştir.

Vitamin D. müstesna olarak, şimdiye kadar heşfedilen vitaminlerden hiç birisi vücudu beşerde husule gelmemektedir. Vitaminler, nebatat yapırlarındaki maddeyi hazra üzerinde güneşin tesirile tahassul eylemekte ve az çok âkili nebatat olan hayvanatın karaciğerlerine ve sair uzuvlarına intikal eylemektedir. Böylece biriken vitamin tasarrufları yosunla taayyüş eden

küçük balıktan, çurçurları avlayan büyük balığ, ve bu suretle ta morina balığının kara ciğerlerinden istihsal olunan yağ, insana verilineceye kadar uzviyetten uzviyete intikal edebilirler. Vitaminlerin bu intikal keyfiyeti yamamların işe karışmasile bir kat daha ileri götürülmüş olur.

Vitaminlerin pek büyük ehemmiyetine binaen bunları, yakında neşredebğimiz bir silsilei makalâtta ayrı ayrı tedkik edeceğiz.

Para parayı çeker

Beynelmilel hastaneler Birliği

1926 senesinde doktor Corvoir tarafından « Amerikadaki hastanelerin geçirdiği safahat ve ortaya çıkan mes'eleler » mevzuu üzerinde Viyanada yapılmış olan tetkikat, dünyadaki muhtelif hastanelerin tarzı idaresine ve bunların iktisadi, hukukî ve malî vaziyetlerine müteallik malûmat ve noktayı nazarların muayyen zamanlarda mütekabilen teatisi fikrini City de inkiat eden beynelmilel hastaneler kongrasında milli cemiyetlere mensup bir çok aza ile 34 memleket murahhasları toplanmış bulunuyor ve kongra muhtelif memleket reislerinden teveccühkâr ve teşvik amiz mektuplar alıyordu.

« Milli ittihatlar ve beynelmilel hastaneler komitası ihtası » meselesi hassaten mevzuu müzakere ve nûnakaşa oldu. Şimdiden bir çok memleketlerde resmî veya hususî mahiyette milli ittihatlar teşekkül etmiştir. Bazı memleketlerde (Çinde ve bilhassa Japonyada olduğu gibi) bu kabil ittihatlar teşekkül etmek üzeredir.

Şimdi bu teşekküllerin beynelmilel bir şekilde tevhibi ve komitasında hastane işlerinde mütehassız zevat ile

her memleketi hükümetini ve hastaneler milli ittihatlarını temsil edecek murahhasların ithali icap etmektedir.

Beynelmilel hastaneler komitesinin meclis şubesi mevzuubahs « İttihat » ın teşekkülünü ve ikinci kongrası ın sureti tanzimini müzakere etmek üzere geçen haziran ayında Pariste toplanmıştı. Bu kongra, İngiltere, İspanya ve Belçika kiralalarının tahtı himayesinde olarak 1931 senesi haziranında Viyanada inikat edecektir. Böylece kongra ve ona merbut bir serginin mevcudiyeti, muhtelif milletlerin, hastanelerin emrû tanzimindeki tesanütlerini daha bariz bir surette ihsas edeceği gibi noktayı nazarların teatisini ve müttefikan hareketle yeni usuller taharrisindeki ameli ve sınaî menfaati daha iyi takdire vesile olacaktır.

Tetkik mevzuunu teşkil edecek mesail, Atlantic City de inikat eden birinci kôngrada ki mesailin nevima mabadını teşkil edecektir.

O zaman içtimai halin emrû ıslahında hastanenin, tıbbi içtimai teşkilatı hususunda ortaya çıkan mesailin tenevvürüne rağmen, bir muavin olduğu gösterildi. Bundan mada, umumi ve

hususî hasta bakım müessesatının müteakıl rolleri, müzmin hastalıklar, emrazi akliye karşı alınacak tedavirin inkişafı, ve ileli dimagiyenin tedavisine mahsus merkez tesisi, hastanelerin tarzı idaresine iktisadî ve idarî noktayı nazardan arzettiği vaziyeti, yani: Hükümet ile, halkı hastalıklara karşı vikayeye hasrı gayret eden müessesatla münasebat, masarifatin tenkîhı, karyola, alâtı cerrahiye, mebanî gibi hastane levazımına ve hastane hey'etleri (Hasta bakıcı kadınlar, memurlar, doktorlar, hastanede müstahdem tıbbiye mektebi şakirtleri) ilâh mevzuu münakaşa oldu.

Viyana kongrasında atideki mevzular hakkında raporlar verilecektir:

Hastane inşaatının maliyet fiâtı, hastanenin hidematı müteferriası, hastane yevmiyesi, hastanede müstamel istilahatın, hastane nizamâtının tedvini, kadın hastabakıcıların rolleri.

Bir de, mesaili atıye kongrada mevkî münakaşaya konulacaktır. Hariçte yapılan konsültasyonlar, hastaların tarzı tagaddisi, hastalığa karşı sigortanın hastane nizamâtına derecei tesiri, umumî hastanelerde sinir ve dimağ hastalıkları musâbinine tahsis edilecek mahâl.

Bu suretle hastane umuru idaresine müteallik iktisadî mesaili beynelmilel noktayı nazardan tetkik etmek suretile beynelmilel hastaneler kongraları beynelmilel ittihadın husulüne yardım etmekte ve bu teşekkülün müsmir bir surette faaliyette bulunmasını temin eylemektedirler.

Daha şimdiden hastaneye ait malûmat telfikî için Newyork da beynelmilel bir büro tesisi düşünülmekte hastaneler hakkında malûmat itası için beynelmilel neşriyatta bulunmak hususu da, nazarı dikkata alınmış bulunmaktadır.

**Ne ekersen, onu
biçersin**

«Kanser» den tahaffuz mümkün müdür?

Kanseri (seretan) üç amil tevlit ediyor :

a) Bilmediğimiz ve fakat her halde mevcut bir tufeyli. Filhakika, ekseriya silsilece kanserlilere, bazen de bütün efradı kanserden musap evlere tesadüf ediliyor. Zevahire nazaran, bu hastalık en çok - hamam böcekleri ile fârelerin melcei olan - değirmencilerle ekmekçilerde görülüyor. İhtimal ki hamam böcekleri, bağırsaklarında sertan tohumu taşıyorlar. Hamam böceklerini yiyen farelerin pisliklerinin una bulaşması ve bu suretle müstehtlikler tarafından bel'edilmesi varittir. Değirmenciler ile ekmekçilerin ekseriya sertana tutulması bundan neşet ettiği gibi, bazı evlerde efradı âilenin tamamen kansere müptela olmalarını da bu suretle izah etmek mümkündür .

Sertanın mikrobi var mıdır ? Bu bapta henüz bir şey bildiğimiz yok .

b) Guedi endocrinesi mizdeki noksana refakat eden ve aynı zamanda bünye , irs, hıfzıssıhhaya ademi riayet ve hayatı sabıktan (frengi,

inkıbaz, ilâh) tahassul eyleyüp, kansere müstait kılan bir vaziyeti umumiyei mahsusa ,

c) Mevziî bir taharrüş. Meselâ, midede bir kanser çıkması için ekseriya oradan bir karhanın mevcut olması lâzımdır. Dilde kanser olması için de, dilin tahriş edilmiş olan bir noktasının tevessüe başlaması muktazidir. Çok siğara içenlerle dişleri bozuk olanlarda olduğu gibi. Mak'attaki kanser, bazen bâsur memelerinden sonra hasıl olur. Rahimde kanser müzmin rahim iltihapları üzerinde , memedeki kanser be müzmin bir meme iltihabı üzerinde tenemmüv eder.

Kanser gelişi güzel taazzuv etmez. Ona evvelâ bir zemin lâzımdır. Üfak bir yara, tagayyûr etmiş tahriş edilmiş bir uzuv üzerinde çıkar. Buua binaen, bir kaç sene ihmal edilirse, kanser zuhurunu teshil edecek mahiyette olan en küçük bir yarayı bile tedavi etmek lâzımdır.

Bedenen ve ruhen iyi bir hıfzıssıhha takip etmelisiniz. Frengiye tutulmayın ve inkıbaz çekmeyin, bu suretle

uzviyetinizi kansere mustait bir zemin haline sokmamış olursunuz.

Magnezyum istimali kansere karşı müracaat edilen tedabiri vakiyeden birini teşkil etmekle beraber diğerlerinin ihmal edilmesini istilzam eylemez.

İrsi olan, şahsın yakalanmak sebebi ademi mükavemetidir. Hıfzıssıhhaya riayet, terbiyei bedeniye, spor, iyi bir tarzı tagaddi, yiyecek içecek hususunda son derece kanaatkâr olmak, teneffüs ve em'ayı takviye usullerinin tatbiki ile mukavemetin tezyidi mümkündür. Klorür de magnezyum, çiğ ve olgun meyveler, vitamince zengin sebzevat, iyot, bira mayası ve teşa'u hassasını haiz bazı mevat istihlâk etmeli? Et yemeklerini tenkis, müski-ratla tütünü hazfetmeli ve fazla tagaddi ile atıl hayattan te vakki eylemeli? Uzviyetinden kansere gayrı müsait ve yahut mümhüd olduğu kadar az müsait bir zemin yapmak suretile şu şeraitin tahakkukuna hizmet etmiş olursunuz : Sıhhat, muvaffakiyet, tul ömür, mütemadi gençlik, hayattan azar randeman ahzı .

Her nevi kanserin vaki tedavisi demek marazın vaktinde teşhisi demektir. Gerek makatta, gerek midede, rahimde, em'ada, dilde, ilâh .. olsun, kanserin hali hazırdaki tedavisi, dediğimiz gibi, marazın vaktinde teşhisidir,

Ve bunun da tahakkuku için hastanın ihtimamperver, mutî, vaziyeti müdrik olması ve sahibi dikkat bir tabibe itimatla itaat etmesi lâzımdır.

Hülâsai kelim, kansere tutulmak için vücudun mümkün olduğu kadar kansere gayrı müsait bir zemin haline ifragı, tagaddi meselesinin ve bedeni ve ruhî hıfzıssıhhanın tanzimi, uzviyet-te müvazenenin temini muktazidir,

İyot, magnezyum istihlâki, mide bozuklukları ile inkibazın islâhı, şişmanlığa, tesemmüme karşı tedabir ittihazı, terbiyei bedeniyenin tatbiki, hayatın mazbut bir şekilde tanzimi, her şeyde intizama riayetkâr olmak gibi avamil, ancak dediğimiz veçhile hareket edilirse, bedenimiz ve ruhumuz üzerindeki rollarını bîhakkın ifa ederler. Bilmeliyiz ki her hangi ufak bir yara, derhal kapatılmalıdır. İntihap ettiğimiz tarzı tedaviyi aramıyarak doktorun emrettiğini kabul etmeliyiz. Tabibi müdavisine muntazaman, derhal ve kararı ne olursa olsun itaat etmeli, ruhan ve beden zaptu rapta alışmak kaidei umumiyesi insanın daha uzun zaman ve daha hahtiyar bir surette yaşaması ihtimalini arttırır. Hitama eren « Kanssr Haftası » da, hali hazırda ilmin ve medeniyetin kabul etmiş olduğu bu tarzı tedavinin isabet ve faidesini teyit etmiş oldu.

KARAHİSAR
MADEN SUYU
HER YERDE
BULUNUR

Hilâliahmer haberleri

İzmirin sel ve zelzele felâketi

Geçen sayımızda Teşrinievvelin yirmi altısında başlayıp günlerce devam eden ve maâlesef nüfusça zayıyatı mucip olan, ve akdeniz incisi telâkkisine şayan güzel İzmirimize maddi ve manevî hıdutsuz zararlar ıka'eden yağmur ve sel felâketinden bahsetmiştik.

Afet durmadı. Yağmuru, seli, zelzele takip etti ve ilk felâketin yıka-madığını bu afet yıkağa savaştı. Daha sonra yine saatlerce yağmur yağdı.

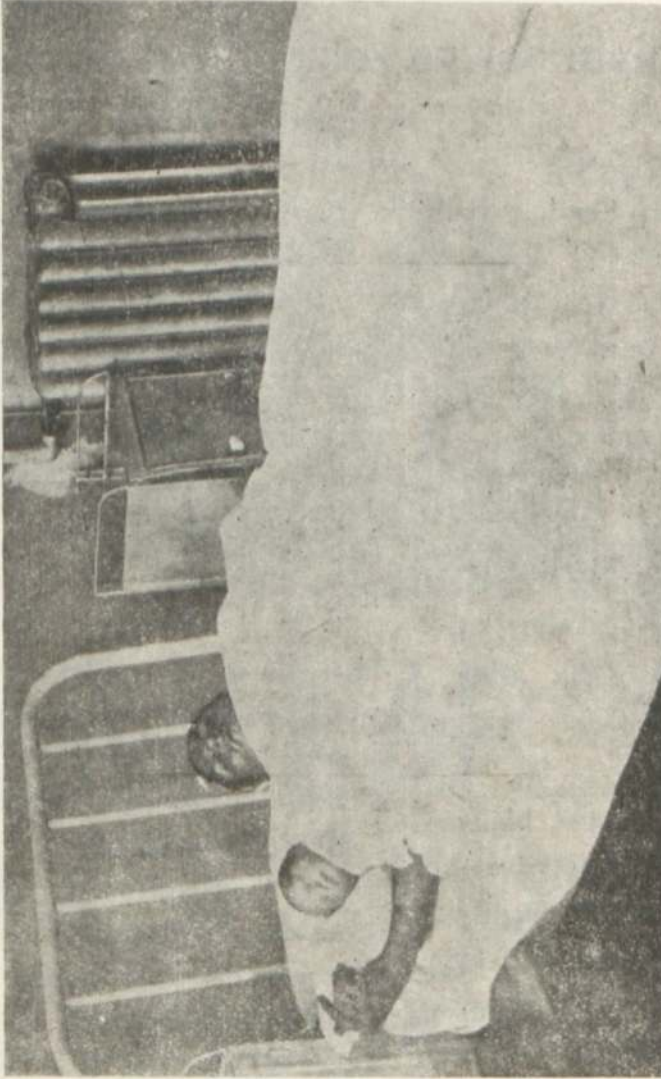
Yüzlerce nüfusun ziyana, binlerce evin harap olmasına, yıkılmasına ve milyonlarca liralık servetin mahvına sebep olan bu büyük felâketi tehvin için hükûmet, belediye ve Hilâliahmer bütûn varlıklarıyla çalıştı.

Hilâliahmer Cemiyefi umumî Reisi, Sıhhat ve İctimai muavenet Vekili muhterem Doktor Refik Bf. gerek hükûmet ve gerek Cemiyetimiz namına Müfettişi umumimiz Çorum Meb'usu Doktor muhterem Mustafa Bf. ile

İzmire gittiler ve müteakiben Dahiliye Vekili, muhterem Şükrü Kaya Bf. de kendilerine iltihak eylediler ve orada mihnet yaşları döken yersiz, yurtsuz, himayeye muhtaç afetzedelerin gözle-rini Hilâliahmerin müşfik yardımı ile silmek için muavenet tarzını tanzim ve tespit ettiler.

Refik Bf. Hz.nin bu hususta Haki-miyeti Milliye refikimize vaki olan be-yanatını aynen aşağıya yazıyoruz. Diğer taraftan muhterem Meb'uslarımızda ara-larında para toplayıp Hilâliahmerin bu husustaki hizmetini teshile karar ver-diler. Hiç bir davet ve teşvik bekle-meden, oradaki muhtaç kardeşlerimize yardımı vazife telâkki eden vatandaş-larımız da Cemiyetimize teherrüatta bulunmağa başladılar. Nüfusça vaki elim zayıyatın telâfisi mümkün değil-dir. Lâkin maddi zayıyat tamamen taz-min edilemese bile her halde tehvin edilecektir.

Çünkü milletin şefkati buna kâfilîdir. Telefât miktarı 98 kişiye balig olmuş-tur.

İzmir afetinde yersiz yurdsuz kalıp cemiyetimiz tarafından
yerleştirilen biçarelerden bir hanım garnizonumuzda bir sevimli
yavru dünyaya getirmiştir.

Sıhhat ve İctimai muavenet Vekili Dr. Refik Beyefendinin beyanatı

Hilâliahmerce muhtaçlara tahsis olunan para
ve
malzeme yekûnu yüz bin lirayı geçmektedir [*]

Sıhhat ve ictimai muavenet Vekili ve Hilâliahmerin Umumi Reisi sıfatıyla İzmir felâketzedelerine yardım için giden Dr. Refik Bey gazetemize şu beyanatta bulunmuştur:

—İzmir'deki sel felâketi dolayısıyla Başvekil Paşanın tensibi ile hem bir hükûmet uzvu ve hem de Hilâliahmer Cemiyeti Reisi sıfatıyla ve cemiyetimizin Müfettişi umumisi Çorum mebusu Mustafa Beyle birlikte İzmir'e gittim. Felâketin vukuunu haber alır almaz esasen umumi merkezimiz felâketzedelere yardım için açılan 20,000 lira göndermişti. Bunun ile ve İzmir Belediyesinin tahsis ettiği 10,000 lira ile açıkta kalan halk tamamen iskân edilmiş ve iskânlarına başlanmıştır..

İzdihamdan mütevellit herhangi

bir ihtilâfı sıhhiinin önüne geçmek üzere icap eden tathirat ve aşıların yapılmasına devam ediliyordu. İzmir'e gider gitmez ilk işim iskân mahallerini dolaşmak badehu felâketin vukua geldiği yerleri yakından görmek oldu.

Ani olarak vukua gelen bu afetten en çok zarar hayat noktası nazarından olmuştur. Maddî zararın telafisi kabil ve çok seri olacağına şüphe etmemekle beraber en büyük teessürü müzû bu büyük hayat ziyaı teşkil etti.

Afet mahalleri şunlardır :

Burnova'da 106 ev tamamen mahvolmuştur.

Karşıyaka'da zayıyat azdır.

Seydiköy ve Cumaovasında zayıyat azdır.

Nefsi İzmirde; Kahramanlar ve

[*] Hakimiyeti millîye. 11 Teşrinisani

Kemre mahallelerindeki zayıat çoktur. Eakat evlerin kıymeti itibarile mütalea edilirse o kadar şayanı **istiksar** değildir.

Mahallî memurlarla teşriki mesai edilerek bilumum bu afet gören yerlerdeki ailelerin mübrem ihtiyaçları ve hakiki zararları tesbit ettirildi. Buna nazaran Bornovaya 15,000 Karşıyaka ve Seydiköy mntakalarının beherine 2,500 er, ve nefsi İzmirede 30,000 lira tahsis olundu. Bu meyanda kimsesiz kalmış çocukların mekteplere yerleştirilmesine kadar geçecek zaman zarfında korunmaları için tahsis olunan 3,000 lira da vardır.

Ayrıca Ezkişehirden geçerken 1,000 nüfus için Hilâliahmer ambarından bilumum teferruatile yatak, yastık, yorgan, çamaşır, mintan, çorap, kadın eşyası, çocuk eşyası ve gene 1,000 kişilk elbise tertip edilerek derhal yola çıkarıldı ve ben İzmirde iken muhtaçlara tevzi edilmeğe başlandı.

İzmirde yapılan bütün be tertibatı İzmir Valisinin riyaseti altında belediye reisi, Hilâliahmer Reisi, Ticaret Odası Reisi, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürü vo İzmirî İş banka-

sı müdüründen müteşekkil bir komisyonun nezarti altında bir heyete verilmesini muvafık görerek kendilerine rica ettim, kabul ettiler.

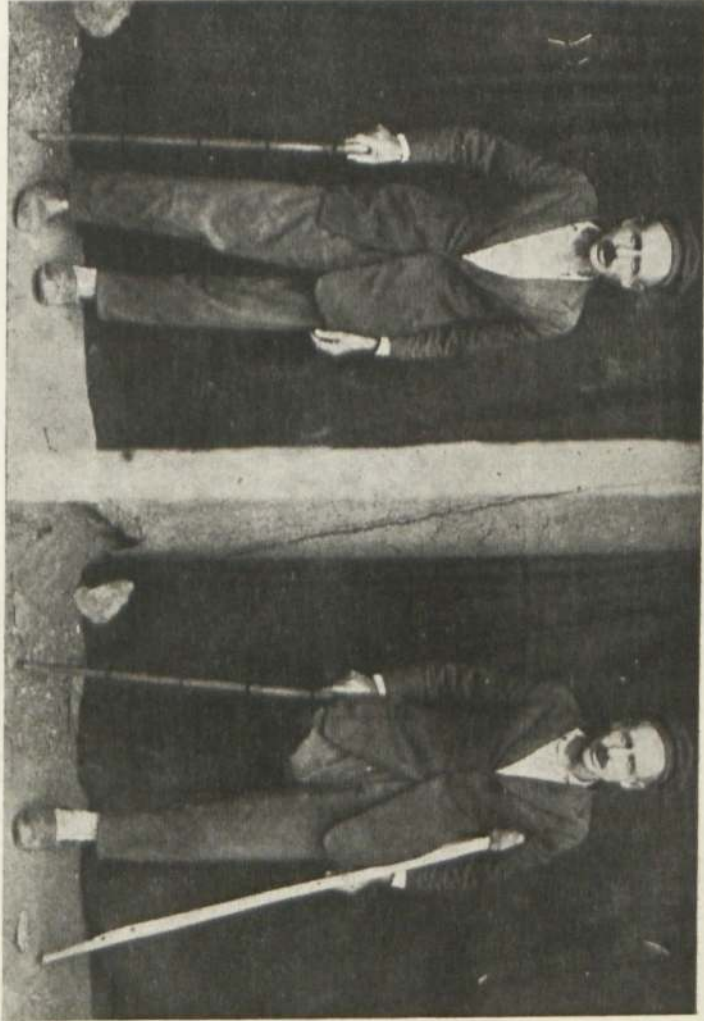
Yıkılan bazı binaların, esasen eski sel yatakları üzerinde yapılmış olması felâketin başhca amillerinden biridir. Yeni yapılacak ikametgâhların gene buralarda olmaması için bunlara yer tahsisi hususu Dahiliye Vekili arkadaşım tarafından tetkik edildi ve bittabi ait olduğu dairelerle temas olunarak bu yerler temin olunacaktır.

Muhaçlara yapılacak meskenlerin inşasına kadar, veya harap olanlar tamir edilinceye kadar iâşeleri de temin edildi. Bu suretle İzmirdeki bu afetien mutazarrır olan muhtaç halkın zararlarını sarmak yolunda Hilâliahmerce yapılan hizmetten büyük haz duyarız.

Bu suretle cemiyetimizce muhtaçlara tahsis olunan para ve malzeme yekûnu yüz bin lirayı geçmektedir.

Bazı İstanbul gazetelerinde, herhangi bir vakanın veya sui istimalin tahkikatı evveliyesi için İzmirde gittiğime dair gördüğüm haberler asılsızdır.

Sakla samanı, gelir zamanı

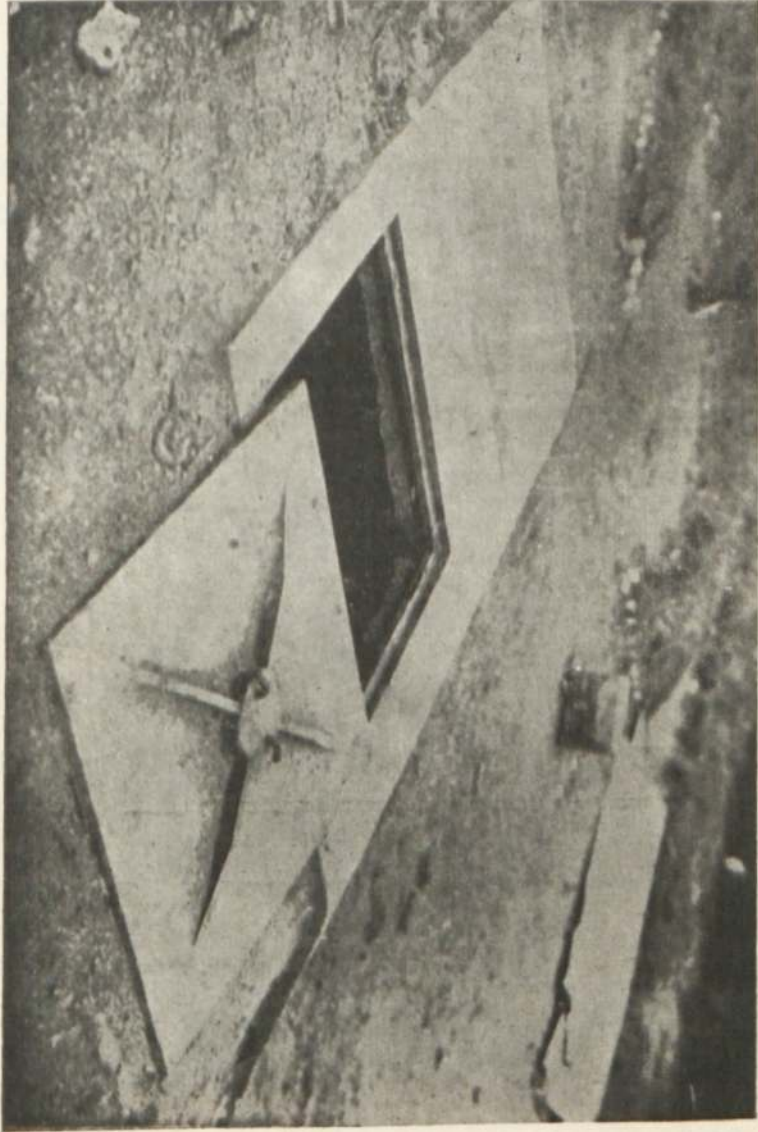
Resmini derc ettiğimiz ma'lul Yuzgatlı İbrahim oğlu Abdullah efendiye cemiyetimiz tarafından bir suni ayak yaptırılmıştır.

Seylâpzedelere tevzi edilmek üzere izmir Merkezine gönderilen eşyanın listesidir

1000	Adet	Battaniye
1500	»	Pantolon Keten
731	»	Çarsaf
247	»	Çarsaf dokuma müceddet
22	»	» » müstamel
700	Çift	Çorap
924	»	» yün kadın için
200	»	» » Çocuk »
1500	Adet	Caket Keten müstamel
1000	»	Don amerikan müstamel
1000	»	Uçkoruk şerit
1023	»	Gömlek amerikan müstamel
495	»	Gömlek pazen müstamel
505	»	Mintau pazen müceddet
1000	»	Yatak kılıfı amerikan
1000	»	Yastık kılıfı amerikan müstamel
12000	kilo	Kıl yatak için
708	Adet	Çuval
120	Kilo	Çuval parça halinde

Afyon Kara hisar ma'den suyu menba'larından biri

Açlıktan muztarip Giresun ve havalisindeki vatandaşlarımıza Hilâliahmerin yardımı

Yaz esnasında Giresun ve havalisi ahalisinden olup açlıktan muztarip vatandaşlarımıza Hilâliahmer tarafından mısır tevzi edilmekte olduğunu yazmış-tık. Mahalline gönderilen hey'etlerimiz vazifelerini ikmâl ve avdet eylemişler-dir.

Tevziat hususunda tanzim edilen cetveli aynen neşreliyoruz. Bundan

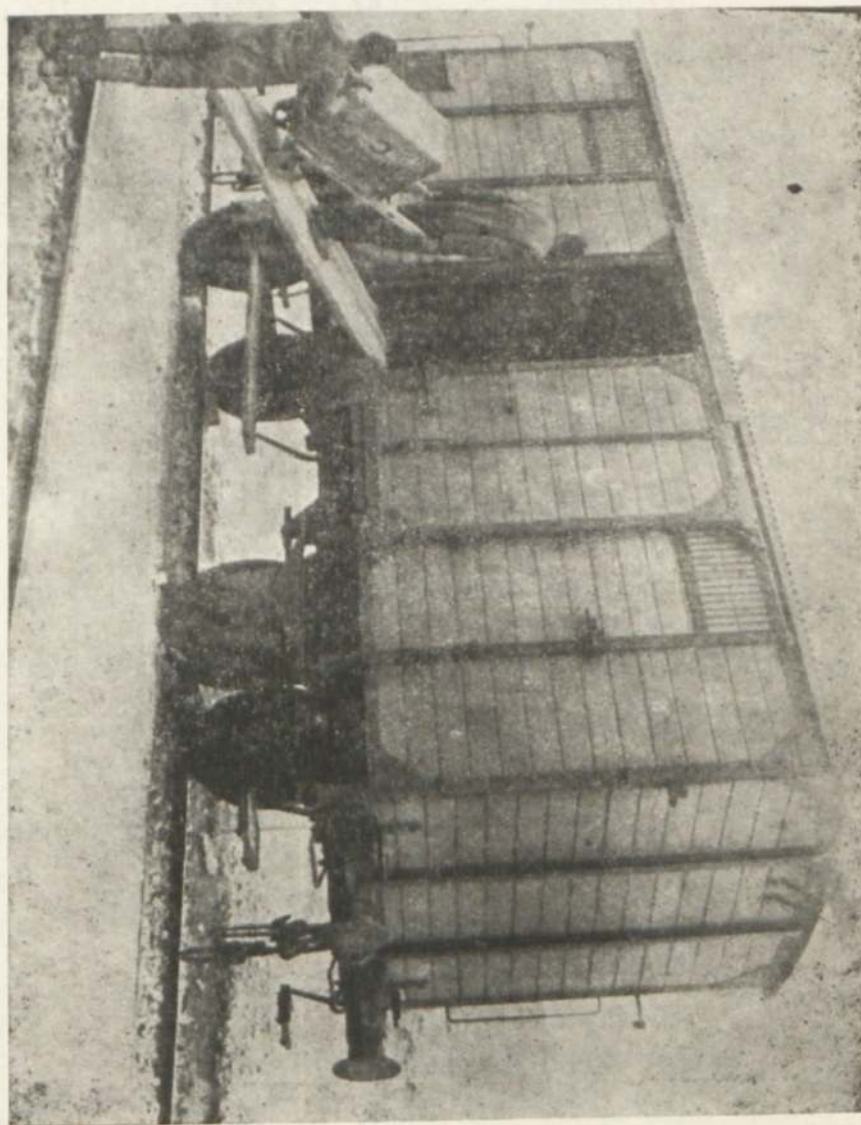
da anlaşılacağı veçhile (53022) nüfusa (530220) kilo mısır tevzi edilmiş ve bu biçareler açlıktan ölüm tehlikesinden kurtarılmışlardır. Bu felâketzede va-tandaşlarımızın müessesemize karşı duydukları minneti şükranın kaydını zait görürüz. [Hilâliahmer vazifesini yapmıştır ve daima da yapacaktır.

*
* *

Giresun ve havalisinde yapılan mısır tevziatı :

Esami	Köy ve mahalle adedi	Nufus	Mısır kilo
Giresun	17 mahallede	7357	43570
»	38 köyünde	9749	97490
Bolancak nahiyesinde	27 »	1979	19790
Piriaziz »	21 »	2020	20200
Keşap » (iki defada)	79 »	10762	107620
Tirebolu	95 köy ve nahiye	11369	113690
Görece	63 köyünde	12786	127860
	310	53022	530220

Suyun vagonlarla sevki

HİLÂLİAHMER MERKEZ VE ŞU'BELERİNİN HESABLARI

İsmi	T A R İ H	Varidat	İrsalât	Diğer masrafları
İzmit	1/ 7/930 —30/9/930	61.895	150.000	26.770
Bursa	1/ 7/930 —30/9/930	155.080		101.564
Vize	1/ 7/930 —30/9/930	2.000	3.100	1.400
Edirne	1/ 7/930 —30/9/930	16.281		9.505
Bafra	25/ 5/930 —30/9/930	85.960	85.290	30 035
Amasya	1/ 1/930 —30/9/930	62.895	50.000	37.864
Mardin	1/ 4/929 —30/9/930	147.788	53.170	101.110
Torbalı	1/ 1/930 —30/9/930	27.145	30.000	300
Ödemiş	1/ 7/930 —30/9/930	250.714	12.000	10.177
Bayburt	1/ 4/930 —30/6/930	17.600		4.050
Erzurum	1/ 7/929 —30/6/930	114.967	50.000	19.537
Akşehir	1/11/929 —30/6/930	35.008		9.738
Derik	1/ 1/930 —30/9/930	26.554	21.000	4.210
Tire	1/ 1/930 —30/9/930	31.825 } 7.340 }	40.000	9.760 } 5.625 }
Menemen	1/ 1/930 —30/9/930	10.624	6.000	1.768
Yenifoça	1/ 4/928 —30/9/930	16.418	15.537	1.239
Foça	1/ 7/930 —30/9/930	8.167	20.000	1.761
Alaçatı	1/ 1/930 —30/9/930	8.680	8.285	370
Gercüş	1/ 7/929 —30/9/930	10.900	6.000	■ 60
Pasinler	1/10/929 —30/9/930	36.922		14.500
Midyal	1/10/929 —30/9/930	13.026	5.000	7.300
Cizre	20/ 5/930 —30/9/930	6.183		1.426
Nusaybin	15/ 2/930 —30/9/930	16.000	27.660	2.217
Bucak	19/ 2/930 —30/6/930	10.191	20.635	1.987
Siverek	1/ 1/930 —30/9/930	27.845	30.400	21.380
Tarsus	1/ 7/930 —30/9/930	38.000	20.000	9.412
Çıldır	12/ 8/929 —30/9/930	39.790	30.000	2.600

İsmi	TARİHİ	Varidat	İrsalât	Sarfıyat
Hilvan	1/10/928 —30/9/930	6.225		685
Sürûç	1/ 1 930 —30/9/930	33.935	12.042	5.065
Ardahan	26/ 5/928 —30/9/980	29.832	26.078	7.071
Aydın	1/10/929 — 30/9/930	678.090	262.150	441.492
Posof	1/ 7/929 —30/9/930	2.313	5.000	2.151
Konya	1/ 7/930 —30/9/930	74.120		42.752
Urfa	1/ 1/930 —30/9/930	78.865	50.000	15.381
Artvin	10/ 5/928 —30/9/930	100.937	118.020	121.963
Birecik	1/ 1/930 —30/9/930	25.066	25.000	7.495
Nizip	1/ 1/930 —30/9/930	8.494		4.610
Kilis	1/ 1/930 —30/9/930	49.992	48.496	8.496
Adana	1/ 7/930 —30/9/930	281.486	0	197.615
Söke	1/10/929 —30/9/930	37.705	18.000	28.212
Tokat	1/ 7/930 —30/9/930			4.000
Bozdağan	1/10/929 —30/9/930	15.034	10.420	7.286
Ahıköy	3/10/927 —30/9/930	4.830	3.781	40
Turgut	1/ 2/928 —30/9/930	2.000	2.000	
Gökabat	26/10/927 —30/9/930	14.291	6.900	2.680
Deniz abat	4/ 7/928 —30/9/930	22.800	14.004	7.246
Hursunlu	1/ 1/929 —30/9/930	25.920	7.200	14.577
Sultanhisar	1/ 1/930 —30/9/930	11.221	30.377	1.063
Muğla	1/10/929 —30/9/930	0	0	9.050

Ayrani yoktor
içmeğe, atla gider
gezmeğe

Afyon Kara hisar ma'den suyunun şişelere doldurulması

Afyon karahisar ma'den suyu
sıhhata çok nafidir

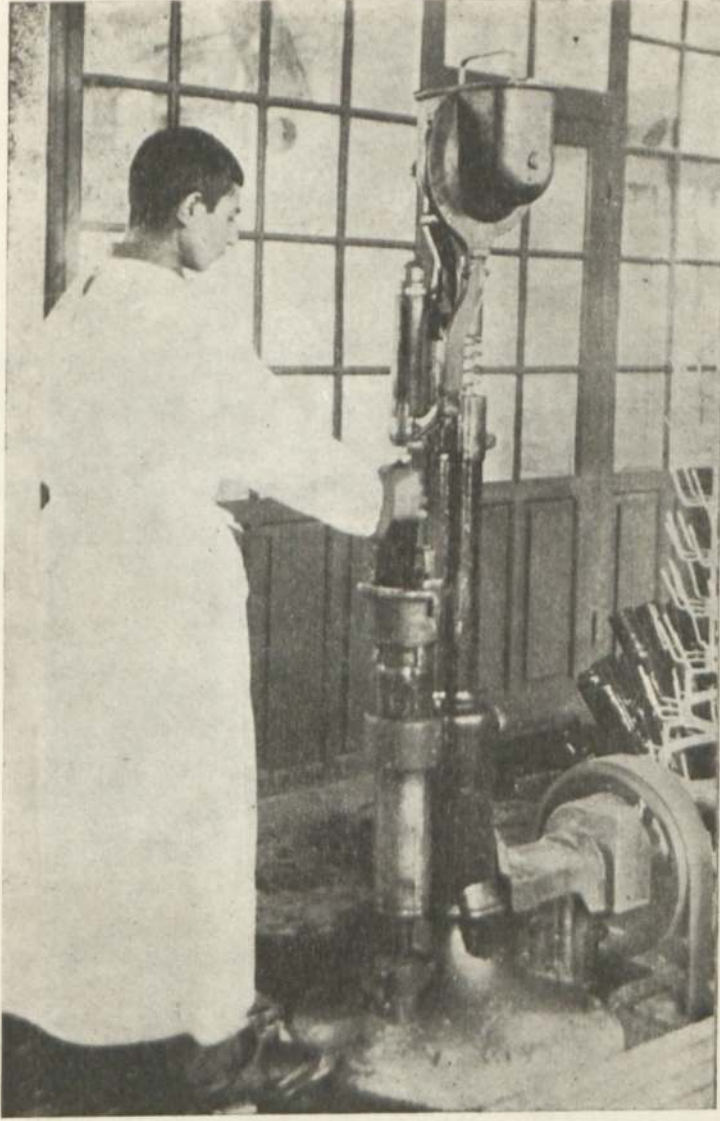
TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ
İzmir Merkezine mensup Karşıyaka Dispanserinin
1930 SENESİ 1^{ci} TEŞRİN AYINA MAHSUS SİHHÎ
İSTATİSTİK CETVELİ

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	0	10	8	18
Akciyer	1	7	6	14
Kalp	0	17	11	28
İdrar yolu	0	0	5	5
Sinir.	3	12	10	5
Göz	2	3	4	9
Kulak, buğaz, burun	18	19	16	53
Sıtma	156	198	176	530
Bağırsak	12	0	0	12
Bağırsak kurtları	5	0	1	6
Zatürree	0	0	1	1
Zatülcenp	0	2	1	3
Romatizma.	0	1	1	2
Akciyer veremi	0	3	2	5
Sair âza veremi	0	5	6	11
Firengi	0	0	0	0
Belsoğukluğu	0	0	0	0
Kadın hastalıkları	0	13	0	13
Harici hastalıklar	11	19	22	52
Sair hastalıklar	14	22	27	63
Yekûn :	222	331	297	850

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ

Izmir Merkezine Mensup İkiçeşmelik Dispanserinin
1930 SENESİ 1^{ci} TEŞRİN AYINA MAHSUS SİHHÎ CETVEL
BİR AY ZARFINDA MÜRACAAT EDEN HASTA MİKTARI

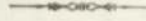
Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	2	28	13	43
Akciyer	65	39	9	113
Kalp	1	10	15	26
İdraryolu	0	4	2	6
Sinir	0	16	4	20
Bağırsak	31	11	9	51
Cilt	9	3	7	19
Göz	6	4	12	22
Kulak, buğaz	45	38	17	100
Bağırsak kurtları	1	6	2	9
Sıtma	172	384	201	757
Grip	26	21	18	65
Zatürree	4	2	1	7
Zatülcenp.	0	2	1	3
Akciyer veremi	1	6	2	9
Sair âza veremi	1	1	0	2
Romatizma	0	21	17	38
Belsouklugu	0	1	1	2
Kadın hastalıkları	0	9	0	9
Harici hastalıklar	38	27	74	139
Sair hastalıklar	19	64	43	126
Yekûn	421	697	448	1566

Afyon Kara hisar ma'den suyu şişelerinin kapsüllenmesi

Böbrek, karaciyer ve midenizden muztaripseniz
afyon Karahisar ma'den suyu içiniz

Takdirname

Eskişehir Hilâliahmer heyeti merkeziyesi i zâsından Doktor Pertev Bey-efendiye maksadımıza karşı gösterdiği fevkâlade hizmet, gayret ve yararlıklardan dolayı Merkezi umumimiz

riyasetinden bir teşekkür mektubu gönderilmiştir. Bu vesile ile kendilerini tebrik eder ve müsmir mesa,isinde daima muvaffakiyetler temenni eyleriz.

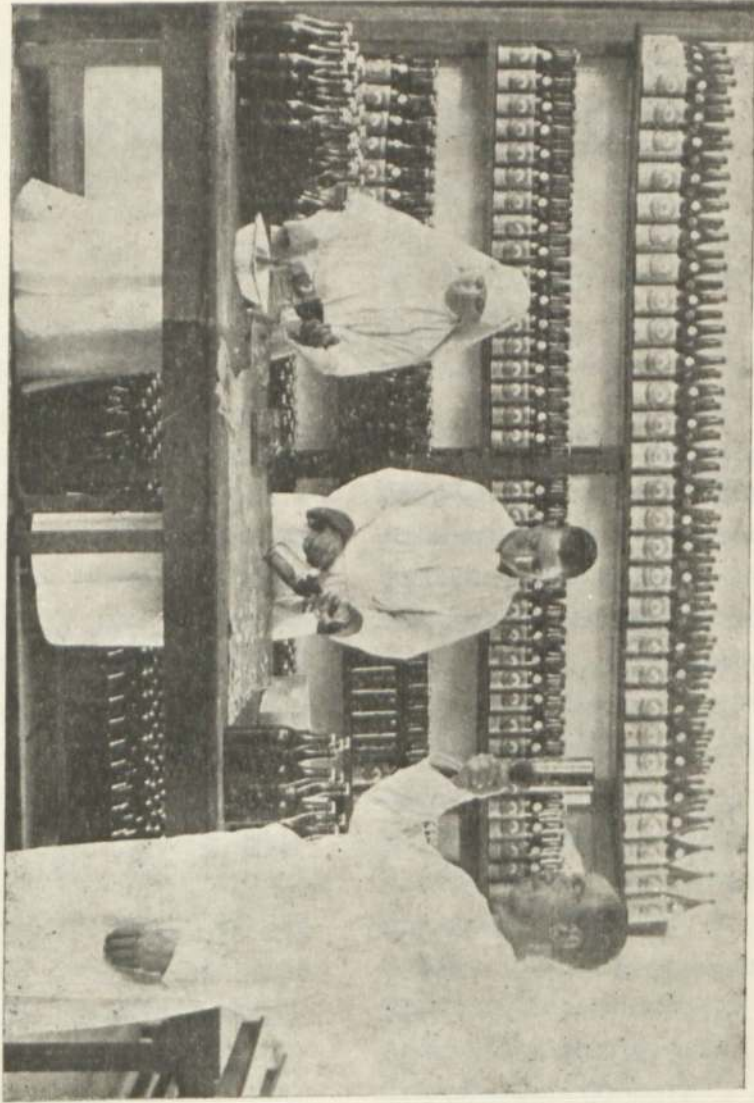

Güzel yazılarile daima

Tekâmüle doğru yürüyen

“Zürk Yurdu,”

Refikimizi okuyunuz

Afyon Kırta hisar ma'den suyu şişelerinin etiketlenmesi

Afyon karahisar ma'den suyu içiniz

Salibiahmer haberleri

İtalya

«Salibiahmer» günü

15 Haziran da bütün İtalyada ikinci « Salibiahmer » günü büyük muvaffakiyetle tesit edildi. Roma da reisi hükümet kendisine Toronia köşkünde mülâki olan Salibiahmer kadın hastabakıcılarına kerimane bir hareketle teberrüde bulunmak suretile o günkü hasılatı şahsen yardım etti.

Ostiede, payitahtın en büyük moda müesseselerinin iştirakile tertip olunan Te dansan çok kalabalık oldu. Pirensesde Piyémont Torinodaki nûmayişi tahtı himayesine aldı. Milâno-da, Sforca köşkünde tertip olunan hayrperver balosuna nuzzardan Bablo iştirak etti. Venedikte Lido da balo tertip edildi. İtalyan Salibiahmerinin Temmuz mecmuası, yarım adamın muhtelif noktalarında yapılan nûmayişler hakkında tafsilât vermektedir.

Salibiahmer ve hareketi arz

Geçen Temmuzun 23 ünde İtalyanın cenubunda vukua gelen felâketten

bütün dünya matbuatı bahsetti Teşkilâtında intizamla maruf olan İtalyan Salibiahmeri ilk yardımları temine memur edildi.

Bu cemiyet, uhdesine müterrettip vezaifi ifa hususunda ezher cihet şayanı hayret bir sürat gösterdi.

Milli cemiyetlerden birinin talebi üzerine Salibiahmer cemiyeti ittihamı İtalyan Salibiahmer cemiyeti reisi ayandan Çiremonesi'ye müracaat ederek afetzede havalinin milli cemiyetler mümessillerinden bazıları tarafından ziyaret edilmesine müsaadesi istimzaç edildi. Talebi vaki hüsnü telâkki edildiği cihetle atide isimleri gösterilen murahhaslar 11 Ağustosda Roma'ya vâsıl oldular. Salibiahmer cemiyeti ittihamı ve Salibiahmer Beynelmilel komitesi mümessili Yüzbaşı Petersen Yuğoslavya Salibiahmeri reis vekili madam Spassitch, Çekoslovakya Salibiahmeri müdürü Dr. Lindhart, Alman Salibiahmeri mümessili Sefaret kâtiplerinden Dr. Richter, Japon Salibiahmeri mümessili M. Takamiya, Norveç

Salibiahmer reisi M. Meinich, Reis M. Çeremonezi ile kâtibi umumi M. Galantino tarafından istikbal edilen murahhaslar ilk önce İtalya Salibiahmerinin işgal eylemekte olduğu mebaniyi gezdiler. Heyet huzurunda 4 teskere alabilecek tarzda tertip edilmiş olan bir seyyar lastane arabasının tecrübeleri yapıldı. Bu teskereler Cenevredeki beynelmilel standardisation komisyonu tarafından tesbit edilmiş olan eb'at üzerinden inşa edilmişti. Murahhaslar aynı akşam Napoli tarikile ve refakatlerinde M. Galantino ile kâtip M. Prazza bulunduğu halde Potenzaya hareket ettiler. Ertesi sabah mahalli mezkûra muvasalatlarında Vali ve şehrin ayamı tarafından istikbal olundular. Otokarlar ile Atella (10.000 nüfus) azimet eden murahhaslar zelzelenin ika etmiş olduğu hasaratı müşahade eylediler. Sarsıntılar hâlâ her gece hissediliyordu. Bundan sonra gittikleri 14.000 nüfuslu Rienero köyünde 25 kişi ölmüş 7.000 kişi yaralanmış ve 100 ev hasara uğramıştır.

Mültecileri barındırmak üzere askeri çadırlar kurulmuş ve ziyadece harap olan kilisenin yerine muvakkat bir mihrap yapılmıştı. Ahalinin hepsi meskenlerinin inşası ile meşgul oluyordu. 3.300 nüfuslu Rapolla da zaiyat 18 vefiyat, 150 mecruh ve hasara uğrayan 40 evdir.

Mürahhaslar, İtalyan Salibiahmeri tarafından ilk yardımlarda bulunmak üzere tesis edilmiş olup ispençyari ve

tıbbi bir çok levazım ve mühim miktarda havaî gıdaiye ile mücehhez olan bir menzili gezdiler.

Mürahhaslar öğleden sona Monte Vulture yanardağının hakim olduğu Melfi'ye (15.000 nüfus) vâsıl oldular. Buradaki zayıatı 200 ölü ve 500 yaralı bulmuştur. Şömendüfer istasyonu hemen kâmilen harap olmuştur. Şehremaneti dairesinde erkânı] hükümet tarafından kabul edilen murahhaslar Potenze valisine bir telgraf göndererek şehrin yeniden inşası emrinde halkın gösterdiği teşebbüs ve gayrete hayran olduklarını bildirmişlerdir. Bundan sonra İtalyan Salibiahmerine mensup "Doğum Yurdu,, tarafından rekz edilmiş olan çadırlar gezilmiş ve mürahhaslar bu geniş ve havadar muhitte yatan valideler ile yavrularının bahtiyarlığına şahit olmuşlardır. Şehir haricinde ameleler çimentodan inşası mukarrer melcelerinin temellerini kurmakta idiler. Bu evlerden beheri 60.000 lirete malmaktadır. Beheri bir oda ile bir mutfaktan mürekkep olan bu tarzdaki ikametgâh 4 aileyi barınmağa müsaittir. Bizzat şehir pek ziyade hasara uğramış olup bir kısım mahallelerde taşıyınlarından başka bir şey görülmemekte, bazılarında da kısmen yıkılmış olan evlerin taban direklerine istinat etmekte oldukları meşhut olmaktadır. Buradan Avellinoya müteveccihen yola çıkan murahhaslar o gün akşam saat beşte kasabaya muvasalat etmişlerdir.

Ertesi gün, Lacedonia ve Aquilonia köyleri ziyaret edilmiştir. Bu köylerden birincisinde 300 ölü ve 500 yaralı, 3000 nüfuslu olan ikincisinde de 400 ölü ve 800 yaralı vardır. Her ikisinde de taraf taraf göze çarpan harebezarlar arasında Salibiahmerin ve ciheti askeriyeinin halka tahsis etmiş olduğu çadırlar görünüyor. Burada da taş yığınları ve işin en acıklı ciheti, bu harabeler arasında bir çok naaşların kalmış olmasıdır. Ölenlerin adedi 1500 ve 6000 tahmin ediliyor. Teşrinievvelde bu havaliyi ziyaret edecek olan Başvekil o zamana kadar inşaat işlerinin bitirilmesini emretmiştir. Hükümet 100 milyon lîre miktarında tahsisat ita ettiği gibi şahsi borçlarla vergiden mütevellit borçlar içinde moratorium ilân eylemiş ve zayıatın % 80 nin tesviyesini deruhte eylemiştir.

murahhaslar akşam üstü Avellino'ya avdet etmişler ve Yüzbaşı Petersen, ziyaretlerini teshil hususunda gösterdikleri asarı nezaketten dolayı mütesarrıfa murahhaslar namına beyanı teşekkür etmiştir. Salibiahmerin doğum evine ait levazım deposu gezilmiştir. Buraya her gün gerek Romadan gerek Napoliden teksif edilmiş süt, kundak bezleri, ve lâzım olan ilaçlar gelmektedir. Ertesi sabah murahhaslar Napoli tarikile Romaya dönmüşlerdir. Ayandan Ceremoni'ye Napoliden bir telgraf çekerek gerek pek muntazam bir surette tertip olu-

narak kendilerine şayani dikkat tetkikat imkânı bahşetmiş olan seyahattan dolayı teşekkür ve halk tarafından izhar olunan azmü cesaret ve inşaat husünde istihsal olunmuş neticeler karışında hissettikleri takdiri ifade etmişlerdir.

Balkanlarda Salibiahmer

Mintaka konferansları akti prensipi; bir çok coğrafi gruplara mensup Salibiahmerler tarafında sadece yekdiğerine mürtebit mesa'ilin halli için değil, aynı zamanda, Salibiahmer müdür ve mensupları arasında bir yakınlık hasıl etmek noktai nazarından da takdir ve kabul edilmiş görünüyor.

Yugoslavya Salibiahmerinin Balkan şibih ceziresindeki bilumum Salibiahmerlerle Hilâliahmere vaki daveti de bu fikirden mülhem bulunmaktadır.

14 üncü beynelmilel konferansın yakınlığı bu harekete, Aksayi şark konferansı gibi geniş bir saha vermeğe imkân bırakmıyorsa da şu cihet şayani dikkattir ki, Arnavutluk, Bulgar, Yunan, Yugoalavya Salibiahmerleriyle Türk Hilâliahmeri ahval ve icabatı mahalliye itibariyle müşterek olan bazı mesailin tetkiki için murahhaslarını ilk defa olarak bir araya toplamak fırsatını bu içtimada bulacaklardır.

Bu içtimada başlıca iş olarak çiftçi nüfusu arasından Salibiahmere âza

kaydı ve afet vukuunda mahallî komitelerin teşkilatı mes'elesi görüşülecektir. Sıhhi mesail meyanında Hima-yei etfal mesaisine yahut doğrudan doğruya iştirak ve yahut teşriki mesai şeklinde yardım mes'elesi tezekkür edilecektir. Hastabakıcılık işleri hususunda da Balkan şibih ceziresinde son on sene zarfında doğmuş olan bu mesleğin inkişafı esbabı tahlil edilecek ve gençlerin, hıfzıssıhhanın inkişafı suretiyle millî hayata ne suretle iştirak edebilecekleri tetkik olunacaktır.

Balkan şibih ceziresi Salibiahmerleri arısında coğrafi yakınlıktan maa da diğer müşterek bir unsur daha vardır. Bu da Avrupanın sair aksamından ziyade bu sahade vukua gelen medit ve mühim sarsıntılar neticesinde bu cemiyetlerin her birisinin yeni yeni vaz'iyetler karşısında bulunmuş olmaları ve bu sebeple faaliyetlerini azami dereceye vardırırmış olmalarıdır. Bu cemiyetlerin maruz kaldıkları müşkilâtı, ne büyük bir cesaret ve kudretle çalıştıklarını anlamak için Balkan şibih ceziresinden şöyle bir geçmek kâfidir.

Müdürler meclisi reisi sanisi Miralay (Draut) a refakat eden, kâtibi umumiğe mensup bir âzanın seyahat esnasında aldığı bir kaç not bu husus hakkında biraz fikir verebilir:

Romanyada :

Romanya Salibiahmeri ahiren , 1928 - 1929 senesinde Besarabya eya-

leti dahilinde kıtlıktan muztarip olan halka yaptığı muavenet hakkında gayet vazih bir rapor neşretmiştir. Kıtlik zuhur eder etmez mahallî komiteler derhal gönüllü teşkilâtına başlayarak her yerde, etraflarında, Salibiahmer tarafından tayin ve idare edilen teknik icra vasıtalarının topladığı birer merkez vücade getirmişlerdir. Gönüllü ve meslekî kuvvetlerin bu iştiraki éok müfit ve şayanı dikkat neticeler vermiştir.

Resmî murakıpler tarafından gayet sıkı surette kontrol edilen muhasebe işleri, tevziât masarifi umumiyesinin , sarfiyatı umumiyenin yüzde yedisini tecavüz eylemediğini göstermiştir . Sarfiyatı umumiyenin yekûnu 25 Milyon Ley olup bu mikdara ayniyat olarak verilen iki miyyon Ley,lik ianat dahil değildir.

Salibiahmerin şubeleri gerek ayniyat ve gerek nakit olarak (2 300 000) Ley mikdarında yardım yapmışlardır. Bu yardımlar bilâ tefriki cins ve mezhep bütün nüfusa teşmil edilmiştir.

Bulgaristan Salibiahmeri :

Bir çok müşkilâtı maliyeye rağmen Bulgar Salibiahmeri, şayanı dikkat bir ruh ile yaşayan hastabakıcı mektebini idareye devam etmektedir. Salibiahmerin ziyaretçi hastabakıcıları Sıhhiye nezaretinin açtığı sıhhat merkezleriyle teşriki mesai eylemektedirler. Payitahtın en kalabalık mahallerinde

açılmış olan çocuk dispanserleri , Salibiahmerin halkın sıhhat ve hayatı ile ne kadar yakından alâkadar olduğunu göstermektedir. Bundan maada Bulgaristanda beynelmilel çocuklara yardım ittihadının gayet kuvvetli bir şubesi bulunduğunu da zikretmek lâzımdır .

Gençlik Salibiahmeri de Bulgaristanda şayani dikkat bir hayatiyete malik görünüyor. Romanya hududunda Tuna nehri kenarında kâin Roussé Kasabaeında ziyaret eylediğimiz bir mektepde gördüğümüz yüzlerce çocuk bize Salibiahmer hakkındaki kanaatlerini şevku şetaretle anlattılar. Aynı zamanda gençlik Salibiahmerinin, hükûmet tarafındanda kuvvetli bir muzaharete na'il olduğuna şahit olduk.

Belgratta :

Yugoslavyada gençlik Salibiahmerinin şayani dikkat bir teşkilâtı zikre lâyıktır. Salibiahmer merkezi umumisi evsaf, gayret ve adet itibarıyla çok mühim anasır yetiştirmektedir . Yep yeni bir binada, mütahassıs müdürlerin idaresi altında çalışan bu Hastabakıcı mektebi memlekete ihtiyacı olan hasta bakıcılar te'min etmektedir. Bu mektep hükûmetin sıhhi işlerindeki kuvvetli meaaisi sayesinde çok seri terakkiyyat göstermiştir.

Atina'da :

Yunanistanda. Yunan Salibiahmeri milli bir cemiyetin oynayabileceği rolün ne olduğunu çok parlak bir su-

rette göstermiştir. Hastabakıcı mektebi ile bu son baharda resmi küşadı yapılacak olan hastane Atinadaki bütün hastanelere faik bir modeldedir. Bunlardan maada umumî dispanserleri, Trahom dispanserlerini, kemik veremine müptelâ çocuklara mahsus dispanseri ve gençlik Salibiahmeri âzalarının gösterdikleri hayatiyeti ve mektep hıfzı-sıhhasına karşı ızhâr eyledikleri kuvvetli alâkayı da zikretmek icabeder .

Arnavutluk'ta :

Şarktan hareket edilince, Balkan şibih ceziresi Arnavutluk'ta bitiyor . Son zamanlarda Arnavutluk hükûmeti, Salibiahmere bir takım imtiyazat vermiş ve bu sayede yeni bir merkezi umumî ile ona merbut bir dispanser inşası kabil olmuş ve yeni bir yetimhane inşası ile hastabakıcı mektebinin islahına da tevessül olunmuştur. Bir Süt damlası müessesesini de ihtiva eden bu hastabakıcı mektebi yakında memlekete, sıhhatı umumiyye yardımcıları yetiştirecek yekâne müessesedir.

İttihada ahiren iltihak eden Türk Hilâliahmerinin mesaisi hakkında malesef şahsî intibaatımız mevcut değildir.

Belgrat konferansının delegelere, ruznamede mevcut bütün mesaili, en müsmir bir şekilde müzakere etmek imkânını vereceğini kuvvetle ümit ediyoruz .

« vers la santé » mecmuasından
Terceme eden

Celal

Millî İktisat ve tasarruf Cemiyetinden

Cemiyetimizin devamlı propagandası neticesinde halkın ve tacirlerin yerli mallarına karşı rağbeti günden güne artmaktadır.

Cemiyetimiz, yalnız yerli mallarının revacını arttırmak için değil aynı zamanda onların yeniliğini, sağlamlığını ve ucuzluğunu temin için de çalışmaktadır.

Bu itibarla muhterem halkımızdan ve tacirlerimizden yerli malları hakkındaki şikâyetlerini ve temennilerini müspet ve müdellel bir tarzda adresleriyle birlikte cemiyetimizin Ankaradaki Umumi merkezine bildirmelerini ehemmiyetle rica ederiz.

Yazılacak mektuplarda hangi mallardan ve nelerinden şikâyet edildiği ve hangi fabrikalardan veya ticarethanelerden alındığı tasrih olunmalıdır.

Ancak yerli malı kullanan halkın ve tacirlerin bu suretle ikazları sayesinde ki, cemiyetimiz, yerli mallarımızın iyiliğini, sağlamlığını ve ucuzluğunu temin hususunda daha ziyade faal olabilecektir.

Şikâyeti yapanların ve şikâyete mevzu olan müesseselerin isimleri ifşa edilmez.

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti
Umumi Merkezi
Ankara

KARAHİSAR MADEN SUYU

HER YERDE
BULUNUR

Partie Française

LA CATASTROPHE DE SMYRNE INONDATIONS, TREMBLEMENTS DE TERRE

Nous avons parlé dans notre numéro précédant du désastre commencé le 26 octobre à Smyrne par une pluie torrenielle qui tombant pendant plusieurs jours occasionna malheureusement la mort à plusieurs personnes, sans prendre en considération les dégâts matériels et moraux causés à notre jolie Villeyrne, considérée avec raison comme la perle de la mer Egée.

Le malheur ne s'est pas arrêté L'inondation et le tremblement de terre suivirent la pluie et ce que cette dernière n'a pu détruire a été détruit par ceux-là. Après, la pluie a repris et continua encore pendant plusieurs heures. Le Gouvernement, la municipalité et le Croissant - Rouge ont mis tout leur possible pour soulager les pertes causées par ce grand malheur, en hommes, maisons et propriétés d'une valeur des millions de Ltps.

Le Président de la Société du Croissant-Rouge et Ministre de l'Hygiène et de l'Assistance Sociale S. E. Refik Bey, au nom du Gouvernement et de notre Société ainsi que notre

inspecteur général et député de Tchoum, Moustafa Bey, se sont rendus à Smyrne. S. E. le Ministre de l'Intérieur, Chukru Kaya Bey les a suivi et c'est Smyrne qu'ils ont arrêté le programme de secours à faire à ces malheureux sans foyer et dignes de protection et de leur essuyer les larmes d'affliction avec les secours généreux du Croissant-Rouge.

Nous reproduisons ci-après les déclarations que S. E. Refik Bey a fait à notre confrère le « Hakimiyeti Milliye ». D'autre part, nos honorables députés ont décidé de faire entre eux une quête et de faciliter de la manière l'oeuvre humanitaire du Croissant-Rouge. De toute part viennent des offres pour les malheureux de Smyrne. Il n'est pas possible de restituer les pertes en hommes, mais quant aux pertes matérielles, si elles ne seront pas complètement restituées elles seront du moins soulagées, par la générosité de la nation.

Le Nombre des victimes s'élève à 98 personnes.

KARAHİSAR MADEN SUYU

HER YERDE
BULUNUR

Partie Française

LA CATASTROPHE DE SMYRNE INONDATIONS, TREMBLEMENTS DE TERRE

Nous avons parlé dans notre numéro précédant du désastre commencé le 26 octobre à Smyrne par une pluie torrentielle qui tombant pendant plusieurs jours occasionna malheureusement la mort à plusieurs personnes, sans prendre en considération les dégâts matériels et moraux causés à notre jolie Villeyrne, considérée avec raison comme la perle de la mer Egée.

Le malheur ne s'est pas arrêté L'inondation et le tremblement de terre suivirent la pluie et ce que cette dernière n'a pu détruire a été détruit par ceux-là. Après, la pluie a repris et continua encore pendant plusieurs heures. Le Gouvernement, la municipalité et le Croissant - Rouge ont mis tout leur possible pour soulager les pertes causées par ce grand malheur, en hommes, maisons et propriétés d'une valeur des millions de Ltps.

Le Président de la Société du Croissant-Rouge et Ministre de l'Hygiène et de l'Assistance Sociale S. E. Refik Bey, au nom du Gouvernement et de notre Société ainsi que notre

inspecteur général et député de Tchoum, Moustafa Bey, se sont rendus à Smyrne. S. E. le Ministre de l'Intérieur, Chukru Kaya Bey les a suivi et c'est Smyrne qu'ils ont arrêté le programme de secours à faire à ces malheureux sans foyer et dignes de protection et de leur essuyer les larmes d'affliction avec les secours généreux du Croissant-Rouge.

Nous reproduisons ci-après les déclarations que S. E. Refik Bey a fait à notre confrère le « Hakimiyeti Milliye ». D'autre part, nos honorables députés ont décidé de faire entre eux une quête et de faciliter de la manière l'oeuvre humanitaire du Croissant-Rouge. De toute part viennent des offres pour les malheureux de Smyrne. Il n'est pas possible de restituer les pertes en hommes, mais quant aux pertes matérielles, si elles ne seront pas complètement restituées elles seront du moins soulagées, par la générosité de la nation.

Le Nombre des victimes s'élève à 98 personnes.

Les secours du Croissant-Rouge aux sinistrés de Smyrne

Déclarations du Ministre de l'Hygiène et de l'Assistance Sociale S. E. Dr. Refik Bey

La somme consacrée par le Croissant-Rouge aux victimes
de la catastrophe de Smyrne dépasse 100 mil Ltqs

S. E. Dr. Refik Bey, qui s'est rendu à Smyrne en qualité de Ministre de l'Hygiène et de l'Assistance sociale et en celle de Président du Croissant-Rouge, a bien voulu faire à notre journal les déclarations suivantes:

« Par suite du désastre qui a frappé Smyrne, et sur la recommandation de S. E. le Président du Conseil, en ma qualité de membre de gouvernement et en celle de Président du Croissant-Rouge, je suis allé à Smyrne avec l'inspecteur Général du Croissant-Rouge Moustafa Bey. Notre Société, le Croissant-Rouge, aussitôt qu'elle a reçu la nouvelle de la catastrophe, avait envoyé en hâte à Smyrne comme premiers secours aux sinistrés, une somme de 20 mil Ltqs. Cette somme et celle de la municipalités de la ville de Smyrne (10

mil Ltqs.) ont suffi au premier moment pour l'installation des sinistrés restés sans abri.

« Pour pouvoir faire face à toute maladie contagieuse qui pouvait éclater par l'entassement de la foule, on a procédé aux désinfections nécessaires et on a continué la vaccination. Dès que je suis arrivé à Smyrne mon premier soin était de visiter les lieux d'installation des sinistrés et après de faire une tournée aux localités dévastées par le désastre.»

Le désastre ayant eu lieu d'une manière prompte et inattendue il occasionna beaucoup de victimes humaines, ce qui fait notre plus grand chagrin. Quant aux pertes matérielles, il n'y a pas doute qu'elles pourront être restituées la plus vite possible.»

«Les lieux qui ont souffert de la

catastrophe sont les suivants : « A Bournova 106 maisons ont été complètement détruites. A Karchiyaka, les pertes sont insignifiantes ainsi qu'à Seydikeuy et à Djouma-ova. »

« Dans la ville même de Smyrne aux quartiers Kahramanlar et Kemer les pertes sont toutefois considérables mais il ne faut pas xagérer étant donnée la valeur médiocre des maisons de ces quartiers. »

« En collaboration avec les autorités locales on a étudié le programme des secours indispensables à faire en premier lieu aux familles sinistrées de ces localités. C'est ainsi qu'on a prévu pour Bournova une somme de 15 mil Ltq, pour chaque région de Karchi-yaka et de Seydikeuy 2,500 Ltp, et pour la ville de Smyrne 30 mil Ltq. En outre, une somme de 3 mil Ltq. a été destinée à l'entretien des enfants restés sans appui jusqu'à ce qu'ils soient introtsuits aux diverses écoles. »

« En passant par Eski - Chehir on a fait sortir des dépôts du Croissant-Rouge et expédier à la hate, des matelas, coussins, couvertures, linges chemises, bas et toute sorte d'effets de femmes et d'enfants ainsi que de vêtements pour mil personnes. Pendant mon séjour à Smyrne la distribution de ces effets aux nécessiteux avait déjà commencée. »

« En jugeant utile de confier toutes ces mesures à prendre à une

commission sous la surveillance d'un autre commission composée de vali de Smyrne comme président, du maire, du Président du Croissant-Rouge, du Directeur de l'hygiène et de l'assistance sociale et du Directeur de la Banque d'Affaires de Smyrne, j'avais prié à cet affet ces Messieurs qui l'ont accepté avec plaisir. »

« U certain nombre de bâtiments détruits par l'inondation se trouvaient é construits sur les cours d'eau. Cette situation a aggravé l'effet du désastre. Pour que les nouveaux batiments ne soient plus constuits sur le même terrain, il a fallulu indiquer et ceder d'autres terrains aur habitanto Mon collègue le Ministre de l'Intérieur ayant paris en censidération cette question s'est mis en contact avec les autorités de la façon que cette question avssi doit être considéréc comme résolue. »

« Le ravitaillement des habitant sans ressource est assuré jusqu' à ce que les habitations destinées aux nécessiteux soient reconstituées ou réparées. »

« Nous sommss tout à fait satisfaits des efforts faits par le Croissant - Rouge en vue de soulager la population de Smyrne frappés de ce malheur. »

« Les sommes d'argent ainsi que la valeur du matériel consacrés aux besoins des sinistrés par notre Société dépasse déjà 100 mil Ltq. »

Des effel envoyès an comité local de Smyrne pour distri bution aux sinistrés

100		Convertures
1500		Pantalons
731		Draps
247		» tissu
27		» usagés
700	(pairs)	Chaussettes
924	»	Bas de laine
200	»	Chaussettes pour enfants
1500		Casquettes
1000		Culottes
1000		Rubanes
1518		Chemises
305		Gilets
1000		Toiles pour lits
1000		» » coussins
12000	Kgs	Toiles pour faire des lits
708		Sacs
120	Kgs	» en morceaux

Secours du Creissant-Rouge à nos compatriotes de Giresund souffrant de la famine.

Nous avons déjà fait part à nos lecteurs que le Croissant-Rouge, pendant la saison d'été, avait distribué une quantité importante de maïs à la population de la province de Giresund et de ses environs souffrant de la famine. Les inspecteurs envoyés sur place ayant accompli leur mission sont déjà de retour.

Nous publions ci-après une copie de la liste de distribution et ainsi qu'on verra de cette liste il a été distri-

bué une quantité de 530,220 Kgs. de maïs à une population de 53,022 ames, de la manière que ces pauvres existances ont été sauvées d'une mort certaine.

Nous ne croyons pas nécessaire de faire ici mention des sentiments de reconnaissance de ces malheureux compatriotes envers notre Société. Le Croissant-Rouge a faire son devoir et il continuera à le faire toujours dans des pareilles circonstances.

*
* *

Distribution de maïs faite à Giresund et ses environs.

Nom de localité	Nombre des Villages et des quartiers	Personnes	Maïs Kg.
Giresund	17 quartiers	4,357	43,570
»	38 villages	9,749	97,490
Nahié de Bolandjak	27 »	1,976	19,790
» de Piriaziz	21 »	2,020	20,200
» de Kechap (en deux fois)	49 »	10,762	107,620
Tirebolu	95 vill. quart.	11,369	113,960
Gheuréélé	63 »	15,786	127,860
Total	310	53,022	530,220

Tableau de Statistique du dispensaire « IKİTCHECHMELİK » du
Comité du Croissant - Rouge Turc de Smyrne
Octobre 1930

	Enfants :	Femme :	Hommes :	Total :
1 — Maladies de l'estomac . . .	2	28	13	43
2 — „ des poumons . . .	65	39	9	113
3 — „ du coeu ^r . . .	1	10	15	26
4 — „ des voies urinaires . .	0	4	2	6
5 — „ des nerfs . . .	0	16	4	20
6 — „ de l'œil . . .	6	4	12	22
7 — „ des orteils et du larynx	45	38	17	100
8 — Malaria . . .	172	384	201	757
9 — Maladies des intestins . . .	31	11	9	51
10 — Maladies des vers intestinaux	1	6	2	9
11 — Pneumonie . . .	4	2	1	7
12 — Pleuresie . . .	0	2	1	3
13 — Rhumatismes . . .	0	21	17	38
14 — Tuberculose pulmonaire . .	1	6	2	9
15 — „ autres organes . .	1	1	0	2
16 — Blennorrhagie . . .	0	1	1	2
17 — Maladies des organes génitaux des femmes	0	9	0	9
18 — Maladies externes . . .	38	27	74	139
19 — „ diverses . . .	19	64	43	126
20 — „ peau . . .	9	3	7	19
21 — Grippe . . .	26	21	18	65
Total	421	697	448	1566

Statistique du dispensaire « KARCHIYAKA » du Comité
du Croissant - Rouge Turc de Smyrne

Octobre 1930

	Hommes :	Femmes :	Enfants :	Total :
1 — Maladies de l'estomac . . .	8	10	0	18
2 — „ des poumons . . .	6	7	1	14
3 — „ du cœur	11	17	0	28
4 — „ des voies urinaires .	5	0	0	5
5 — „ des nerfs	10	12	3	5
6 — „ de l'œil	4	3	2	9
7 — Malaria des orteils et du larynx	16	19	18	53
8 — Malaria	176	198	156	530
9 — Maladies des intestins . . .	0	0	12	12
10 — „ des vers intestinaux	1	0	5	6
11 — Pneumonie	1	0	0	1
12 — Pleuresie	1	2	0	3
13 — Rhumatismes	1	1	0	2
14 — Tuberculose pulmonarie . .	2	3	0	5
15 — „ autres organes . .	6	5	0	11
16 — Syphilis	0	0	0	0
17 — Blénnorrhagie	0	0	0	0
18 — Maladies des organes génitaux des femmes	0	13	0	13
19 — Maladies externes	22	19	11	52
20 — „ diverse	27	22	14	63
Total	297	331	222	850

Flati 10 Kurustur

